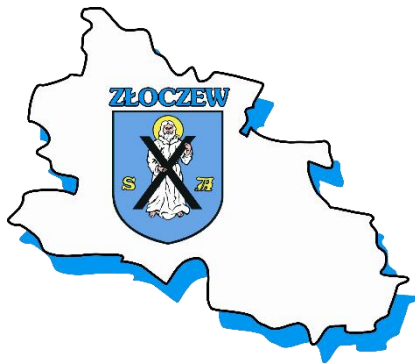
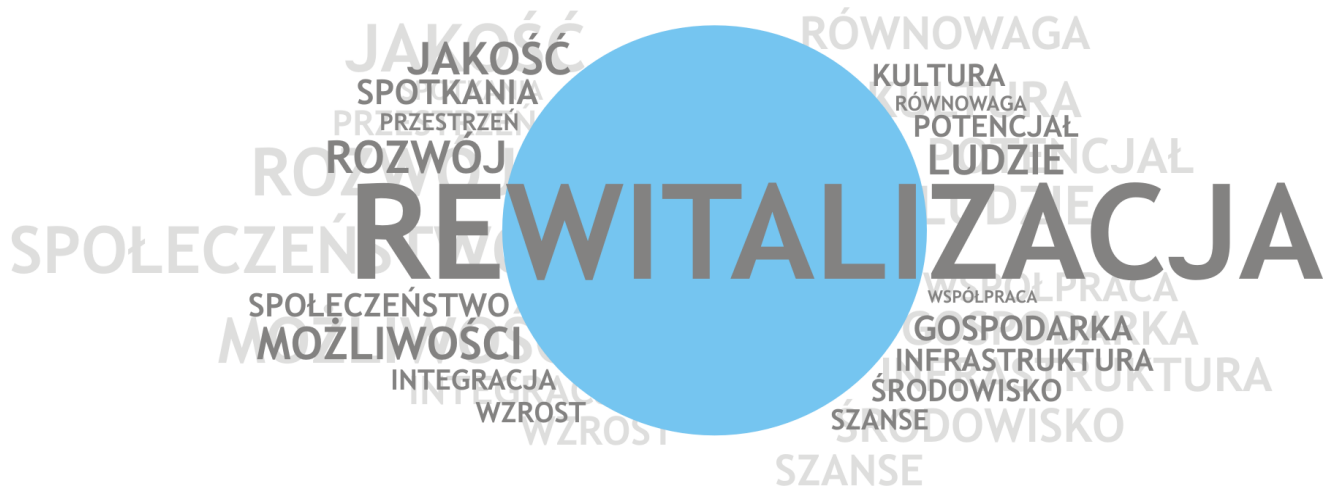


Załącznik do Uchwały Nr XXX/172/2017
Rady Miejskiej w Złoczewie
z dnia 15.02.2017r.

PHENO
HORIZON



PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 –2023



Unia Europejska
Fundusz Spójności





PROGRAM REWITALIZACJI GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 – 2023

Załącznik do Uchwały Nr XXX/172/2017 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 15.02.2017

Program rewitalizacji – inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) wieloletni program działań w sferze społecznej, ekonomicznej, przestrzennej, infrastrukturalnej, środowiskowej, kulturowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysu oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Podstawę do sporządzenia niniejszego Programu Rewitalizacji stanowią w szczególności założenia Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa łódzkiego na lata 2014-2020 opracowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa łódzkiego. Niniejszy dokument powstał z uwzględnieniem treści Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MR/H 2014-2020/20(2)08/2016) zatwierdzonych przez Ministra Rozwoju (Warszawa, 2 sierpnia 2016).

Określenie w Programie Rewitalizacji dla Gminy Złoczew na lata 2016-2023 kierunków działań jest warunkiem koniecznym dla pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej w ramach RPO Województwa łódzkiego, w szczególności Osi Priorytetowej VI – Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu.

PHENO
HORIZON

Złoczew 2017

Projekt Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020 oraz ze środków budżetu państwa przyznanych w ramach konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie przygotowania programów rewitalizacji na terenie Województwa Łódzkiego.

opracowanie	PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016 - 2023
zamawiający	Gmina Złoczew (ul. Szkolna 16, 98-270 Złoczew)
umowa	81/2016 z dnia 22.06.2016 aneks z dnia 16.08.2016
wykonawca	PHENO HORIZON (OLP Sp. z o.o., ul. Narutowicza 34, Łódź)
zespół autorski	mgr inż. arch Małgorzata Grodzicka-Kowalczyk mgr Jakub Olczyk (diagnoza społeczna) mgr Wioletta Izdebska

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
2. STRUKTURA PROGRAMU	7
3. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY I WOJEWÓDZTWA	8
4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SKALI CAŁEJ GMINY	18
4.1. METODOLOGIA	18
4.2. DEMOGRAFIA / SFERA SPOŁECZNA	20
4.3. RYNEK PRACY / SFERA SPOŁECZNA	21
4.4. BEZPIECZEŃSTWO / SFERA SPOŁECZNA	21
4.5. POMOC SPOŁECZNA / SFERA SPOŁECZNA	22
4.6. EDUKACJA / SFERA SPOŁECZNA	23
4.7. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA	24
4.8. ZASOBY NATURALNE GMINY / SFERA ŚRODOWISKOWA I GOSPODARCZA	25
4.9. OCHRONA PRZYRODY NA OBSZARZE GMINY / SFERA ŚRODOWISKOWA	27
4.10. ZABYTKI GMINY / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA I TECHNICZNA	29
4.11. UKŁADY PRZESTRZENNE / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA	32
4.12. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA / SFERA TECHNICZNA	32
4.13. FUNKCJE GOSPODARCZE GMINY/ SFERA GOSPODARCZA	33
4.14. SPORT I REKREACJA / SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	35
4.15. STAN ŚRODOWISKA / SFERA ŚRODOWISKOWA	36
4.16. CZYNNIKI ZABURZAJĄCE FUNKCJONOWANIE OŚRODKÓW / SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	39
4.17. PODSUMOWANIE DIAGNOZY W SKALI GMINY	40
5. POGŁĘBIONA DIAGNOZA SPOŁECZNA	41
6. OBSZAR ZDEGRADOWANY	55
7. OBSZAR REWITALIZACJI	55
7.1. ZASIĘG PRZESTRZENNY	55
7.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ OBSZARU REWITALIZACJI	56
8. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI	56
9. POTRZEBY REWITALIZACYJNE	57
10. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK	58
11. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI	62
12. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI	64
12.1. PROJEKTY PODSTAWOWE	64
12.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE)	76
13. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI REWITALIZACYJNYMI ORAZ POMIĘDZY DZIAŁANAMI RÓŻNYCH PODMIOTÓW I FUNDUSZY	78
13.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	78
13.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	78
13.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA	80
13.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA	82
13.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	83
13.6. KOMPLEKSOWOŚĆ	83
14. PLAN FINANSOWY PROGRAMU REWITALIZACJI	84
15. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI	85
16. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI	88
17. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ I SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU	89
18. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU	94

1. WPROWADZENIE

Do najważniejszych założeń procesu rewitalizacji należy realizacja takich działań, w wyniku których – przy wykorzystaniu istniejącego w obszarze potencjału rozwiązane zostaną główne problemy wpływające na pogorszenie jakości życia na obszarze, zaburzające jego rozwój.

„Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.”

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

„Rewitalizacja - to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji”

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

Rewitalizacja to proces wieloletni, który winien wynikać z założeń dokumentów wyższego rzędu. Dzięki temu wszystkie ustalenia, jakie są podejmowane - uzupełniają się. Po wnikliwej diagnozie stanu obecnego, a co za tym idzie - ustaleniu obszarów problemowych, a nawet kryzysowych, można podjąć decyzję o wprowadzeniu działań naprawczych, które w dalszym okresie przyczynią się do wzrostu atrakcyjności danej gminy, co pozwoli na rozwój oraz będzie skutecznie przeciwdziałać pogłębianiu się zjawisk kryzysowych.

Aby kompleksowo zdiagnozować czynniki kryzysowe jakie wstępują na danym obszarze, należy przeanalizować cztery główne aspekty jego funkcjonowania:



Obszary wskazane do prowadzenia działań rewitalizacyjnych są obszarami co najmniej znaczącymi dla rozwoju jednostki. Ich specyfika musi zapewnić wpływ efektów realizacji projektów rewitalizacyjnych na obszary zdiagnozowane jako kryzysowe w skali gminy. Efektem tych projektów musi być zminimalizowanie lub co najmniej zatrzymanie postępu zjawisk kryzysowych.

Obszary wybrane do rewitalizacji są sferami najbardziej ubogimi, dotkniętymi kryzysem, problemowymi, które dla poprawy warunków funkcjonowania danej jednostki muszą zostać poddane działaniom ulepszającym. Zadaniem twórców programu rewitalizacji jest szczegółowa diagnoza problemów badanego obszaru, zdefiniowanie głównych problemów zaburzających jego prawidłowe funkcjonowanie oraz wskazanie kierunku działań naprawczych z określeniem projektów priorytetowych.

Z uwagi na fakt, iż głównym beneficjentem efektów działań jest społeczność zamieszkująca dany obszar – niezwykle istotne jest zaangażowanie przedstawicieli różnych grup – jako współtwórców i głównych konsultantów programu.

2. STRUKTURA PROGRAMU

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Minister Rozwoju, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.) określają zasady tworzenia programów rewitalizacji określając jednocześnie ich minimalną zawartość. **Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 zawiera wszystkie treści wskazane w dokumencie Wytycznych.** W poniższej tabeli wskazano zawartość niniejszego Programu.

Tabela 1 – Zawartość Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 (opracowanie własne)

WYMAGANE TREŚCI	ROZDZIAŁ
a. opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy;	3, str 8
b. diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych oraz skalę i charakter potrzeb rewitalizacyjnych;	4, str 18 9, str 57
c. zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji, tj. określenie, w oparciu o inne dokumenty strategiczne gminy lub diagnozę i identyfikację potrzeb rewitalizacyjnych, terytorium/terytoriów najbardziej wymagających wsparcia;	7.1, str 55
d. wizję stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji (planowany efekt rewitalizacji);	11, str 60
e. cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk;	10, str 58
f. listę planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wraz z ich opisami zawierającymi, w odniesieniu do każdego projektu/przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;	12.1, str 62
g. charakterystykę pozostałych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizujących kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową;	12.2, str 74
h. mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji;	13, str 76
i. indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do przedsięwzięć, o których mowa w lit. f oraz g, z indykatywnymi wielkościami środków finansowych z różnych źródeł (także spoza funduszy polityki spójności na lata 2014-2020 – publiczne i prywatne środki krajowe w celu realizacji zasady dodatkowości środków UE);	14, str 82
j. mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji;	15, str 83
k. system realizacji (wdrażania) programu rewitalizacji;	16, str 79
l. system monitoringu i oceny skuteczności działań i system wprowadzania modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu programu.	17, str 87

3. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY I WOJEWÓDZTWA

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 został opracowany z uwzględnieniem założeń i wytycznych dokumentów strategicznych i planistycznych obowiązujących dla obszaru Gminy Złoczew w czasie jego powstawania.

Dodatkowo, w odniesieniu do każdego z opisywanych dokumentów wskazano problemy zdiagnozowane na etapie jego tworzenia.

Problemy te nie zostały jednak przyjęte *a priori* jako podstawa wyznaczenia obszaru rewitalizacji w ramach niniejszego Programu a potraktowane jako wskazówka i kierunek prowadzenia analiz w ramach części diagnostycznej zawartej w Rozdziałach 4 i 5 niniejszego dokumentu.

DOKUMENTY GMINY (LOKALNE)

- **STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY ZŁOCZEW NA LATA 2016-2023** przyjęta Uchwałą Nr XXI/117/2016 r Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 23.06.2016

Z uwagi na komplementarność, w szczególności - czasową (okres obowiązywania Strategii: 2016-2023 pokrywa się z czasem realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023), przestrzenną, proceduralno-instytucjonalną dokumentu z niniejszym Programem, wskazane w nim potrzeby dotyczące rozwiązania zdiagnozowanych na obszarze gminy problemów oraz wytyczone kierunki rozwojowe zostały wzięte pod uwagę jako istotne w określeniu potrzeb rewitalizacyjnych w skali Gminy Złoczew.

Na dalszym etapie prac w szczególności zweryfikowano następujące zdefiniowane w treści dokumentu czynniki kryzysowe:

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none">• Brak ofert edukacyjnych dla seniorów,• Mała świadomość roli społeczeństwa w budowaniu przyszłości „lokalnych ojczyzn” (frekwencja wyborcza, aktywność w radach sołeckich, inicjatywność lokalna),• Mała aktywność organizacji pozarządowych,• Niski stopień integracji i aktywizacji społecznej,• Niskie zaangażowanie w aspekcie wolontariatu,• Mała liczba imprez sportowych,• Brak hali sportowej,• Brak infrastruktury społecznej w niektórych sołectwach,• Niedobór środków finansowych na inicjatywy związane ze sportem, kulturą i rekreacją• Mało urozmaicona oferta rekreacyjno – kulturalna,• Obiekty użyteczności publicznej niedostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych,• Relatywnie niska dostępność medycznych usług specjalistycznych,• Niewielka ilość inicjatyw prozdrowotnych,• Niski poziom e- usług,• Brak zintegrowanego systemu zarządzania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dużych zakładów produkcyjnych, • Brak inwestorów zewnętrznych, • Brak rozwoju instytucji otoczenia biznesu, • Brak wykwalifikowanej siły roboczej, • Niska innowacyjność w przedsiębiorczości, • Brak podmiotów ekonomii społecznej, • Brak udziału kapitału zagranicznego w gminie, • Niezadawalający stan targowiska miejskiego, • Brak podmiotów prowadzących działalność w zakresie turystyki wiejskiej i agroturystyki, • Brak dominującej specjalizacji w produkcji rolnej,
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Niskie wykorzystanie OZE, • Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, • Degradacja środowiska przez niekontrolowane odprowadzanie ścieków i odpadów stałych, tworzenie dzikich wysypisk śmieci.
FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak uzbrojonych terenów pod inwestycje i budownictwo mieszkaniowe, • Niezadawalający stan techniczny infrastruktury okołodrogowej (zły stan chodników, niewystarczająca ilość parkingów), • Bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych, • Trudnodostępne środki na rewitalizację obiektów zabytkowych, • Brak spójności i ładu architektonicznego zwłaszcza na terenie miasta, • Niewystarczająca ilość miejsc rekreacji takich jak: place zabaw, siłownie zewnętrzne, skatepark itp., • Mało atrakcyjne przestrzenie publiczne w szczególności tereny zielone, • Słabe wykorzystanie krajobrazu gminy i jej walorów przyrodniczych.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczający poziom skanalizowania miasta, • Brak ścieżek rowerowych, • Dużo miejsc, w których brak oświetlenia ulicznego, • Brak infrastruktury okołoturystycznej i bazy noclegowej.

Projekty rewitalizacyjne konieczne do przeprowadzenia a wskazane w dokumencie Strategii to:

- Rewitalizacja centrum miasta Złoczewa wraz odtworzeniem historycznego układu urbanistycznego (odtworzenie rynku w Złoczewie),
- Rewitalizacja budynków przypałacowych,
- Rewitalizacja parku „przy Klasztorze” wraz z przebudową pomnika.

- **STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ZŁOCZEW** przyjęte Uchwałą Nr XXX/293/2001 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 21 grudnia 2001 r.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy – w tym w oparciu o uwarunkowania społeczne, gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne oraz środowiskowe. W swojej treści uwzględnia wytyczne dokumentów strategicznych wyższego rzędu. Studium w czasie obowiązywania jest dokumentem wiążącym w zakresie sporządzania aktów prawa miejscowego dla obszaru gminy.

Rada Miejska w Złoczewie na mocy Uchwały Nr XVI/75/15 z dnia 30 listopada 2015 roku podjęła decyzję o przystąpieniu do sporządzenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Złoczew”. Aktualnie prowadzone są prace nad dokumentem.

Z uwagi na fakt, iż do czasu przyjęcia nowego dokumentu, Studium przyjęte w dniu 21 grudnia 2001 r. jest dokumentem wciąż obowiązującym, na dalszym etapie prac w szczególności zweryfikowano następujące zdefiniowane w treści dokumentu czynniki kryzysowe pod kątem ich aktualności i nasilenia występowania na obszarze gminy Złoczew:

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystna struktura wiekowa ludności, • Brak miejsc spędzania wolnego czasu, • Niski poziom dbałości o estetykę miejsca zamieszkania, pracy, odpoczynku.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Zbyt niski poziom przedsiębiorczości lokalnej, • Brak restrukturyzacji rolnictwa.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca ilość obiektów małej retencji wód, • Gleby niskiej klasy bonitacji.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszanie się terenów otwartych wyłączonych z zabudowy i zainwestowania, • Słaby rozwój rekreacji weekendowej i pobytowej oraz budownictwa letniskowego w atrakcyjnych obszarach gminy,
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Niski poziom układu komunikacji kołowej, systemu kanalizacji sanitarnej,

Zadaniem Studium jest wskazanie obszarów problemowych w skali gminy. Obszarami, które podlegają rehabilitacji i rekultywacji są **układy przestrzenne, tereny i obiekty zabytkowe określone w Kierunkach rozwoju gminy jako obszary podlegające ochronie konserwatorskiej.**

Wg zapisów dokumentu - analiza historyczna, faktograficzna, topograficzna i ikonograficzna pozwoliła stwierdzić, że podstawowymi elementami wyznaczającymi tożsamość obszaru miasta i gminy Złoczew jest m.in. **układ przestrzenny Złoczewa o zróżnicowanym rozplanowaniu i występowaniem obiektów i przestrzeni zabytkowych.** Jako wartościowy element układu urbanistycznego miasta wskazuje się ponadto „gwiazdzisty” układ sieci osiedleńczej z wykrystalizowanym historycznie centrum.



RYC 1 – Obszar centralnej części miasta Złoczew objęte ochroną konserwatorską (źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Złoczew - uchwała Rady Miejskiej Nr XXX/293/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r.)

- **GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W ZŁOCZEWIE NA ROK 2017** przyjęty Uchwałą Nr XXVII/154/16 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 14 grudnia 2016 r.

Treść dokumentu została uwzględniona w niniejszym Programie – w szczególności z uwagi na komplementarność problemową oraz czasową (okres obowiązywania dokumentu wpisuje się w czas realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023).

Jako główne cele wskazano:

- zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganie używania środków psychotropowych,
- podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa w w/w zakresie,
- pogłębienie wiedzy na temat psychospołecznych uwarunkowań narkomanii,
- zwiększenie liczby realizatorów działań profilaktycznych,
- zwiększenie liczby i zróżnicowania programów profilaktycznych uwzględniających problematykę zapobiegania narkomanii.

Jako realizatorów GPPN wskazano:

- Miejsko-Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Złoczewie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złoczewie,
- Dyrektorów placówek oświatowych z terenu Gminy Złoczew,
- Placówki służby zdrowia,
- Parafie działające na terenie Gminy Złoczew.

- **GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ZŁOCZEWIE NA ROK 2017** przyjęty Uchwałą Nr XXVII/153/16 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 14 grudnia 2016 r.

Treść dokumentu została uwzględniona w niniejszym Programie – w szczególności z uwagi na komplementarność problemową oraz czasową (okres obowiązywania dokumentu wpisuje się w czas realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023).

Zgodnie z treścią Programu działania Gminy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami obejmą w szczególności:

- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych,
- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- Kreowanie lokalnej polityki przeciwdziałania uzależnieniom, służącej zmniejszaniu aktualnych i zapobieganiu nowym problemom,
- Ograniczenie zakresu występowania ryzykownych zachowań u dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie różnorodnej działalności informacyjnej i edukacyjnej,
- Wspieranie organizacyjne i finansowe działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- **LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA ZŁOCZEWA NA LATA 2008-2015** przyjęty Uchwałą Nr XXV/154/08 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28 października 2008 r.

Działania wynikające z Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 stanowią kontynuację działań rewitalizacyjnych prowadzoną przez Gminę Złoczew w latach poprzednich. Dla procesu rewitalizacji, który ma na celu realizację procesów w sposób skuteczny poprawiających stan obszaru i zapewniających skuteczną minimalizację czynników kryzysowych zachowanie ciągłości procesu jest wartością nadrzędną, w szczególności zapewniając komplementarność problemową realizowanych i zaplanowanych działań.

Z uwagi na powyższe, na potrzeby niniejszego Programu dokonano analizy stopnia realizacji założeń LPR Miasta Złoczewa na lata 2008-2015 oraz zweryfikowano następujące zdefiniowane w treści dokumentu czynniki kryzysowe pod kątem ich aktualności i nasilenia występowania na obszarze miasta Złoczew:

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Emigracja osób posiadających wysokie wykształcenie i kwalifikacje zawodowe, • Wzrastające bezrobocie, • Wysoki poziom ubóstwa wśród mieszkańców miasta i gminy.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak inwestorów zewnętrznych, • Brak terenów pod inwestycje, • Brak zintegrowanych systemów informacji rynkowej dla przedsiębiorców i konsumentów, • Brak zaplecza materialnego wielkiego handlu w tym targów i wystaw handlowych.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Mało zieleni w centrum miasta.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Postępująca degradacja centrum miasta , • Zaniedbane tereny parkowe i obiekty przyrodnicze.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan budynków mieszkalnych , • Pogarszający się stan obiektów kulturalnych, rekreacyjnych oraz edukacyjnych , • Pogarszający się stan infrastruktury technicznej , • Niski poziom skanalizowania.

Poniżej wykaz działań zaplanowanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji 2008-2015 ze wskazaniem stopnia ich realizacji:

NAZWA DZIAŁANIA	STOPIEŃ REALIZACJI
Rewitalizacja Zespołu pałacowo - parkowego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół amfiteatru i utworzenie widowni	zrealizowane
Rewitalizacja substancji mieszkaniowej wraz z przyległym parkiem i drogą dojazdową. Wymiana pokrycia dachowego. Termomodernizacja bloku komunalnego przy ul. Kilińskiego 33 – w tym docieplenie, wykonanie elewacji zewnętrznej, wymiana stolarki okiennej. Wykonanie instalacji CO	częściowo zrealizowane
Rewitalizacja parków miejskich, wraz z odtworzeniem zabytkowych pomp w mieście	zrealizowane
Założenie zabezpieczeń i monitoringu w Pałacu	zrealizowane
Odnowienie zabytkowych polichromii w pałacu	zrealizowane
Założenie sieci monitoringu wizyjnego w mieście	zrealizowane
Budowa ulic w mieście na osiedlu Słonecznym wraz z wykonaniem dokumentacji	zrealizowane
Instalacja monitoringu na terenie szkoły podstawowej i gimnazjum w mieście	zrealizowane
Termomodernizacja budynku Publicznego Przedszkola w Złoczewie	zrealizowane

NAZWA DZIAŁANIA	STOPIEŃ REALIZACJI
Wykonanie dokumentacji na budowę hali sportowej w mieście Złoczewie	nie zrealizowane
Budowa hali sportowej w mieście Złoczewie	nie zrealizowane
Wyposażenie hali sportowej	nie zrealizowane
Modernizacja stadionu w Złoczewie	nie zrealizowane
Termomodernizacja i wyposażenie budynku MOSiR w Złoczewie	nie zrealizowane
Adaptacja budynku dawnej przychodni dla potrzeb Urzędu Miejskiego w Złoczewie wraz z dokumentacją.	nie zrealizowane
Remont zabytkowego Złoczewskiego Klasztoru	nie zrealizowane
Kompleksowa modernizacja oświetlenia drogowego miasta i gminy Złoczew	nie zrealizowane
Wykonanie dokumentacji na budowę kanalizacji sanitarnej w mieście. Budowa kanalizacji sanitarnej w mieście wraz z wykonaniem dokumentacji.	nie zrealizowane
Budowa kanalizacji deszczowej w mieście wraz z wykonaniem dokumentacji 2008 - 2015	nie zrealizowane

- **AKTUALIZACJA PLANU ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ZŁOCZEW NA LATA 2008-2015** przyjęta Uchwałą Nr XIII/74/11 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 28.10.2011 r.

Działania wynikające z Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 stanowią kontynuację działań rewitalizacyjnych prowadzoną przez Gminę Złoczew w latach poprzednich. Dokonując diagnozy na potrzeby niniejszego Programu szczególną uwagę zwrócono na zdefiniowane w treści dokumentu czynniki kryzysowe pod kątem ich aktualności i nasilenia występowania na obszarze miasta Złoczew:

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozwinięta kultura miejska.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dużych zakładów pracy.
ŚRODOWISKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan parków.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Zły stan zabytków.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak dostępu mieszkańców niektórych osiedli do kanalizacji, • Relatywnie nieduży stopień skanalizowania , • Mała ilość obiektów sportowych, • Pogarszający się stan infrastruktury technicznej, drogowej, • Zły stan parków znajdujących się na terenie miasta

DOKUMENTY PONADLOKALNE

- **STRATEGIA ROZWOJU ZŁOCZEWSKIEGO OBSZARU FUNKCJONALNEGO NA LATA 2014 – 2020** przyjęta Uchwałą Nr VI/21/15 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 22 stycznia 2015 roku / dokument obowiązujący

Strategia ZOF jest partnerskim dokumentem kierunkowym określającym możliwość wykorzystania potencjału gminy z uwzględnieniem potrzeby rozwiązania problemów rozwojowych. Z uwagi na komplementarność - w szczególności: czasową (okres obowiązywania Strategii: 2014-2020 częściowo wpisuje się w czas realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023), przestrzenną, proceduralno-instytucjonalną dokumentu z niniejszym Programem, wskazane w nim potrzeby dotyczące rozwiązania zdiagnozowanych na obszarze gminy problemów oraz wytyczone kierunki rozwojowe zostały wzięte pod uwagę jako istotne w określeniu potrzeb rewitalizacyjnych w skali Gminy Złoczew.

Na dalszym etapie prac w szczególności zweryfikowano następujące zdefiniowane w treści dokumentu czynniki kryzysowe:

SFERY	ZDIAGNOZOWANE PROBLEMY
SPOŁECZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Mała ilość dostępnych miejsc pracy, • Niski poziom wynagrodzeń (zarobków) na rynku lokalnym.
GOSPODARCZA	<ul style="list-style-type: none"> • Prywatna oraz rozdrobniona własność perspektywicznych gruntów inwestycyjnych, • Brak instytucji otoczenia biznesu.
FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	<ul style="list-style-type: none"> • Brak infrastruktury rekreacyjno-sportowej.
TECHNICZNA	<ul style="list-style-type: none"> • Słaby poziom infrastruktury technicznej, • Słaby poziom infrastruktury drogowej.

- **WOJEWÓDZKI PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA LATA 2016-2019** przyjęty Uchwałą Nr XXV/319/16 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2016 roku / dokument obowiązujący

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami (WPOnZ) określa strategiczne cele i zadania w zakresie ochrony dziedzictwa materialnego i niematerialnego województwa łódzkiego, kształtując tym samym politykę rozwoju regionu. Stanowi podsumowanie oraz kontynuację „Wojewódzkiego programu opieki nad zabytkami w województwie łódzkim na lata 2012-2015”, a także wytycza nowe standardy oraz kierunki działań w obszarze zarządzania dziedzictwem kulturowym regionu łódzkiego.

Dla obszaru Gminy Złoczew został wskazany w Wojewódzkim Programie Opieki nad Zabytkami na lata 2016-2019 (WPOnZ) jako jeden z ośrodków o randze lokalnej stanowiący **element sieci unikatowych ośrodków historycznych o potrzebach działań rewitalizacyjnych w historycznych obszarach śródmiejskich**.

Z uwagi na komplementarność – w szczególności czasową i problemową dokumentu z niniejszym Programem (okres obowiązywania WPOnZ: 2016-2019 wpisuje się w czas realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016 – 2023 a działania w zakresie poprawy stanu struktury zabytkowej wpisują się w cele Programu), wskazane w nim potrzeby rewitalizacyjne zostały wzięte pod uwagę jako istotne w określeniu potrzeb rewitalizacyjnych w skali Gminy Złoczew.



Ryc 2 - Obszar Miasta Żółcew wskazany w Wojewódzkim programie opieki nad zabytkami 2016-2019
(źródło: Wojewódzki program opieki nad zabytkami 2016-2019)

Wytyczne sformułowane w ramach Programu dotyczą przede wszystkim centralnej części gminy a mianowicie miasta Żółcew i są to:

- **rewitalizacja układów przestrzennych miasta**(rewaloryzacja rynku, obejmująca m.in. odtworzenie jego historycznego układu, opracowanie dokumentów sprzyjających procesom rewitalizacji takich jak: gminny program rewitalizacji i miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego)
- **poprawa stanu obiektów i obszarów zabytkowych** (rewaloryzacja klasztoru oo. Bernardynów obecnie Mniszek Kamedulek, oraz zespołu kościoła pw. Św. Krzyża, prace remontowe w kościele farnym i klasztorze, rewaloryzacja kościoła parafialnego (kontynuacja prac remontowych i konserwatorskich, rewaloryzacja zespołu pałacowo-parkowego, eliminacja z obszaru historycznego centrum obiektów dysharmonizujących przestrzeń),
- **edukacja kulturowa mieszkańców** (promocja wyremontowanych obiektów zabytkowych m.in. założenia pałacowego Ruszkowskich),
- **poprawa stanu i dostępności zabytków ruchomych w muzeach oraz obiektach sakralnych** (kontynuacja prac konserwatorskich i rewaloryzacyjnych, w tym wykonanie zabezpieczeń przeciwwłamaniowych i przeciwpożarowych w założeniu klasztornym i zespole kościoła, kościele parafialnym oraz zespole pałacowo-parkowym).

Potrzeby rewitalizacyjne (wynikające z WPOnZ na lata 2016-2019):

- przeprowadzenie rewitalizacji centrum miasta wraz z historycznym układem urbanistycznym połączonym z rewaloryzowanym założeniem pałacowym Ruszkowskich (obecnie siedziba Urzędu Miasta),
- rewaloryzacja klasztoru oo. Bernardynów (obecnie Mniszek Kamedulek) wraz z kościołem św. Krzyża położonego na północ od historycznego centrum oraz kościoła parafialnego,
- rewaloryzacja zespołu pałacowo-parkowego,

- odtworzenie historycznego układu rynku,
- poprawa jakości przestrzeni publicznych poprzez ich porządkowanie,
- poprawa estetyki, zmiana funkcji i kształtowanie powiązań funkcjonalnych.

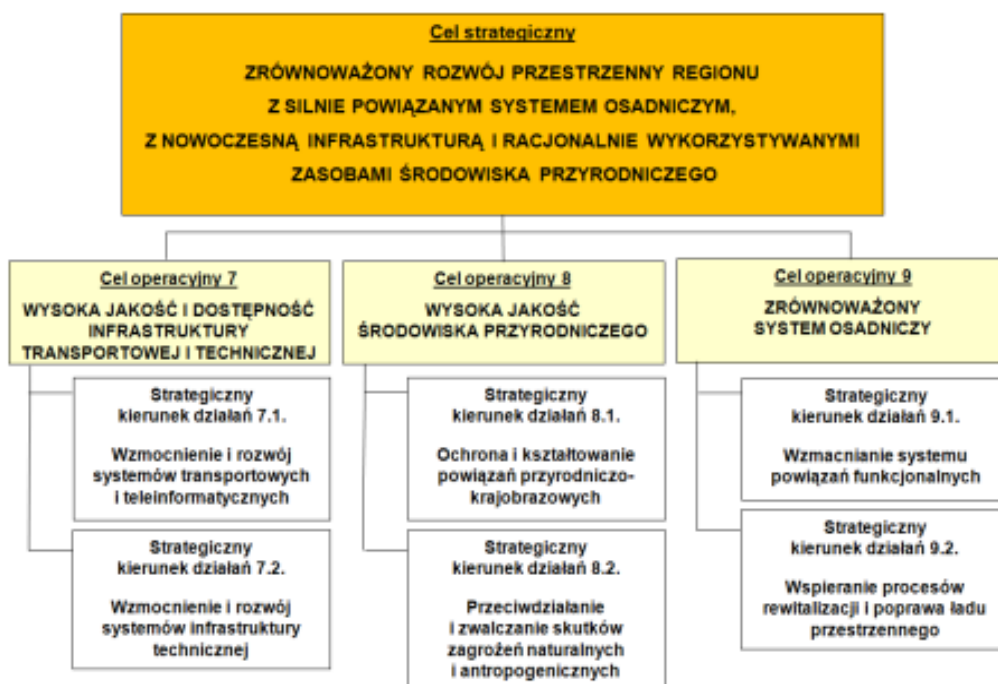
- **STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO 2020** przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/644/13 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO z dnia 26 lutego 2013 r / dokument obowiązujący

Program Rewitalizacji zgodny jest z priorytetami i celami rozwojowymi zapisanymi w „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020”.



RYC 3 - Filary Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego 2020)

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 realizuje Cel horyzontalny SRWŁ nr 3. „Spójność przestrzenna”, w szczególności wpisuje się w cel strategiczny Zrównoważony rozwój przestrzenny regionu z silnie powiązaniem z systemem osadniczym, z nowoczesną infrastrukturą i racjonalnie wykorzystywanymi zasobami środowiska przyrodniczego. Na poziomie operacyjnym założenia programu wpisują się w Strategiczny kierunek działań nr 9.2 Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego.



RYC 4 - Cele strategiczne Strategii Rozwoju Woj. Łódzkiego 2020 (źródło: Strategia Rozwoju Woj. Łódzkiego)

- **KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA** przyjęta Uchwałą Nr 198 Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. / dokument obowiązujący

W Krajowej Polityce Miejskiej - dokumencie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju rewitalizacja wskazana jest jako jeden z wątków tematycznych istotnych w polityce miejskiej na najbliższe lata. W dokumencie tym rewitalizacja określona jest jako kompleksowy, skoordynowany, wieloletni proces przemian społecznych, ekonomicznych, przestrzennych i technicznych, prowadzony na obszarze zdegradowanym, tak aby nastąpiło osiągnięcie ogólnego celu, którym jest wyprowadzenie tego obszaru ze stanu kryzysowego, w szczególności przez nadanie mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne. Najbardziej zaawansowane z takich działań w ramach tego procesu stanowi kompleksowa rewitalizacja, realizowana na obszarach najbardziej zdegradowanych, odnosząca się do konkretnego, ograniczonego terytorium i łącząca wysiłki różnych podmiotów, których suma ma spowodować trwałe ożywienie społeczne i gospodarcze obszaru.

Celem działań władz samorządowych powinno być wyprowadzanie ze stanu kryzysowego najbardziej zdegradowanych obszarów miasta poprzez przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i prowadzone we współpracy z lokalną społecznością. Działania te powinny być prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany przez określenie i realizację programów rewitalizacji. Zapisy koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju zawierają wśród celów polityki przestrzennego zagospodarowania kraju Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

W rozwinięciu tego celu wskazuje się, iż działania polityki przestrzennej w odniesieniu do zdegradowanych obszarów zurbanizowanych mają na celu przywrócenie ich funkcji administracyjnych, społecznych i gospodarczych oraz stworzenie warunków sprzyjających ich powtórnemu zagospodarowaniu dzięki skorelowanym interwencjom w sferze planowania przestrzennego,

inwestycjom infrastrukturalnym oraz wsparciu zasobów ludzkich i przedsiębiorczości. Działania restrukturyzacyjne i rewitalizacyjne doprowadzą do odzyskania atrakcyjności danego obszaru lub miasta, do przywrócenia korzystnych warunków życia i podejmowania działalności gospodarczej oraz inwestycyjnej z wykorzystaniem istniejącego potencjału kulturowego i zachowaniem funkcji symbolicznych oraz przyrodniczych obszaru w procesie jego adaptacji do nowych funkcji.

4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH W SKALI CAŁEJ GMINY

Opisany poniżej proces diagnostyczny miał na celu zbadanie występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz towarzyszących im negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej **na obszarze gminy miejsko-wiejskiej Złoczew w jej granicach administracyjnych.**

Wynikiem przeprowadzonej analizy jest odnotowano fakt, iż **na obszarze gminy miejsko-wiejskiej Złoczew występują zjawiska kryzysowe odnoszące się do wszystkich z powyżej wymienionych sfer.**

4.1. METODOLOGIA

W skład Gminy Złoczew wchodzi 21 sołectw oraz Miasto Złoczew stanowiące centrum funkcjonalne i administracyjne gminy.

Tabela 2 – Gmina miejsko-wiejska Złoczew – podział administracyjny

l.p.	miasto	liczba ludności (stan na 31.12.2015)
1	Miasto Złoczew	3460
	sołectwa	
2	Biesiec	140
3	Borzęckie	129
4	Broszki	434
5	Bujnow	230
6	Czarna	248
7	Dąbrowa Miętka	140
8	Emilianów	153
9	Gronówek	110
10	Grójec Mały	107
11	Grójec Wielki	288
12	Kamasze	180
13	Łuszczyn	205
14	Miklesz	144
15	Potok	189
16	Robaszew	82
17	Stanisławów	52
18	Stolec	373
19	Szklana Huta	163
20	Uników	274
21	Wandalin	247
22	Zapowiednik	78

Na potrzeby prac diagnostycznych dotyczących obszaru całej Gminy Złoczew wyodrębniono **22 jednostki statystyczne**: 21 jednostek odpowiadających obszarom poszczególnych sołectw oraz dodatkowo odrębną jednostkę stanowi obszar miasta Złoczew w jego granicach administracyjnych.

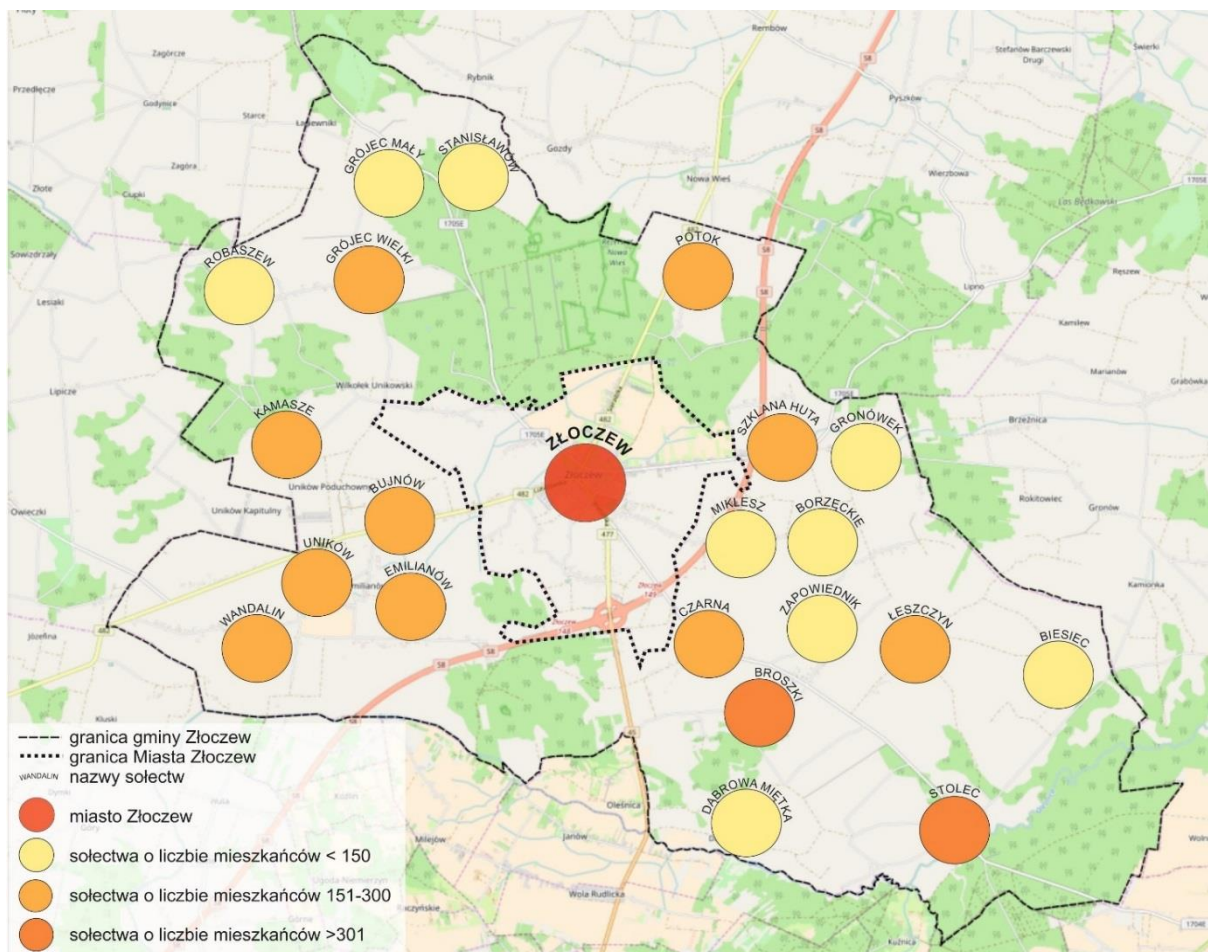


RYC 5 – Gmina Złoczew – schemat podziału na jednostki statystyczne wyodrębnionych na potrzeb diagnozy (oprac. własne)

W trakcie prac diagnostycznych przeanalizowano wszystkie jednostki administracyjne Gminy Złoczew. Z uwagi na miejsko-wiejski charakter gminy – podczas analizy wzięto pod uwagę wskaźniki dotyczące poszczególnych jednostek administracyjnych gminy uwzględniając ich charakter i pełnione w strukturze gminy funkcje.

4.2. DEMOGRAFIA / SFERA SPOŁECZNA

Gmina wiejsko-miejska Złoczew zamieszkała była na koniec 2015 roku przez 7 426 osób, z których 46,6 % (tj. 3 460 osób) zamieszkiwało w mieście Złoczew. Kolejne, co do ilości mieszkańców były sołectwa Broszki z 434 mieszkańcami oraz Stolec z 373 mieszkańcami (odpowiednio 5,8 % i 5,0 % ogółu mieszkańców gminy). Najmniejsze sołectwo, Zapowiednik zamieszkiwało 78 mieszkańców (t.j. 1,1 % ogółu mieszkańców gminy wiejsko-miejskiej). Miasto Złoczew pod względem liczby ludności jest zdecydowanie dominującym ośrodkiem w gminie.



RYC 6 - Liczba mieszkańców sołectw gminy miejsko-wiejskiej Złoczew (kartogram, opracowanie własne)

Przyrost naturalny w gminie wiejsko-miejskiej Złoczew wyniósł w 2015 roku – 22 osoby, przy czym wskaźnik przyrostu naturalnego dla terenów wiejskich na 1000 mieszkańców kształtował się na poziomie – 1,3, natomiast dla miasta Złoczewa na zdecydowanie niższym poziomie – 6,5. W przypadku migracji gmina notuje dodatnie saldo na poziomie 9 osób, ale już miasto Złoczew wykazuje zdecydowanie niższe saldo - na poziomie 3 osób. Wskazuje to na pogarszające się perspektywy demograficzne miasta Złoczewa na tle nieźle radzącej sobie z problemami demograficznymi całej gminy.

Potrzeby rewitalizacyjne

- Przeciwdziałanie ujemnemu przyrostowi naturalnemu gminy miejsko-wiejskiej Złoczew, ze szczególnym uwzględnieniem zdecydowanie niekorzystnej tendencji w tym zakresie dla miasta Złoczewa;
- Wzmocnienie potencjału przyciągania mieszkańców przez miasto Złoczew i dążenie do wyrównania korzystnego poziomu salda migracji dla całego obszaru gminy miejsko-wiejskiej.

4.3. RYNEK PRACY / SFERA SPOŁECZNA

Wiek ekonomiczny mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej Złoczew wskazuje na wyraźną dominację (68,8 % ogółu mieszkańców gminy) grupy osób w wieku produkcyjnym, tj. pomiędzy 16 a 64 rokiem życia, przy wyrównanym poziomie liczebności dzieci i młodzieży oraz osób w wieku emerytalnym (odpowiednio 15,8 i 15,4%). Tendencja ta jest powielona przez miasto Złoczew, gdzie dzieci i młodzież do 16 roku życia stanowią 15,1 % mieszkańców, osoby w wieku produkcyjnym to 70,7 % mieszkańców, a seniorzy to 14,2 % mieszkańców miasta.

O wiele gorzej wygląda jednak przełożenie powyższych danych na poziom bezrobocia, gdzie na poziomie całej gminy stopa bezrobocia kształtuje się na poziomie 12%, a w przypadku miast Złoczewa na poziomie 25 %. Wskazuje to na koncentrację liczby osób pozostających bez pracy w mieście Złoczew.

Wysokie stopy bezrobocia przekładają się na niekorzystne saldo migracji zarobkowych. Dla całej gminy miejsko-wiejskiej kształtuje się ono na poziomie – 367 osób (265 osób przyjechało do gminy w poszukiwaniu pracy, a wyjechało z niej aż 632 osoby), a dla samego miasta Złoczewa na poziomie – 139 osób (do pracy przyjechało 180 osób, a wyjechało w jej poszukiwaniu 319 osób).

Problem z wysokimi wskaźnikami bezrobocia oraz ze znalezieniem miejsc pracy może być wynikiem przestarzałej struktury gospodarki lokalnej, w której dominuje rolnictwo – prawie 50 % wszystkich zatrudnionych mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej, kosztem przemysłu i budownictwa - ok. 17,6 % zatrudnionych oraz sektora usług, w tym usług finansowych - ok. 10,4 % zatrudnionych.

Potrzeby rewitalizacyjne

- Kreowanie miejsc pracy na lokalnym rynku w celu przeciwdziałania wysokiej liczbie osób pozostających bez pracy oraz zahamowaniu niekorzystnego trendu migracji zarobkowych,
- Zmiana struktury zarobkowania poprzez ograniczenie liczby osób pracujących w rolnictwie na korzyść bardziej wydajnych sektorów usług i finansów oraz przemysłu i budownictwa.

4.4. BEZPIECZEŃSTWO / SFERA SPOŁECZNA

Przy ogólnym problemie z dostępem do danych obrazujących przestępczość na terenach wiejskich, na których nie funkcjonują lokalne komisariaty policji, można opierać się na szacunkowych danych podawanych przez GUS. I tak dla całej gminy miejsko-wiejskiej Złoczew GUS podaje szacowaną liczbę 123 wszystkich przestępstw, przy 57 przestępstwach wskazanych dla miasta Złoczewa. Dane szacunkowe w zakresie przestępczości pokazuje poniższa tabela:

Tabela 3 - Szacowana liczba przestępstw w 2015 r. wg danych GUS (opracowanie własne)

	Gmina Złoczew [liczba]	w tym Miasto Złoczew [liczba (% z ogółu)]
Liczba przestępstw	162	76 (46,9)
w tym:		
kryminalne	65	30 (46,2)
przeciwko mieniu	42	20 (47,6)
gospodarcze	31	15 (48,4)
drogowe	21	10 (47,6)
przeciwko zdrowiu i życiu	3	1 (33,3)

W szacowanej liczbie przestępstw na tle całej gminy miejsko-wiejskiej, zdecydowanie dominuje miast Złoczew – poza jedną kategorią, wskaźniki bliskie są 50%, co wynika z wykazanej powyżej przewagi demograficznej miasta nad resztą gminy - 46,6 % wszystkich mieszkańców gminy zamieszkuje miasto Złoczew.

Przy stosunkowo niskiej liczbie przestępstw przeciwko zdrowiu i życiu, zarówno na poziomie całej gminy jak i samego miasta Złoczewa, niepokoją dane o liczbie przestępstw kryminalnych (m.in. rozboje, pobicia) i przeciwko mieniu (m.in. kradzieże), co świadczyć może o niskim stopniu bezpieczeństwa mieszkańców i – pośrednio – o niskiej jakości bezpieczeństwa przestrzeni publicznej.

Potrzeby rewitalizacyjne

- Zwiększenie poziomu poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, zwłaszcza w odczuciu do korzystania z przestrzeni publicznych.

4.5. POMOC SPOŁECZNA / SFERA SPOŁECZNA

Pomoc społeczna na terenie gminy miejsko-wiejskiej Złoczew świadczona jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, którego siedzibą jest miasto Złoczew. W Ośrodku zatrudnionych jest 10 osób, które w 2015 roku wspomagane były przez 6 osób skierowanych do GOPS w ramach robót publicznych oraz 2 osoby odbywające staże. Słabością systemu opieki społecznej jest liczba zrealizowanych projektów społecznych ze środków zewnętrznych – ośrodek w 2015 roku zgłosił tylko jeden, negatywnie rozpatrzony projekt, a ostatni projekt uzyskał dofinansowanie w wysokości ok. 67 tys. zł w 2013 roku.

Pomocą GOPS w 2015 roku objętych było łącznie 902 osoby w 630 rodzinach, co stanowiło 12,1 % wszystkich mieszkańców gminy Złoczew. W 2015 roku wywiadami poprzedzającymi objęcie pomocą społeczną objęto 240 środowisk, a wskaźnik dynamiki liczby rodzin objętych pomocą za 2015 rok wyniósł 112%.

Przyczyny objęcia mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej Złoczew pomocą społeczną, z uwzględnieniem sytuacji w mieście Złoczewie, przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 – Przyczyny objęcia mieszkańców Gminy Złoczew pomocą społeczną (opracowanie własne na podstawie danych MGOPS)

	rodziny zamieszkujące Gminę Złoczew [liczba]	w tym rodziny zamieszkujące Miasto Złoczew [liczba (% ogółu rodzin objętych pomocą społeczną)]
Ubóstwo	80	42 (52,5)
Bezrobocie	126	62 (48,4)
Bezdomność	1	1 (100)
Ochrona macierzyństwa	37	6 (16,2)
Niepełnosprawność	41	20 (48,8)
Długotrwała lub ciężka choroba	56	20 (35,7)
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	29	8 (27,6)
Przemoc w rodzinie	7	3 (42,9)
Alkoholizm	19	10 (52,6)
Zdarzenie losowe	3	1 (33,3)

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że tereny wiejskie gminy Złoczew charakteryzują się nadmiernym występowaniem problemów związanych z prawidłowym funkcjonowaniem rodziny, natomiast mieszkańcy miasta Złoczewa korzystają z pomocy społecznej przede wszystkim w związku z problemami wynikającymi z bezrobocia i ubóstwa, następnie z powodu nadużywania alkoholu czy niepełnosprawności. Na uwagę zasługuje pojawienie się problemu bezdomności w mieście Złoczew.

Potrzeby rewitalizacyjne

- Przeciwdziałanie problemom wynikającym z ubóstwa i bezrobocia poprzez tworzenie warunków do wzrostu zatrudnienia, zwłaszcza w odniesieniu do miasta Złoczewa.
- Pomoc rodzinom nieradzącym sobie w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i ochrony macierzyństwa, zwłaszcza w odniesieniu do terenów wiejskich gminy Złoczew.
- Wzmocnienie instytucjonalne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i jego ukierunkowanie na zdobywanie środków zewnętrznych na realizację ponadstandardowych programów i świadczeń w ramach opieki społecznej.

4.6. EDUKACJA / SFERA SPOŁECZNA

W roku szkolnym 2015/2016 w wieku edukacyjnym znajdowało się 1 948 dzieci i młodzieży z terenu gminy miejsko-wiejskiej Złoczew. Na terenie gminy funkcjonowało w tym czasie:

- 1 przedszkole zlokalizowane w mieście Złoczewie,
- 4 szkoły podstawowe zlokalizowane w Złoczewie, Stolcu, Broszkach i Unikowie,
- 1 gimnazjum w Złoczewie,
- 1 zespół szkół ponadgimnazjalnych w Złoczewie.

W przypadku obiektów edukacyjnych widoczna jest ich koncentracja w mieście Złoczewie, z którego do w/w szkół uczęszczało 886 dzieci i młodzieży w roku szkolnym 2015/2016. Jednocześnie placówki edukacyjne w Złoczewie zlokalizowane są koło siebie, w bezpośrednim sąsiedztwie placówek kultury (Biblioteka i Ośrodek Kultury) oraz obiektów sportowych i rekreacyjnych (boisko, parki miejskie), tworząc swoisty kompleks edukacyjno-rekreacyjny.

Opierając się na szacunkach z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, 13,5% mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej Złoczew posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 12,8% średnie ogólnokształcące, 14,9% średnie zawodowe, a 22,8% zasadnicze zawodowe. Niepokojące jest, że wśród mieszkańców wykształcenie gimnazjalne posiada 6,0%, podstawowe ukończone 25,8%, a aż 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. Dane te pokazują, że poziom wykształcenia mieszkańców gminy jest niższy od wartości średnich dla Województwa Łódzkiego.

Potrzeby rewitalizacyjne

- Podniesienie jakości edukacji publicznej, m.in. poprzez polepszenie bazy dydaktycznej, obiektów sportowych i przestrzeni publicznej służącej rekreacji i spędzania czasu wolnego.

4.7. UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNE / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

Gmina Złoczew leży w centralnej Polsce, w powiecie sieradzkim. Jest jedną z 25 gmin miejsko – wiejskich w województwie Łódzkim i jedną z 3 o takim charakterze, w powiecie. Powierzchniowo jest najmniejszą z pośród 11 gmin wchodzących w skład powiatu sieradzkiego.

Niezwykle istotne dla oceny szans rozwojowych Gminy jest jej usytuowanie komunikacyjne. Przez teren Gminy przebiega droga ekspresowa S8 z węzłem Złoczew, co niewątpliwie wpływa na jej atrakcyjność inwestycyjną i nadaje funkcje tranzytową. Gmina ma również dobre powiązanie komunikacyjne z większymi ośrodkami w kraju, za pośrednictwem dróg o charakterze wojewódzkim¹: dawnej DK nr 45 w kierunku na Opole i DK nr 14 Pabianice - Walichnowy.

W przeprowadzonej na potrzeby Strategii Miasta i Gminy Złoczew ankiecie, pytani najbardziej surowo ocenili stan infrastruktury około drogowej. Blisko 65% oceniło ją źle i bardzo źle. Na tak stan rzecz ma wpływ m. in. zły stan chodników lub ich brak. Chodniki znajdujące się w zarządzie Gminy Złoczew stanowią 1/3 wszystkich na terenie gminy (5,2 km) i zlokalizowane są w większości na osiedlach.

Sieć dróg na terenie Gminy Złoczew kształtuje się następująco:

- drogi krajowe - 39 km
- drogi wojewódzkie – 12,8 km
- drogi powiatowe - 50,08 km (w tym: miejskie 11,3 km , pozamiejskie 39,5 km
- drogi gminne – 71,13 km (w tym: ulice miejskie 14,65 km, drogi gminne 56,48).

Problem jest również brak miejsc parkingowych, w szczególności w centrum miasta Złoczewa, przy obiektach użyteczności publicznej (okolice Urzędu Miasta, targowiska oraz kościoła), które odwiedzane są przez mieszkańców całej Gminy Złoczew.

¹ Wyrok TK 65/5/A/2015 z dnia 26 maja 2015 na mocy którego zastąpione odcinki dróg krajowych, nowo wybudowanymi odcinkami dróg krajowych, zostaną zaliczone z mocy prawa do kategorii dróg wojewódzkich.



RYC 7 - Odległość gminy Złoczew od najbliższych największych miast Polski (opracowanie własne)

Potrzeby rewitalizacyjne

- Poprawa jakości połączeń komunikacyjnych – w szczególności poprzez poprawę stanu infrastruktury drogowej;
- Poprawa jakości ciągów komunikacji pieszej, m.in. poprawa jakości chodników lub ich realizacja,
- Konieczność opracowania i wdrożenia polityki parkingowej – w szczególności przy obiektach użyteczności publicznej (np. w mieście Złoczew stanowiącym centrum funkcjonalne Gminy).

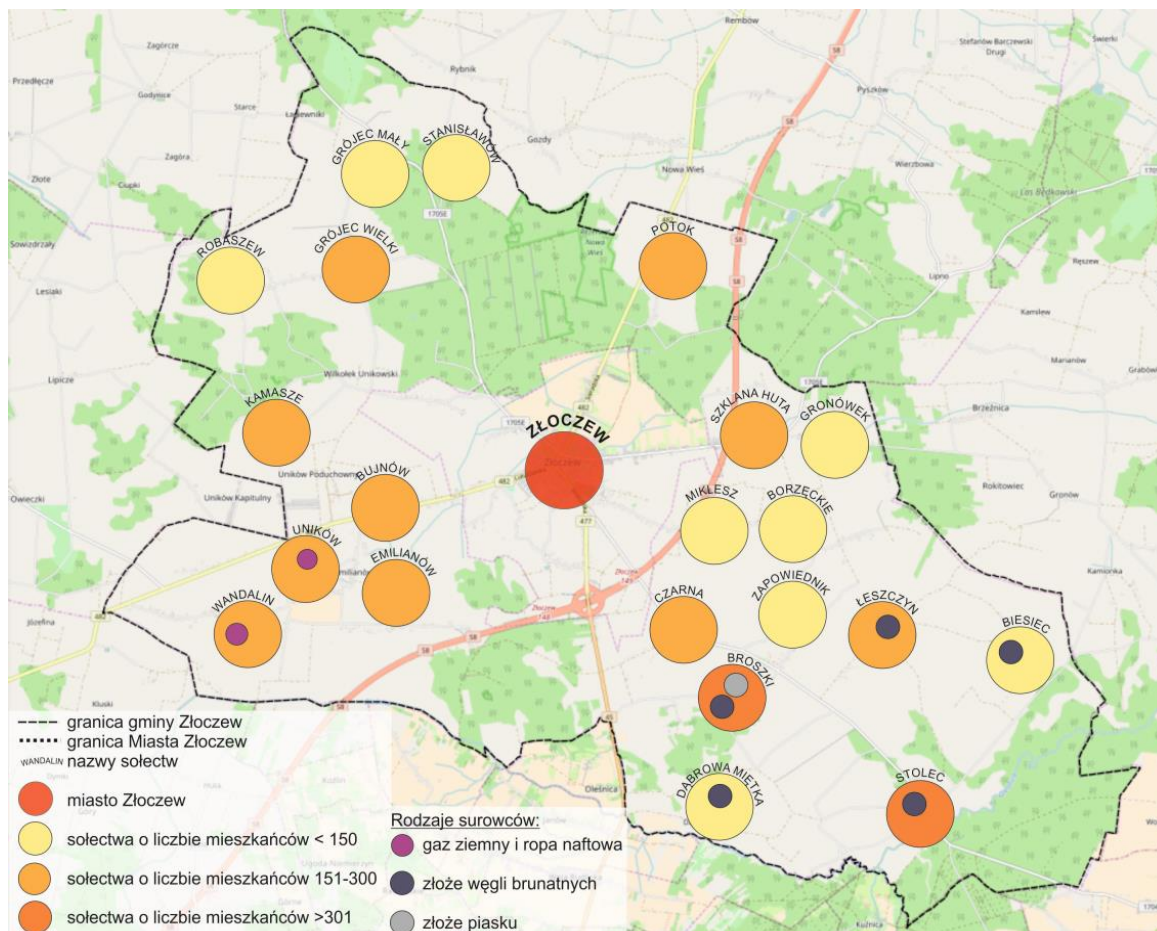
4.8. ZASOBY NATURALNE GMINY / SFERA ŚRODOWISKOWA I GOSPODARCZA

Przeważająca część Gminy to tereny o charakterze rolniczo – leśnym. Tereny rolnicze stanowią blisko 70% powierzchni Gminy a tereny leśne 26%. Przez teren Gminy przepływają rzeki *Oleśnica*, która wypływa ze źródeł na Wysoczyźnie Złoczewskiej na północny zachód od Wielunia, przepływając przez teren sołectwa Emilianów, Dąbrowa Miętka, Czarna, Stolec, Biesiec oraz Łużyca, niewielka rzeka dorzecza Warty, prawy dopływ Proсны, która wypływa w okolicach wsi Grójec Mały i biegnie w kierunku zachodnim.

Gmina Złoczew jest zasobna w surowce naturalne, a w szczególności w węgiel brunatny. Zasobność złoża „Złoczew” zlokalizowanego na terenie wsi Biesiec, Broszki, Łuszczyn, Dąbrowa Miętka, Stolec na terenie Gminy Złoczew oraz sąsiednich Gmin Burzenin i Ostrówek szacuje się na ponad 600 mln ton, przy czym 70% tych zasobów mieści się w granicach Gminy Złoczew.

Złoże węgla brunatnego „Złoczew” należy zaliczyć do typu bardzo głębokich. Zajmuje ono około połowę powierzchni rowu tektonicznego (20km), rozciągając się od Janowa w Gminie Ostrówek po Kamionkę w Gminie Burzenin. Złoże, ma 10 kilometrów długości i 1,5 km szerokości szacunkowo

zawiera 612 milionów ton węgla. Nad głównym pokładem węgla, zalega gruba warstwa piasków z soczewkowatymi przeławiczeniami iłów i mułków. Generalnie okolice Złoczewskiego rowu tektonicznego zasobne są w piaski o miąższości około 20 m. Udokumentowane złoża piasku o powierzchni 5,1 ha i zasobach bilansowych 536,1 tys. Mg znajdują się m.in. we wsi Broszki. Z kolei w okolicy miejscowości Uników i Wandalin badania geologiczne wskazały obecność gazu ziemnego i ropy naftowej.



RYC 8 - Gmina Złoczew - miejsca występowania surowców naturalnych (opracowanie własne)

Na obszarze Gminy Złoczew prowadzone są prace mające na celu rozpoczęcie eksploatacji węgla brunatnego ze złoża „Złoczew”.

Złoże Złoczew - złożo węgla brunatnego „Złoczew” należy zaliczyć do typu bardzo głębokich. Zajmuje ono około połowę powierzchni rowu tektonicznego, rozciągając się od Janowa w Gminie Ostrówek po Kamionkę w Gminie Burzenin. Złoże ma 10 kilometrów długości i 1,5 km szerokości szacunkowo zawiera 624 milionów ton węgla. Nad głównym pokładem węgla, zalega gruba warstwa piasków z soczewkowatymi przeławiczeniami iłów i mułków.

W dniu 30 czerwca 2010 roku PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A. otrzymała koncesję nr 32/2010/p na rozpoznanie złoża Złoczew. Zgodnie z jej zapisami spółka w okresie od 1 grudnia 2010 r. do 6 sierpnia 2012 r. wykonała łącznie 272 otworów geologiczno-rozpoznawczych o łącznej długości 45.237 mb. Zgodnie z Dodatkiem nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża węgla brunatnego Złoczew zatwierdzonego decyzją Ministra Środowiska znak: DGKkzk-4741-8172/17/43175/13/MW z dnia 28.10.2013 roku złożo posiada następujące parametry:

- zasoby geologiczne – kat. B wynoszą 433,643 mln ton (w tym 424,177 mln ton zasobów bilansowych),
- zasoby geologiczne – kat. C₁ wynoszą 190,923 mln ton (w tym 187,792 mln ton zasobów bilansowych),
- powierzchnia udokumentowanego złoża wynosi 1 053,4 ha,
- średnia miąższość złoża wynosi 51,5 m,
- średnia grubość nadkładu wynosi 215 m.

Plany uruchomienia inwestycji spotykają się z ogromnymi nadziejami na poprawę stanu gospodarki obszaru i utworzenia nowych miejsc pracy.

Potrzeby rewitalizacyjne

— Wykorzystanie rozwoju gospodarczego obszaru związanego z planami uruchomienia kopalni węgla w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru – szkolenia zawodowe, kursy itd. (umożliwienie podjęcia zatrudnienia w kopalni i przedsiębiorstwach z nią związanych)

4.9. OCHRONA PRZYRODY NA OBSZARZE GMINY / SFERA ŚRODOWISKOWA

Atutem Gminy Złoczew są lasy i naturalne środowisko, swoisty mikroklimat leśny, obfitość grzybów i jagód. Brak uciążliwych zakładów produkcyjnych co gwarantuje dobre warunki wypoczynkowe i rekreacyjne na terenie gminy.

Poniżej wykaz form ochrony przyrody z obszaru gminy Złoczew będących w Rejestrze Form Ochrony Przyrody prowadzonym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi (stan na 12.12.2016).

PARKI KRAJOBRAZOWE

- brak

POMNIKI PRZYRODY

Wykaz pomników przyrody z obszaru gminy Złoczew obejmuje pomniki zlokalizowane na obszarze miasta oraz we wsi Potok.

Tabela 5 – Pomniki przyrody na obszarze gminy Złoczew (źródło RFOP, RDOŚ w Łodzi, stan na 12.12.2016)

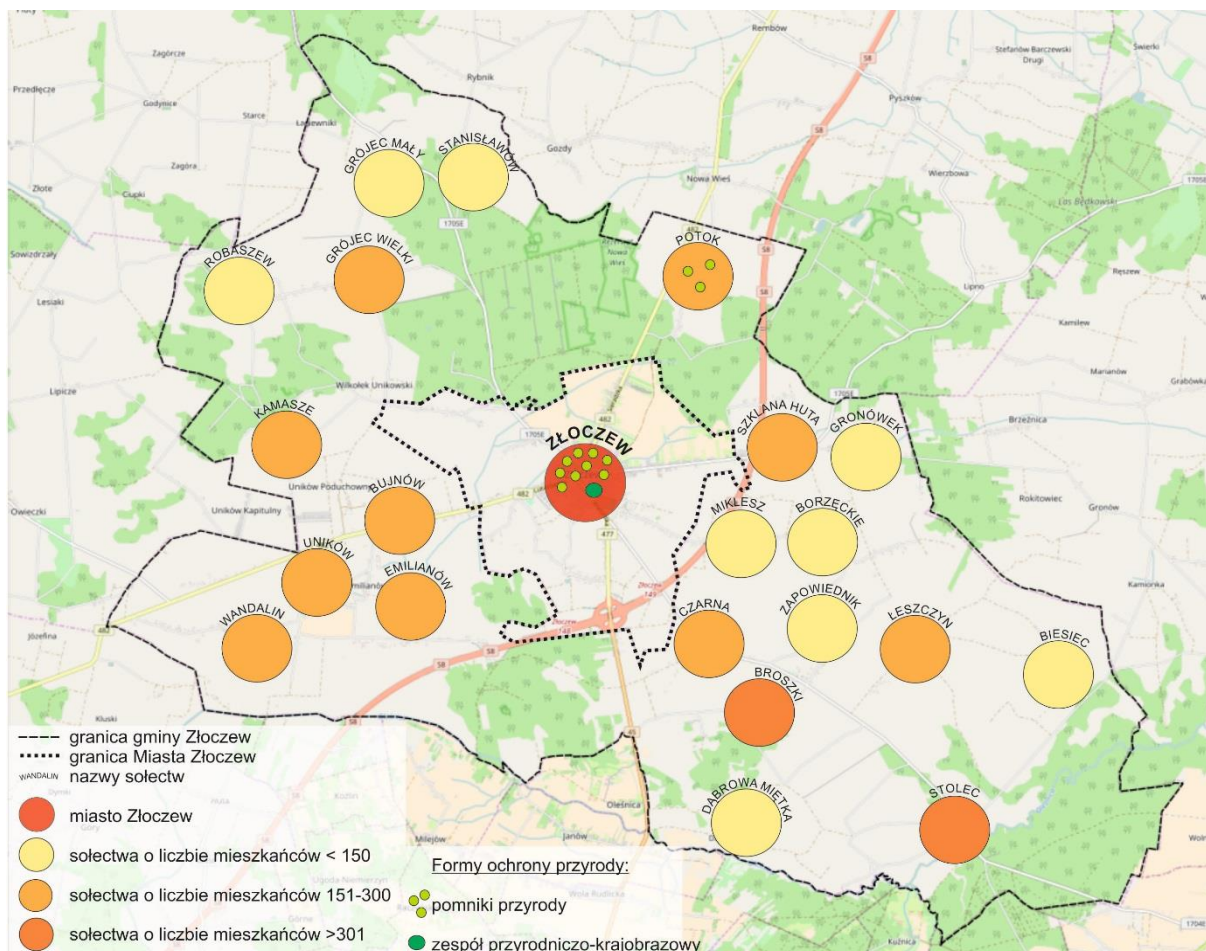
l.p.	nazwa pomnika przyrody	data utworzenia pomnika	miejsowość	gmina
1	Jesion wyniosły	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
2	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
3	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
4	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
5	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
6	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
7	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
8	Wiąz szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
9	Dąb szypułkowy	1998-02-03	Złoczew	Złoczew
10	60 Buków zwyczajnych, Dąb szypułkowy	1998-02-03	Potok	Złoczew
11	stanowisko Bluszczu	1998-02-03	Potok	Złoczew

ZESPOŁY PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWE

Na obszarze gminy Złoczew zlokalizowany jest Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Parki Złoczewskie”, zlokalizowany w granicach administracyjnych miasta Złoczew. Zespół powstał 29.10.2004 r na mocy Uchwały Nr XXIII/165/04 Rady Miejskiej w Złoczewie z dnia 29 października 2004 r. w sprawie ustanowienia zespołu przyrodniczo-krajobrazowego. Obejmuje działki o nr ewid 257, 274/2, 280, 296. Przedmiotem ochrony są parki Złoczewa. Powierzchnia obszaru wynosi 4,44 ha.

Potrzeby rewitalizacyjne

- poddanie działaniom rewitalizacyjnym obszarów zielonych, cennych przyrodniczo jak i tych nie objętych formami ochrony przyrody w celu zachowania ich wartości przyrodniczych oraz (o ile pozwala na to ich specyfika i zadania ochronne) umożliwienie pełnienia im również istotnych funkcji w ramach tworzenia przyjaznego środowiska życia lokalnych społeczności,
- zwrócenie szczególnej uwagi na stan zieleni miasta Złoczew, gdzie widoczna jest kumulacja obszarów i obiektów chronionych – przestrzeni najbardziej narażonej na degradację z uwagi na sąsiadujące funkcje (usługowe, komunikacyjne) - stan zieleni winian być monitorowany a same obszary w jak najwyższym stopniu dostosowane do ich specyfiki – parki miejskie winny stanowić miejsca integracji, socjalizacji, wymiany doświadczeń,
- poprawa jakości zielonych przestrzeni publicznych miasta z dostosowaniem ich do realizacji tam działań edukacyjnych, kulturowych i in. ,
- zwiększenie świadomości społecznej w zakresie posiadanych na obszarze gminy walorów przyrodniczych,
- zwiększenie skali działań promocyjnych gminy w zakresie posiadanych walorów przyrodniczych.



RYC 9 - Gmina Złoczew - miejsca występowania obszarów cennych przyrodniczo (opracowanie własne)

4.10. ZABYTKI GMINY / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA I TECHNICZNA

Gmina Złoczew posiada liczne zabytki stanowiące o ważnej roli jaką obszar odgrywał w przeszłości. Znaczący wpływ na rozwój obszaru miało jego położenie na skrzyżowaniu szlaków handlowych między Wieruszowem, Sieradzem i Wieluniem. Zabytki zlokalizowane są w mieście Złoczew a także wsiach Stolec i Uników.

Unikalny jest średniowieczny układ rozplanowania Złoczewa – dawnej osady targowej, położonej u zbiegu traktów handlowych ze Śląska i Wielkopolski do Sieradza (XII w.). W Złoczewie występują elementy XVII-wiecznej kompozycji renesansowej z dużym rynkiem i regularną siatką ulic zamykającą się w prostokącie oraz z zespołem pałacowy Ruskowskich na wschodzie.

Ochrona zabytków, utrzymanie ich w dobrym stanie i funkcji (rozumianej zarówno jako funkcja pierwotna jak i nadana w procesie adaptacji obiektów zabytkowych na nowe potrzeby wynikające z zdiagnozowanych potrzeb) stanowi jeden z priorytetów rewitalizacyjnych badanego obszaru.

W poniższej tabeli umieszczono wykaz zabytków zlokalizowanych na obszarze Gminy Złoczew wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa łódzkiego.

Tabela 6 - Wykaz zabytków z obszaru Gminy Złoczew wpisanych do rejestru zabytków nieruchomości województwa łódzkiego, stan na 01.09.2016 (źródło: www.wuoz.bip.lodz.pl).

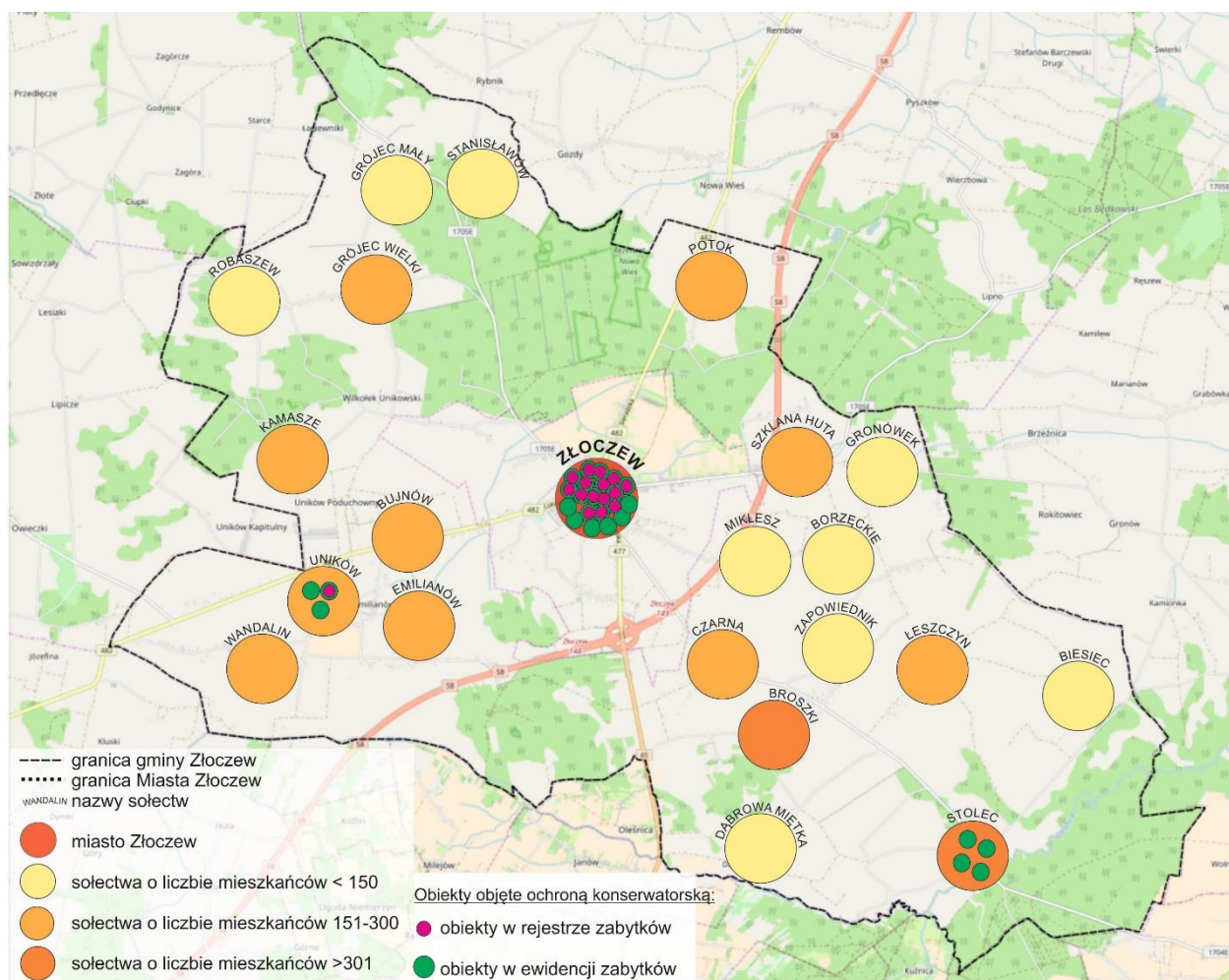
gmina	miejsowość	opis zabytku
Złoczew	Złoczew	Kościół par. p.w. św. Andrzeja 1611-14, XVIII, nr rej.: 875 z 28.12.1967 oraz 100 z 01.10.1986 Zespół klasztorny bernardynów, ob. kamedułek, XVII-XIX: — kościół p.w. św. Krzyża, nr rej.: 876 z 28.12.1967 — klasztor, nr rej.: 877 z 28.12.1967 — kaplica na cmentarzu kościelnym, nr rej.: 878 z 28.12.1967 — ogrodzenie z bramą, nr rej.: 879 z 28.12.1967 Zespół pałacowy, 1616, XVIII/XIX: — pałac, nr rej.: 880 z 28.12.1967 — oficyna pd.-zach., nr rej.: 883 z 28.12.1967 — oficyna pd.-wsch., nr rej.: 882 z 28.12.1967 — oficyna pn., nr rej.: 881 z 28.12.1967
Złoczew	Uników	Kościół par. p.w. św. Stanisława, 1875, nr rej.: 11 z 22.08.1977

Dodatkowo na obszarze gminy znajdują się liczne zabytki figurujące w ewidencji zabytków nieruchomości województwa łódzkiego. W poniższej tabeli umieszczono ich listę.

Tabela 7 - Wykaz zabytków z obszaru Gminy Złoczew wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków nieruchomości województwa łódzkiego, stan na 25.11.2015 (źródło: www.wuoz.bip.lodz.pl).

gmina	miejsowość	opis zabytku
Złoczew	Stolec	Zagroda młynarska
Złoczew	Stolec	Cmentarz parafialny
Złoczew	Złoczew	Cmentarz żydowski
Złoczew	Stolec	Kościół parafialny p.w. św. Wawrzyńca
Złoczew	Stolec	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z ogrodzeniem w zespole kościoła parafialnego
Złoczew	Stolec	Kaplica cmentarna p.w. Św. Salomei
Złoczew	Uników	Kościół parafialny p.w. Św. Stanisława
Złoczew	Uników	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia w zespole kościoła parafialnego
Złoczew	Uników	Cmentarz parafialny
Złoczew	Złoczew	Cmentarz parafialny
Złoczew	Złoczew	Plebania w zespole kościoła parafialnego
Złoczew	Złoczew	Kościół parafialny p.w. Św. Andrzeja
Złoczew	Złoczew	Cmentarz przykościelny w granicach ogrodzenia z ogrodzeniem w zespole kościoła parafialnego
Złoczew	Złoczew	Kościół pobernardyński p.w. św. Krzyża, ob. SS. Kamedułek
Złoczew	Złoczew	Klasztor pobernardyński, ob. SS. Kamedułek
Złoczew	Złoczew	Kaplica w zespole pobernardyńskim, ob. SS. Kamedułek

gmina	miejsowość	opis zabytku
Złoczew	Złoczew	Brama i ogrodzenie w zespole pobernardyńskim, ob. SS. Kamedułek
Złoczew	Złoczew	Pałac
Złoczew	Złoczew	Oficyna pałacowa południowo-wschodnia
Złoczew	Złoczew	Oficyna pałacowa południowo-zachodnia
Złoczew	Złoczew	Oficyna pałacowa północna
Złoczew	Złoczew	Park pałacowy
Złoczew	Złoczew	Pozostałość bramy wjazdowej i galerii
Złoczew	Złoczew	Historyczny układ urbanistyczny



RYC 10 - Gmina Złoczew - miejsca występowania obiektów zabytkowych (opracowanie własne)

Potrzeby rewitalizacyjne

- podjęcie działań rewitalizacyjnych mających na celu utrzymanie i zapewnienie funkcjonowania obiektów zabytkowych,
- udostępnienie obiektów zabytkowych (w sposób odpowiadający ich specyfice) w celu budowania tożsamości lokalnej mieszkańców,
- wykorzystanie potencjału obiektów do stymulowania rozwoju gospodarczego (w szczególności turystycznego) obszaru.

4.11. UKŁADY PRZESTRZENNE / SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA

MIASTO ZŁOCZEW

Obecny układ przestrzenny miasta w nieznacznym stopniu nawiązuje do układu historycznego. Miejscowość, której początki powstania datuje się na połowę XVI wieku (pierwsze wzmianki dotyczące osady Złoczów – już na XV w) została doszczętnie zniszczona w trakcie II Wojny Światowej.

Kształt miasta, był zupełnie inny niż obecnie. W początkach XVII w. rynek był punktem centralnym, tu min. wymierzano kary chłosty publicznej. Rynek o wymiarach 100 x 60 m, osadzony był na tzw. szkielecie drogowym prowadzącym z Sieradza przez Złoczew do Wrocławia z odgałęzieniami w kierunku Wielunia. W środku rynku stał zbudowany w 1651 r. ratusz miejski, drewniany z wieżą, dach miał kryty gontem. Wewnątrz były dwie izby i dwie komory. Tuż przy ratuszu była waga miejska i postrzygalnia sukna. Zamek dworski, a także od 1613 r. kościół parafialny i od 1614 r. klasztor ojców bernardynów były jedynymi murowanymi budynkami, pozostałe były drewniane, kryte gontem a dalsze na przedmieściach słomą. W okolicy Złoczewa zbudowano kilka młynów, wiatraków, a w samym Złoczewie młyn koński. Nie zachował się pierwotny układ przestrzenny miasta. Dziś nie ma w Złoczewie ani ratusza, ani rynku. Pozostały: kościół parafialny, klasztor, dwór zwany potocznie „pałacem Ruszkowskiego”. W kościele pod wezwaniem św. Andrzeja na obrazie obok postaci świętego, zamieszczonym w ołtarzu głównym, możemy dostrzec postać fundatora, obok postaci świętego. Z widniejących na sklepieniu kościoła herbów możemy wyłowić herb Ruszkowskich.

źródło: Plan Odnowy Miejscowości Złoczew na lata 2008-2015

Potrzeby rewitalizacyjne

- podjęcie działań rewitalizacyjnych mających na celu przywrócenie historycznego centrum miasta wraz z zapewnieniem powiązań funkcjonalnych w ramach funkcjonujących struktur,
- zapewnienie rozwiązań architektonicznych odpowiadających specyfice miejsca (np. rozwiązania w zakresie małej architektury nawiązujące do historycznego charakteru centralnej części Złoczewa).

4.12. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA / SFERA TECHNICZNA

Głównym problemem zdiagnozowanym w zakresie funkcjonowania infrastruktury technicznej w Gminie Złoczew jest niewystarczające wykorzystanie proekologicznych rozwiązań z zakresu zaopatrzenia w ciepło.

Zaopatrzenie w ciepło większości budynków na obszarze gminy realizowane jest za pośrednictwem indywidualnych systemów zasilania, głównie w postaci kotłowni i pieców. Częściowo występują kotłownie olejowe i na biomasę ale główne potrzeby cieplne (indywidualnych mieszkańców) Gminy zaspokajane są przez węgiel.

Od 2016 r. na terenie Gminy Złoczew działa nowoczesna i ekologiczna ciepłownia miejska zasilana panelami fotowoltaicznymi i opalana biomasą. Jest to inwestycja Gminy Złoczew oparta na wykorzystaniu OZE.

Gmina Złoczew nie posiada *Planu gospodarki niskoemisyjnej* co stanowi barierę i ogranicza możliwość korzystania z niektórych funduszy unijnych na realizację inwestycji związanych z poprawą efektywności energetycznej czy redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza, np. termomodernizację budynków, wymianę źródeł ciepła czy wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Potrzeby rewitalizacyjne

- stworzenie możliwości podłączenia obiektów zabudowy mieszkalnej do sieci ciepłej (sieci osiedlowej) co poprawi warunki ekonomiczne zamieszkania oraz w znaczny sposób wpłynie na stan środowiska gminy (czystość powietrza),
- prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych mających na celu zachęcenie mieszkańców do stosowania proekologicznych rozwiązań w zakresie funkcjonowania gospodarstw domowych.

4.13. FUNKCJE GOSPODARCZE GMINY/ SFERA GOSPODARCZA

Gmina Złoczew jest gminą o przeważającym charakterze rolnym, z niewielkimi zakładami produkcyjnymi (przetwórstwo mięsne, wyroby stolarskie, wyroby dziewiarskie, tokarstwo). Na obszarach wiejskich dominuje rolnictwo, zaś w mieście Złoczew największe znaczenie mają usługi, głównie handel.

Według danych z 2015 liczba pomiotów gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne zarejestrowanych w Gminie Złoczew wyniosła 379 z czego 241 w samym mieście Złoczewie. Liczba osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej² wyniosła w tym okresie 111 z czego 70% z nich zlokalizowanych jest w obszarze miejskim. W porównaniu do roku 2013 nastąpił delikatny wzrost liczby podmiotów gospodarczych.

Wśród podmiotów gospodarczych na obszarze gminy dominuje sektor prywatny. Najpopularniejszym obszarem działalności jest handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa samochodów i motocykli. Stanowi on blisko 40% ogółu działalności w Gminie Złoczew. Ponad 13% przedsiębiorców działa w obszarze budownictwa, a kolejne 11% w obszarze przetwórstwa przemysłowego. Pozostałe rodzaje prowadzonej działalności nie przekraczają 5%.

W 2014 r. na 490 podmiotów podlegających wpisaniu do rejestru REGON – 95% zatrudniało od 0-9 pracowników, blisko 4,5% od 10 – 49 pracowników a niespełna 1% (3 podmioty) od 50 do 249 pracowników. Na terenie gminy Złoczew brak dużych zakładów pracy.

Ilość podmiotów wykreślonych z rejestru REGON w 2014r wyniosła 38, przy czym 23 w mieście i aż 15 na wsi (wzrost o ponad 50% w stosunku do lat ubiegłych), natomiast ilość podmiotów nowo zarejestrowanych wzrosła w porównaniu do lat 2013 – 2014 i wyniosła 47, z czego 26 w mieście i 21 na wsi (wzrost o blisko 30% w stosunku do lat ubiegłych).

Warunki prowadzenia działalności usługowej w mieście Złoczew, w którym skumulowane powinny być główne funkcje gospodarcze gminy, należy ocenić jako niewystarczające. Rozwojowi działalności usługowej nie sprzyjają m.in. degradacja zabudowy w centrum miasta, niewystarczająca jakość dróg dojazdowych, brak odpowiedniej jakości przestrzeni publicznych. Te czynniki w znacznym stopniu

² M.in. Spółki, spółki w organizacji, kościoły, stowarzyszenia rejestrowe, fundacje, przedsiębiorstwa państwowe, kółka łowieckie, NZOZy, partie polityczne, spółdzielnie, wspólnoty.

hamują rozwój przedsiębiorczości w centrum miasta. Możliwości funkcjonujących tu podmiotów nie pozwalają na prowadzenie działań inwestycyjnych.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 lit 11 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym jednym z zadań gminy jest zaspokajanie potrzeb w zakresie targowisk. Na obszarze Gminy Złoczew targowisko zlokalizowane jest w mieście Złoczew przy ul. Spółdzielczej. Targowisko charakteryzuje znaczny stopień degradacji. Przestrzeń ma charakter niezagospodarowanego placu. Znaczenie i potrzeba funkcjonowania targowiska w skali gminy potwierdza liczna grupa kupujących i handlujących na targowisku (mieszkańcy gminy i gmin sąsiednich). Dla wielu mieszkańców gminy Złoczew działalność handlowa prowadzona w ramach funkcjonowania Targowiska Miejskiego jest głównym źródłem utrzymania.

W ofercie handlowej targowiska występuje zarówno sprzedaż ze stałych punktów obejmująca: odzież dziecięcą, odzież damską i męską, buty oraz artykuły gospodarstwa domowego, jak i sprzedaż sezonowa: części do maszyn rolniczych, odzież robocza, meble, torebki, plecaki, pościelenie, dodatki masarskie, firanki, artykuły spożywcze, chemia, narzędzia, dywany. Pojawia się także sezonowa sprzedaż płodów rolnych: nasion, warzyw i owoców, zwierzęta gospodarstwa domowego, środki ochrony roślin, kwiaty, sadzonki oraz sprzedaż artykułów okolicznościowych, np. choinki i ozdoby świąteczne. O potencjale przedsiębiorczym targowiska świadczy liczba osób na nim handlujących, zagrożeniem jest natomiast spadek liczby stałych (niezależnych od pory roku i sezonu) stanowisk handlowych.

Tabela 8 - Liczba osób handlujących na targowisku miejskim (opracowanie własne na podstawie danych pozyskanych od Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej - zarządcy targowiska)

	2016	2015	2014
Styczeń	12	28	53
Luty	50	54	75
Marzec	134	129	141
Kwiecień	171	179	207
Maj	217	205	234
Czerwiec	133	163	220
Lipiec	163	162	142
Sierpień	154	125	178
Wrzesień	141	130	150
Październik	105	116	120
Listopad	96	77	82
Grudzień	117	89	94



FOT 1 - Stan Miejskiego Targowiska (źródło: infotydzien.info)

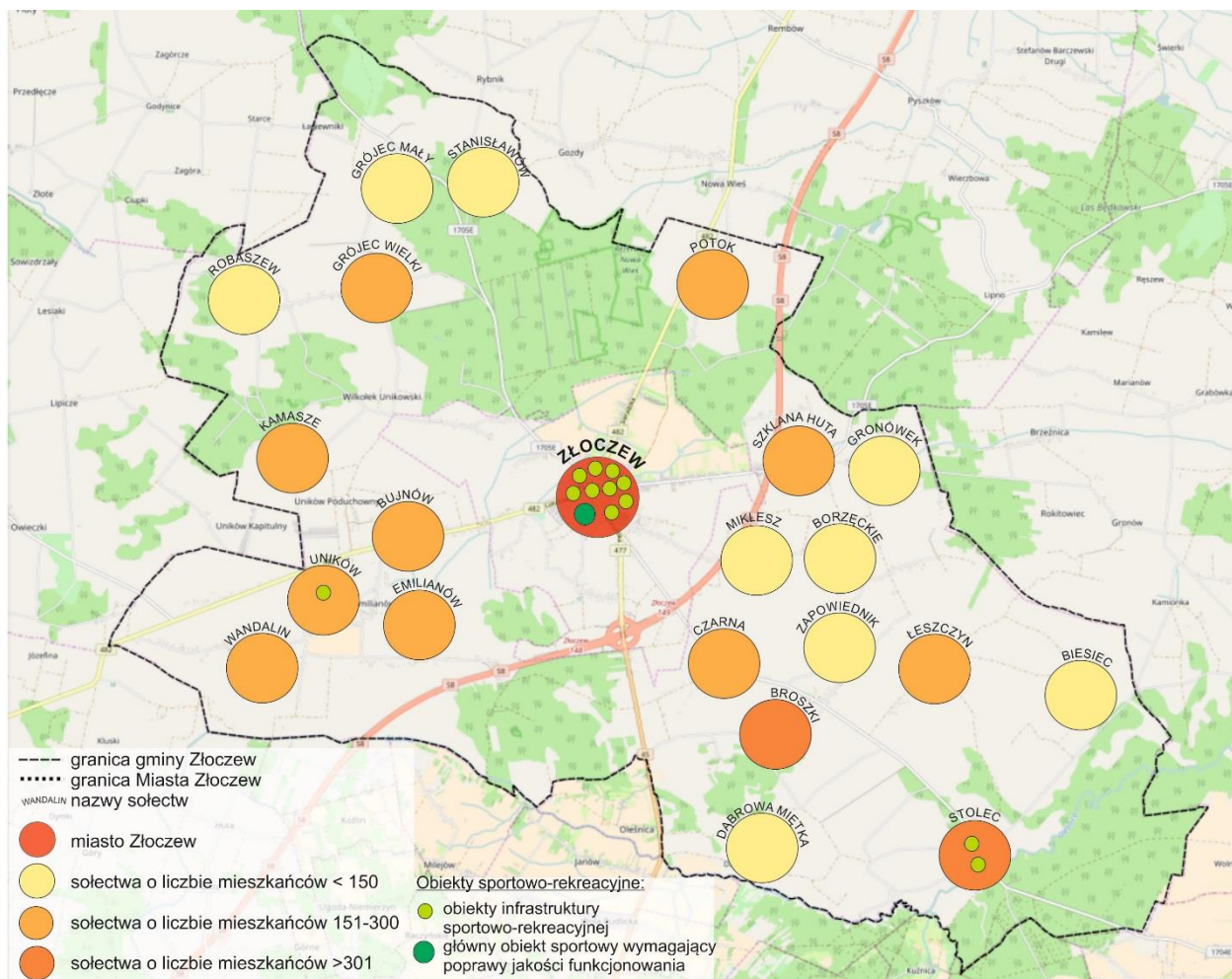
Potrzeby rewitalizacyjne

- podjęcie działań rewitalizacyjnych w zakresie stworzenia warunków prowadzenia działalności usługowej na obszarze gminy – ze wskazaniem na jej główny ośrodek – miasto Złoczew,
- poprawa jakości przestrzeni publicznych w otoczeniu obiektów usługowych,
- poprawa jakości dróg dojazdowych,
- poprawa jakości targowiska zlokalizowanego w mieście Złoczew – głównej przestrzeni targowej gminy Złoczew, ważnego miejsca prowadzenia działalności handlowej przez mieszkańców gminy,
- odbudowa połączeń funkcjonalnych pomiędzy obszarami koncentracji ważnych funkcji usługowych gminy.

4.14. SPORT I REKREACJA / SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Infrastrukturę sportowo – rekreacyjną na terenie Gminy Złoczew tworzą:

- boisko piłkarskie z trybunami w Złoczewie przy ul. Lututowskiej wraz z budynkiem
- boisko piłkarskie z trybunami w Stolcu
- pełnowymiarowe boisko wielofunkcyjne w Złoczewie
- niepełnowymiarowe boisko wielofunkcyjne w Stolcu z placem zabaw
- niepełnowymiarowe boisko wielofunkcyjne w Unikowie
- siłownia zewnętrzna w Złoczewie
- 3 szkolne sale sportowe znajdujące się w Szkole Podstawowej w Złoczewie, Gimnazjum w Złoczewie oraz Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie
- boisko do piłki plażowej przy Zespole szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie
- publiczny plac zabaw w Złoczewie.



RYC 11 - Gmina Złoczew - miejsca występowania obiektów infrastruktury sportowej (opracowanie własne)

Obiektem najważniejszym w skali gminy, w oparciu o który realizowane mają być zadania gminy z zakresu upowszechniania sportu, turystyki i rekreacji jest Stadion Miejski w Złoczewie. Jego powstanie związane jest z działalnością klubu Złoczewia Złoczew. Stadion funkcjonuje, wymaga jednak przeprowadzenia prac poprawiających jego jakość, bezpieczeństwo użytkowania i funkcjonalność. Realizacja tych zadań jest kluczowa dla zapewnienia rozwoju dzieci i młodzieży z miasta Złoczew ale także z pozostałych miejscowości Gminy. Problemem jest również dostęp do oferty z zakresu obiektów sportowo-rekreacyjnych typu siłownie zewnętrzne, place zabaw itp. – zasadne jest zwrócenie uwagi na utrzymanie jakości obiektów już istniejących i uzupełnienie oferty istniejących placówek (takich jak szkoły) o obiekty służące rekreacji najmłodszych.

Potrzeby rewitalizacyjne

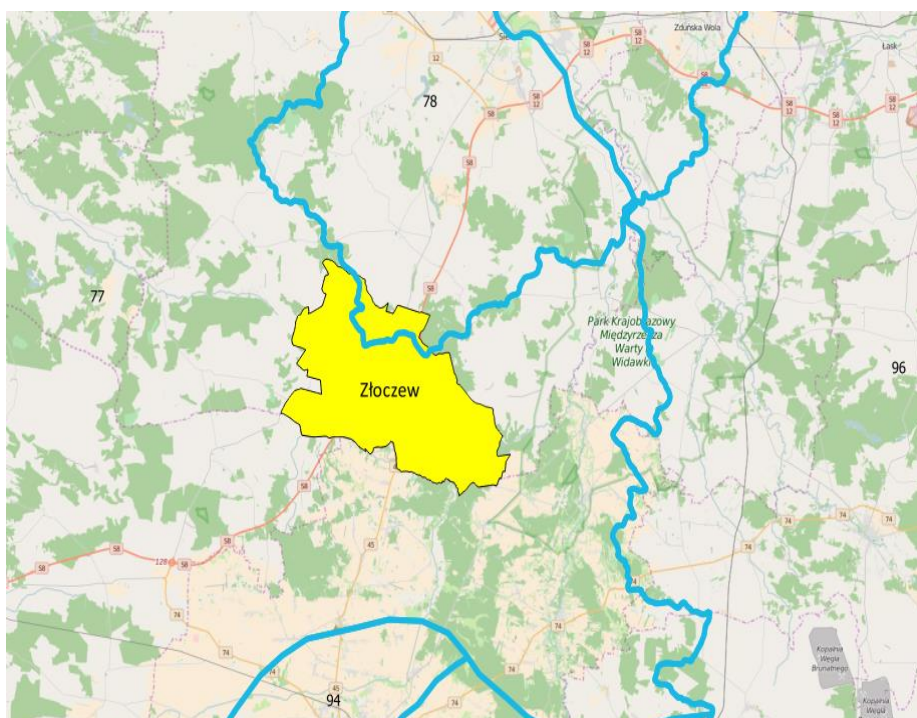
- zapewnienie społeczeństwu Gminy Złoczew dostępu do obiektu rekreacyjnego na poziomie spełniającym wymogi funkcjonalne - przeprowadzenie prac naprawczych dotyczących głównego obiektu sportowo-rekreacyjnego Gminy – Stadionu Miejskiego w Złoczewie;
- utrzymanie istniejących obiektów rekreacyjnych i realizacja nowych (głównie przy placówkach związanych z przebywaniem dzieci).

4.15. STAN ŚRODOWISKA / SFERA ŚRODOWISKOWA

WODY PODZIEMNE

Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, jednolita część wód podziemnych (JCWPd) oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Prawie cały obszar gminy znajduje się na obszarze regionu wodnego Warty, w dorzeczu Odry (kod 6000) i należy do jednolitych części wód podziemnych pod nazwą 77, europejski kod JCWPd - PLGW650077- Ekoregion Równiny Centralne. Stan ilościowy tej części JCWPd jest dobry, stan chemiczny również. Głębokość występowania wód słodkich wynosi ok. 570 m. Tylko północna niewielka część należy do JCWPd 78.

Głównym poziomem wodonośnym w powiecie sieradzkim jest poziom górnokredowy oraz w znacznie mniejszym stopniu poziomy czwartorzędowy i trzeciorzędowy. Wody kredowe są głównym użytkowym piętrzem wodonośnym. Największe ujęcie wód z piętra kredowego w Sieradzu położone jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 312, objętego najwyższą (ONO) i wysoką (OWO) ochroną. Na terenie gminy Złoczew nie występuje żaden z GZWP ani żadne ze stref ochrony od zbiornika.



RYC 12 - Położenie gminy Złoczew na tle JCWPd (opracowanie własne)

WODY POWIERZCHNIOWE

Sieć rzeczna na terenie powiatu sieradzkiego terytorialnie wchodzi w obręb dorzecza rzeki Odry i stanowi środkowy fragment systemu rzecznej Warty .

Układ hydrograficzny regionu jest odzwierciedleniem rozmieszczenia dawnych lobów lodowcowych i pochodzi z ostatniej schyłkowej fazy stadium zlodowacenia „Warty”. Główną rzekę obszaru stanowi Warta, która płynie z południa na północ po wschodniej stronie powiatu. Przez jego centralną część przebiega również w kierunku południkowym dział wodny III-go rzędu Prosna – Warta, dzieląc obszar na dwie zbliżone powierzchniowo części.

Przez obszar Gminy Złoczew przepływają dwie rzeki:

- *Oleśnica*-wyływa ze źródeł na Wysoczyźnie Złoczewskiej na północny-zachód od Wielunia, przepływając przez teren sołectwa Emilianów, Dąbrowa Miętka, Czarna, Stolec, Biesiec . Jest to ciek przebiegający w kierunku ze wschodu na zachód, o długości 42, 6 km. Rozpiętość

między stanami ekstremalnymi na rzece może przekraczać 230cm. Poziom wody w rzece podnosi się od 0,5 do 1,0 m w czasie wezbrań, co może powodować zalanie teras zalewowych. Rzeką Oleśnica płynie szeroką, mało wyrazistą doliną, zbierając wodę z terenów zmeliorowanych. Otoczona jest po obu stronach zwartym drzewostanem, który oddziela ją od przyległych łąk i pól. W okolicach ujścia Pysznej rzeka wpływa w kompleksy leśne.

- *Łużyca* - niewielka rzeka dorzecza Warty, prawy dopływ Prozny, która wypływa w okolicach wsi Grójec Mały i biegnie w kierunku zachodnim.

Dla wyżej wymienionych rzek nie sporządzono map ryzyka i zagrożenia powodzią, dlatego na obszarze gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią w rozumieniu ustawy Prawo wodne. Na obszarze gminy występuje również rzeka Burdynówka (ok.9,33 km) oraz kilka mniejszych dopływów: Dopływ ze Złoczewa(9,43 km), Dopływ z Potoku (4,05 km), Dopływ z Kamaszy (7,10 km) oraz cieków niewyróżnione poniżej 5 m szerokości.

WARUNKI KLIMATYCZNE

Położenie fizyczno - geograficzne gminy powoduje, że nad jego obszar napływają różnorodne masy powietrzne. Dominują tutaj masy powietrza polarno - morskiego i polarno - kontynentalnego, wywołujące dużą dobową i roczną zmienność pogody. Pod względem klimatycznym obszar ten, nie wyróżnia się spośród otaczających go terenów. Położony jest w obszarze „łódzkiej” dzielnicy klimatycznej, która charakteryzuje się typowym klimatem przejściowym pomiędzy klimatem morskim, a kontynentalnym. Okres wegetacyjny kształtuje się w granicach 210-216 dni. Położenie Gminy w centralnej Polsce sprzyja napływaniu wielu różnych mas powietrza, przy czym przeważającą część stanowią wpływy równoleżnikowe powodujące cyrkulację atmosfery. Roczna suma opadów jest mniejsza niż 600 mm rocznie. Najwięcej opadów odnotowuje się w lipcu, a najmniej w styczniu. Liczba dni mroźnych waha się od 30 do 50, a z przymrozkami od 100 do 118 dni. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez 50-60 dni w roku. Średnia roczna temperatura kształtuje się na poziomie 7,5-8,0°C. W związku z ogólną cyrkulacją atmosferyczną najczęściej występującymi kierunkami wiatru są: zachodni i południowo - zachodni, stosunkowo duży jest też udział kierunków: wschodniego, południowo - wschodniego i południowego, najrzadziej występują wiatry północne. Średnia miesięczna prędkość wiatru wynosi 4,0 m/s.

STAN ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA

Roczna ocena jakości powietrza za 2015 r. została wykonana w oparciu o układ stref, określony w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin. Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2015, gmina i miasto Złoczew zostały zaliczone do strefy łódzkiej.

Strefę, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM₁₀, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Tabela 9 - Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia i roślin, WIOŚ

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
			SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM ₁₀	PM _{2,5} ¹⁾	PM _{2,5} ²⁾	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃ ²⁾	O ₃ ³⁾

1.	strefa łódzka	PL1002	A	A	A	A	C	C	C	A	A	A	A	C	A	D2
----	---------------	--------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Źródło:

Objaśnienie:

klasa A - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekraczający wartości dopuszczalnej

klasa C - poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego

D2-dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do 2020 r.

Na terenie Gminy Złoczew znajdują się dwa punkty pasywnego monitoringu jakości powietrza (przy ul. Kościelnej i Kilińskiego). Według danych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi na terenie Miasta Złoczewa występuje przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10, co wynika z napływu zanieczyszczonych mas powietrza z obszarów zurbanizowanych. W związku z tym, WIOŚ rekomenduje przeprowadzenie działań naprawczych w obszarach przekroczeń. Tym samym kwalifikuje gminę Złoczew do realizacji na jego terenie programu ochrony powietrza, ze względu na ochronę zdrowia.

W 2016 r. na terenie Gminy Złoczew działa nowoczesna i ekologiczna ciepłownia miejska zasilana panelami fotowoltaicznymi i opalana biomasą. Jest to flagowa inwestycja Gminy Złoczew oparta na wykorzystaniu OZE.

Potrzeby rewitalizacyjne

- zapewnienie możliwości stosowania rozwiązań proekologicznych w obiektach na obszarze Gminy – w szczególności w granicach administracyjnych Miasta Złoczew.

4.16. CZYNNIKI ZABURZAJĄCE FUNKCJONOWANIE OŚRODKÓW / SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Sfera funkcjonalna Gminy Złoczew wymaga przeprowadzenia działań naprawczych. Następstwem dezorganizacji przestrzennej centrum miasta Złoczewa, który dla samego miasta i pozostałych ośrodków Gminy powinien stanowić niejako biegun wzrostu, jest brak zapewnienia pełni funkcji ośrodka centralnego co przekłada się na brak zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców i budzi problemy społeczne – w szczególności na obszarze samego miasta.

W Złoczewie – w następstwie historycznych przekształceń (w tym spowodowanych zniszczeniami wojennymi) istnieje problem zaburzenia układu urbanistycznego miasta. Zniszczenia centrum miasta, likwidacja Rynku z jego obiektami (jak Ratusz, punkty usługowe) – to czynniki, które w rozwój Złoczewa wprowadziły chaos i skutecznie ograniczyły rozwój funkcji miejskich. Dodatkowym aspektem jest zły stan obiektów budowlanych (zwłaszcza kamienic przy ul. Szerokiej czy domów z XIX wieku przy ul. Kościelnej) oraz niska estetyka miasta.

Potrzeby rewitalizacyjne

- przywrócenie funkcji miejskich centralnej części miasta Złoczew,
- poprawa jakości zabudowy kamienic – w szczególności przy ul. Szerokiej i Kościelnej

4.17. PODSUMOWANIE DIAGNOZY W SKALI GMINY

Tabela 10 - Zestawienie wskaźników dla całej Gminy (opracowanie własne)

jednostka statystyczna	W1	% w skali gminy	W2	% w skali gminy	W3	% w skali gminy	W4	% w skali gminy	W5	% w skali gminy	W6	% w skali gminy	W7	% w skali gminy	W8	% w skali gminy	W9	% w skali gminy
Miasto Złoczew	86	41,5	207	55,5	67	59,3	76	45	53,5	42,9	1	100	4,44	100	16	67	1	100
s. Biesiec											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Borzęckie											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Broszki											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Bujków											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Czarna											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Dąbrowa Miętka											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Emilianów											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Gronówek											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Grójec Mały											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Grójec Wielki											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Kamasze	121	58,5	166	44,5	46	40,7	91	55	72,5	57,1	0	0	0	0	0	0	0	0
s. Łeszczyn											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Miklesz											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Potok											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Robaszew											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Stanisławów											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Stolec											0	0	0	0	5	21	0	0
s. Szklana Huta											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Uników											0	0	0	0	3	13	0	0
s. Wandalin											0	0	0	0	0	0	0	0
s. Zapowiednik											0	0	0	0	0	0	0	0
GMINA ZŁOCZEW	207	100	373	100	113	100	167	100	126	100	1	100	4,44	100	24	100	1	100

W powyższej tabeli podsumowano diagnozę dla obszaru Gminy Złoczew pod kątem występowania stanu kryzysowego w sferze społecznej oraz niekorzystnych zjawisk (wybranych) w pozostałych sferach. Jako podstawę uznania jednostki za objętą występowaniem stanu kryzysowego (kwalifikującą się do uznania za obszar zdegradowany) uznano występowanie przekroczenia w danej jednostce wartości 40% wskaźnika dla całej gminy w sferze społecznej (W1-W5) i przekroczenie 40% wartości co najmniej trzech wskaźników z pozostałych sferach (W6-W11). Przekroczone wskaźniki wyróżniono.

gdzie: W1 - liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, W2 - liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, W3 - liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności, W4 - liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu nadużywania alkoholu, W5 - liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu występowania przemocy, W6 - liczba zdegradowanych, dysfunkcyjnych centrów miejscowości wymagających rewitalizacji, W7 - powierzchnia zespołów przyrodniczo-krajobrazowych wymagających rewitalizacji (sfera techniczna), W8 - liczba zabytkowych obiektów w ewidencji zabytków wymagających rewitalizacji (sfera techniczna), W9 - ilość zdegradowanych, dysfunkcyjnych centrów w jednostce osadniczej (sfera funkcjonalno-przestrzenna).

Na wstępnym etapie diagnozy stwierdzono, że **obszar zdegradowany zlokalizowany jest w granicach administracyjnych miasta Złoczew**. Kolejne etapy prac diagnostycznych objęły zatem analizę zjawisk kryzysowych dotyczących obszaru miasta Złoczew, wstępnie zdiagnozowanego jako obszar występowania zjawisk kryzysowych. **W szczególności - celem dalszych prac była delimitacja tego obszaru w mieście Złoczew, gdzie występuje koncentracja tych zjawisk.**

5. POGŁĘBIONA DIAGNOZA SPOŁECZNA

Na wstępnym etapie diagnozy stwierdzono, że obszar zdegradowany zlokalizowany jest w granicach administracyjnych miasta Złoczew. W celu delimitacji obszaru zdegradowanego przeprowadzona została analiza występowania zjawisk kryzysowych w pięciu obszarach problemowych: pomoc społeczna, rynek pracy, edukacja oraz kultura, sport i rekreacja.

POMOC SPOŁECZNA

Diagnoza społeczna przeprowadzona na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju Miasta w 2015 roku wskazała, że pomimo prowadzonych działań prorozwojowych i rewitalizacyjnych problemy społeczne nie zostały rozwiązane. Na koniec 2015 roku MGOPS w Złoczewie opiekował się 517 osobami z terenu miasta, co stanowiło prawie 15% wszystkich jego mieszkańców. Diagnoza wskazała, że najwięcej środowisk, bo aż 62 rodziny korzystają z opieki społecznej ze względu na bezrobocie, 42 rodziny korzystają z pomocy ze względu na ubóstwo, 40 rodzin korzysta z pomocy z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby, w 18 przypadkach przyczyną problemów jest alkoholizm, a w 3 rodzinach występuje zjawisko przemocy. Poniżej przedstawiono zestawienie liczby mieszkańców i przyczyn objęcia pomocą społeczną w 2015 roku.

Tabela 11 – Środowiska objęte pomocą w Mieście Złoczew (opracowanie własne na podstawie danych MGOPS)

ulica	powód przyznania pomocy	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
Burzenińska			
	Alkoholizm	1	4
	Bezrobocie	1	4
	Długotrwała lub ciężka choroba	2	2
Błaszowska	Niepełnosprawność	3	6
	Alkoholizm	1	4
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	4	12
	Bezrobocie	10	25
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	4
	Ubóstwo	7	16
Cegielniana			
	Bezrobocie	2	7
	Długotrwała lub ciężka choroba	2	10
	Niepełnosprawność	1	3
	Ubóstwo	1	3
Cmentarna	wielodzietność	1	5
	Alkoholizm	2	3
	Bezrobocie	4	5
	Długotrwała lub ciężka choroba	2	3
	Niepełnosprawność	1	2
	Ubóstwo	1	1
Dolna	Długotrwała lub ciężka choroba	1	1
	Niepełnosprawność	1	1
Kilińskiego			
	Bezrobocie	8	15
	Ubóstwo	4	19
	Alkoholizm	1	1
	Długotrwała lub ciężka choroba	3	6
Kościelna	Niepełnosprawność	4	5
	Alkoholizm	1	2
	Bezrobocie	5	18
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	2
	Niepełnosprawność	1	2

ulica	powód przyznania pomocy	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
	Ubóstwo	2	6
	wielodzietność	1	5
Krasickiego			
	Bezrobocie	1	4
	Niepełnosprawność	1	4
Lipowa			
	Bezrobocie	2	3
	Ubóstwo	2	3
Lututowska			
	Bezrobocie	2	7
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	1
	Niepełnosprawność	1	1
	Ubóstwo	2	7
Oplotki			
	Bezrobocie	2	2
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	1
	Niepełnosprawność	1	1
	Ubóstwo	1	1
Sieradzka			
	Alkoholizm	2	4
	Bezrobocie	6	15
	Długotrwała lub ciężka choroba	3	8
	Niepełnosprawność	3	5
	Ubóstwo	7	13
	wielodzietność	1	5
Sportowa			
	Bezrobocie	1	2
	Ubóstwo	1	2
Starowiejska			
	Bezrobocie	3	7
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	1
	Niepełnosprawność	1	3
	Ubóstwo	3	5
	Zdarzenie losowe	1	1
Szeroka			
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1	5
	Bezrobocie	2	7
	Długotrwała lub ciężka choroba	3	4
	Ubóstwo	1	5
	wielodzietność	2	11

ulica	powód przyznania pomocy	liczba rodzin	liczba osób w tych rodzinach
Szkolna	Alkoholizm	1	1
	Bezdomność	1	1
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	2	5
	Bezrobocie	5	15
	Długotrwała lub ciężka choroba	2	3
	Niepełnosprawność	3	6
Wieluńska	Ubóstwo	4	10
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	1
Wyzwolenia	Niepełnosprawność	1	1
	Alkoholizm	1	4
	Bezrobocie	3	6
	Niepełnosprawność	1	4
XX Lecia	Ubóstwo	2	2
	Bezrobocie	1	1
Zielona	Ubóstwo	1	1
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1	3
	Bezrobocie	3	8
	Długotrwała lub ciężka choroba	1	3
Łąkowa	Ubóstwo	3	5
	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1	4
	Potrzeba ochrony macierzyństwa	1	4

Problemy społeczne w Złoczewie determinuje wiele czynników. Według danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej opracowana została powyższa tabela wskazująca szczegółowo zastaną sytuację. Niniejsza analiza pozwala wskazać konkretną siatkę ulic w mieście w powiązaniu z problemami społecznymi.

roku zajęcia pomocowe dla blisko 90 osób, w tym w ramach Grupy AA „24h” dla blisko 30 osób, które wymagają wsparcia. W ramach pomocy dla członków rodzin osób dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu, Parafia w 2016 roku dofinansowała wyjazd 5 dzieci na wyjazdy wakacyjne.

Porównując dane z 2008 roku, do aktualnej sytuacji należy zauważyć, że choć procentowo liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się, to w wartościach bezwzględnych nadal są to liczby zbliżone. Wyjaśnieniem tego zjawiska jest fakt, że struktura demograficzna Złoczewa wskazuje na dominację osób w wieku produkcyjnym oraz wskazuje na stały przyrost liczby mieszkańców. To zjawisko związane jest z faktem, że Gmina Złoczew jest gminą typowo rolniczą, a samo miasto przyciąga do siebie mieszkańców z okolicznych wsi. Warto podkreślić, że miasto jest kojarzone z zagłębiem górniczym Bełchatów – Kleszczów – Złoczew i przyciąga wizję pracy w przemyśle wydobywczym, jednakże Złoczew nie korzysta z bogactwa zasobów mineralnych w stopniu, w jakim widać to w Bełchatowie i w Kleszczowie.

RYNEK PRACY

Jak wspomniano powyżej, głównym źródłem problemów społecznych jest ubóstwo związane z bezrobociem. Sytuacja na lokalnym rynku pracy w Gminie Złoczew na przełomie lat 2007/2008 wykazywała stałą tendencję do wzrostu liczby osób pozostających bez pracy oraz spadek liczby ofert pracy.

Podobnie jak w przypadku pomocy społecznej, także w przypadku rynku pracy diagnoza przeprowadzona w 2015 roku wskazała na pogorszenie sytuacji. Stopa bezrobocia w roku 2015 w mieście wyniosła aż 25%. Wśród badanych w 2015 roku mieszkańców Złoczewa ponad 50% wskazało, że sytuacja taka stanowi zagrożenie dla potencjału demograficznego miasta i skutkuje odpływem ludzi młodych i wykształconych.

Analizując strukturę zatrudnienia wg sektorów gospodarki, zarówno w 2008 jak i w 2015 roku dominowały miejsca pracy w rolnictwie – blisko 50% mieszkańców miasta, ok. 17% zatrudnionych było w przemyśle (głównie budownictwo) oraz ok. 10% w sektorze usług i finansów. Około 20% badanych w 2015 roku mieszkańców Złoczewa wskazało, że taka sytuacja stanowi zagrożenie dla rozwoju gospodarczego miasta i przyczynia się do pogłębiającego się problemu osób bezrobotnych, korzystających z pomocy społecznej.

O słabości lokalnego rynku pracy świadczy też struktura migracji zarobkowych, gdzie w 2015 roku na 319 osób wyjeżdżających ze Złoczewa za pracą, przypadało zaledwie 180 osób dojeżdżających do pracy w mieście.

EDUKACJA

W mieście Złoczew funkcjonują 4 placówki oświatowe tworzące swoisty kompleks edukacyjny, ze względu na położone w niewielkiej odległości od siebie:

- Publiczne Przedszkole w Złoczewie,
- Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Złoczewie,
- Publiczne Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego w Złoczewie,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Złoczewie.

W tym ostatnim działa także szkoła kształcąca dorosłych w systemie zaocznym w zakresie kierunków ogólnych oraz zawodowych.

W porównaniu do całego województwa łódzkiego, biorąc pod uwagę zarówno rok 2008 jak i rok 2015, mieszkańcy Złoczewa mają niższy poziom wykształcenia. Opierając się na szacunkach z Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku, 13,5% mieszkańców Złoczewa posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 12,8% średnie ogólnokształcące, 14,9% średnie zawodowe, 22,8% zasadnicze zawodowe. Niepokojące jest, że wśród mieszkańców Złoczewa wykształcenie gimnazjalne posiada 6,0%, podstawowe ukończone 25,8%, a aż 1,8% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

Wskaźnikiem problemu mogą być wyniki z egzaminów gimnazjalnych, przeprowadzonych w roku szkolnym 2015/2016, gdzie uczniowie Gimnazjum w Złoczewie osiągnęli wyniki na poziomie średniej ogólnopolskiej z nauk przyrodniczych oraz historii i WOS, przekraczając ją jedynie w przypadku języka polskiego oraz wykazując wyniki poniżej średniej dla matematyki oraz języków obcych. Patrząc na wyniki z lat ubiegłych widać, że wyniki z egzaminów gimnazjalnych pogarszają się.

Tabela 12 - Wyniki egzaminów gimnazjalnych w Gimnazjum w Złoczewie na tle średniej ogólnopolskiej (opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od dyrektorów szkół z obszaru Złoczewa)

	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Historia i WOS	Średni	Powyżej średniej	Powyżej średniej
j. polski	Powyżej średniej	Wysoki	Powyżej średniej
Matematyka	Niżej średniej	Powyżej średniej	Powyżej średniej
Przyroda	Średni	Powyżej średniej	Powyżej średniej
j. obcy	Niżej średniej	Średni	Średni

Analizując dane dotyczące szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego w Złoczewie można zauważyć, że placówki te bardzo przykładają się do podniesienia poziomu wykształcenia dzieci i młodzieży. W roku szkolnym 2016/2017, w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika rozwijane są zainteresowania i umiejętności dzieci w zakresie matematyki (23 uczniów), języka polskiego (14 uczniów), przyrody (9 uczniów), działa chór szkolny (42 uczniów) oraz SKS (36 uczniów), natomiast w Publicznym Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego prowadzone są koła zainteresowań z zakresu języka angielskiego (3 osoby), języka niemieckiego (5 osób), chemii (2 osoby), historii (10 Osób), matematyki (10 osób), biologii (2 osoby), informatyki (2 osoby), kółka bibliotecznego (3 osoby) i SKS (52 osoby). Zwraca jednak uwagę dość duża liczba uczniów korzystających z zajęć wyrównawczych. W Szkole Podstawowej z pomocy psychologiczno-pedagogicznej korzysta 46 uczniów w zakresie matematyki i 47 uczniów w zakresie języka polskiego, 21 uczniów korzysta z zajęć z logopedą, a 29 uczniów uczęszcza na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne. Z kolei w Gimnazjum 26 uczniów korzysta z zajęć wyrównawczych z matematyki, 6 uczniów z języka polskiego, 3 uczniów z języka angielskiego, 1 uczeń z fizyki. Należy jednak zauważyć, że w przypadku Gimnazjum liczba i rodzaj zajęć dodatkowych oraz wyrównawczych w ostatnich latach maleje.

Tabela 13 - Liczba zajęć wyrównawczych i dodatkowych w Gimnazjum z Złoczewie (opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od dyrektora szkoły)

	2015/2016	2014/2015	2013/2014
Liczba zajęć wyrównawczych	5	10	10
Liczba zajęć dodatkowych (koła zainteresowań)	10	13	16

Należy podkreślić, że zarówno Szkoła Podstawowa, jak i Gimnazjum prowadzą aktywne formy wychowania dzieci i młodzieży. W trwającym roku szkolnym 2016/2017 przeprowadzono już kilkanaście akcji aktywizujących, które skupiały od 40 do nawet 250 uczniów, w formie wolontariatu pracowało ponad 75 uczniów, a w wydarzeniach integracyjnych ponad 170 osób. Liczby te w porównaniu z liczbą uczniów uczestniczących w różnych formach wychowawczych i aktywizujących z poprzednich lat nauki stale rosną.

Podobnie jak w przypadku obszaru pomocy społecznej, ogromną rolę opiekuńczo-wychowawczą pełni Parafia Rzymskokatolicka. W roku 2016 zorganizowała ona lub współuczestniczyła w organizacji spotkań z dziećmi i młodzieżą, które zgromadziły ponad 100 uczestników, akcji charytatywnych –

ponad 200 uczestników, wyjazdach (każdorazowo ponad 50 uczniów) oraz zajęć i występów chóru (40 osób). W ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Kultury, Parafia uczestniczyła w organizacji zajęć dla ponad 150 uczniów ze szkoły podstawowej i gimnazjum, zorganizowała wsparcie materialne dla 10 dzieci i ich rodzin, ufundowała obiady dla 15 dzieci oraz – przy okazji różnych wydarzeń – ufundowała upominki dla ponad 150 uczniów.

KULTURA, SPORT I REKREACJA

Ofertę kulturalną Złoczewa zapewniają Miejski Ośrodek Kultury oraz Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, które podobnie jak w przypadku placówek edukacyjnych, tworzą kompleks przy ulicy Szerokiej.

Ofertę sportową organizuje Urząd Miasta i Gminy w oparciu o posiadaną infrastrukturę sportową, na której funkcjonuje Klub Sportowy Złoczewia Złoczew. W Złoczewii działają ogółem trzy sekcje piłki nożnej, a sam klub skupia ok. 70 zawodników w grupach seniorów i juniorów. Obok zajęć z piłki nożnej, w klubie prowadzą się też zajęcia otwarte na siłowni. Ogółem w klubie prowadzonych jest ok. 45 spotkań, zajęć i treningów miesięcznie. Na obiekcie sportowym Złoczewii w Złoczewie prowadzone są rozgrywki ligowe, szkolne zawody sportowe lokalne i międzygminne, szkolne imprezy okolicznościowe połączone z zawodami, turniejami czy zabawami (np. Dzień Dziecka, pierwszy dzień wiosny, zawody o puchar Burmistrza itp.), zawody pożarnicze, festyny, imprezy rekreacyjne, itp.

Uzupełnieniem oferty kulturalnej i sportowej jest przestrzeń publiczna, która powinna umożliwiać mieszkańcom Złoczewa spędzanie czasu wolnego.

Podobnie jak powyżej, problemy wskazane w 2008 roku powielają się z tymi z 2015 roku, tj.:

- oferta kulturalna gminy nie jest bogata i nie stanowi dla mieszkańców alternatywnej formy spędzania czasu wolnego,
- przestrzeń publiczna, w tym szczególnie parki miejskie są zaniedbane i nie przyciągają mieszkańców,
- infrastruktura sportowa, głównie obiekt stadionu jest niedostosowana do współczesnych standardów i nie zachęca do uprawiania sportu,

Podsumowując pogłębioną diagnozę społeczną dla miasta Złoczew, można wskazać na następujące obszary problemowe:

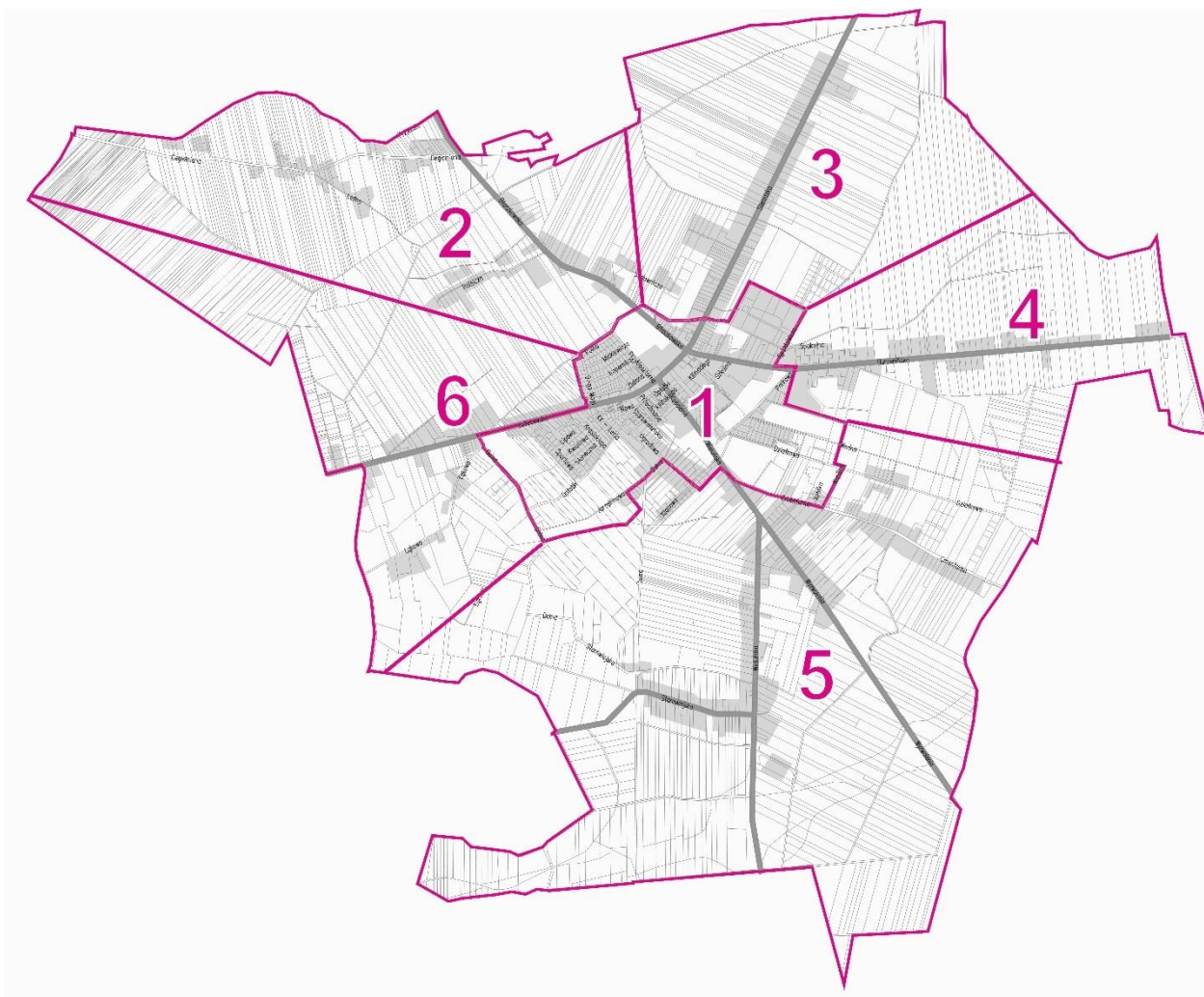
- wysoki poziom ubóstwa, powodowanego pozostawaniem bez pracy,
- utrzymująca się liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej
- migracje osób wykształconych z terenu gminy w poszukiwaniu odpowiednich do posiadanego wykształcenia miejsc pracy,
- niski poziom wykształcenia,
- uboga oferta kulturalna, nie stanowiąca oferty spędzania czasu wolnego,
- zaniedbane przestrzenie publiczne, nie zachęcające do aktywności fizycznej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.

Opierając się na pogłębionej diagnozie, Miasto Złoczew podzielono na 6 stref, w stosunku do każdej z nich przeprowadzono weryfikację występowania poszczególnych wskaźników.

STREFA 1 - Obszar centralnej części miasta Złoczew. Delimitacja obszaru zgodna jest z zasięgiem obszaru wskazanego jako **przewidywany do objęcia programem rewitalizacji** na wstępnym etapie prac nad programem, opisanego we wniosku złożonym przez Gminę Złoczew w konkursie organizowanym przez Województwo łódzkie oraz Ministerstwo Rozwoju, dotyczącego przyznania dotacji na przygotowanie programów rewitalizacji (2016). Wstępne wyznaczenie obszaru nastąpiło na podstawie analiz, obserwacji zjawisk, wniosków wyciągniętych z uwag zgłaszanych przez mieszkańców oraz z rozmów z liderami społecznymi i grupami przedstawicielskimi.

STREFY 2 – 6 - pozostałe obszary miasta Złoczew, każdy z obszarów obejmuje tereny zainwestowane, zlokalizowane wzdłuż ulic rozchodzących się promieniście od centralnej części miasta ku jego granicom.

Zasięg STREF (1-6) wydzielonych w oparciu o które przeprowadzono diagnozę pogłębioną przedstawiono na RYC 14 W dalszej części niniejszego rozdziału umieszczono wskaźniki dotyczące nasilenia zjawisk kryzysowych w odniesieniu do poszczególnych STREF w ujęciu porównawczym w stosunku do wskaźników dla Miasta Złoczew a także Gminy Złoczew.



RYC 14 – Granice stref wydzielonych na obszarze Miasta Złoczew (opracowanie własne)

ANALIZA WSKAŹNIKÓW W ODNIESIENIU DO WYDZIELONYCH STREF W ZESTAWIENIU ZE SKALĄ ZJAWISKA DLA GMINY

Zgodnie z przyjętą metodologią analizę dla wszystkich stref przeprowadzono z uwzględnieniem częstotliwości występowania zjawisk problemowych. Ponieważ liczba rodzin, w których występowały problemy mogła fałszować obraz (jedna rodzina może być wskazywana kilkakrotnie w przypadku występowania w niej zjawiska problemowego), do analizy przyjęto liczbę osób dotkniętych danym zjawiskiem kryzysowym. W ten sposób nanoszono dane liczbowe z ulic na obszary i wskazywano te z nich, w których występowało nadmierna koncentracja występowania zjawisk kryzysowych, co predestynuje obszar w granicach danej STREFY do określenia mianem obszaru zdegradowanego, w ramach którego winny być realizowane działania naprawcze.

Dla potrzeb opracowania przyjęto następujący wzór do wyliczeń danych z badanego obszaru:

WR = wartość wskaźnika * 100 mieszkańców / dzielona przez liczbę mieszkańców

Szczegółnej analizie poddano wskaźniki:

W1 – ubóstwo,

W2 – bezrobocie,

W3 – niepełnosprawność,

W4 – długotrwała lub ciężka choroba,

W5 – alkoholizm.

W6 - dodatkowym wskaźnikiem jest wskazanie liczba osób bezdomnych, które to zjawisko występuje tylko w granicach miasta Złoczewa.

GMINA ZŁOCZEW

delimitacja: Gmina miejsko-wiejska Złoczew w jej granicach administracyjnych

powierzchnia obszaru: 117 km²

liczba mieszkańców obszaru: 7426

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm
wartość wskaźnika	207	373	113	167	43
wartość referencyjna na 100 mieszkańców	2,8	5,0	1,5	2,3	0,6

MIASTO ZŁOCZEW

delimitacja: miasto Złoczew w jego granicach administracyjnych

powierzchnia obszaru: 1379 ha

liczba mieszkańców obszaru: 3460

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5
	Liczba osób w trudnej sytuacji	Liczba osób w trudnej sytuacji	Liczba osób w trudnej sytuacji	Liczba osób w trudnej sytuacji	Liczba osób w trudnej sytuacji

	życiowej – ubóstwo	życiowej – bezrobocie	życiowej – niepełnosprawność	życiowej – długotrwała choroba	życiowej – alkoholizm
wartość wskaźnika	86	207	67	76	23
% w skali obszaru	2,5	6,0	1,9	2,2	0,7

STREFA 1

Obszar centralnej części miasta Złoczew. Delimitacja obszaru zgodna jest z zasięgiem obszaru wskazanego jako **przewidywany do objęcia programem rewitalizacji** na wstępnym etapie prac nad programem, opisanego we wniosku złożonym przez Gminę Złoczew w konkursie organizowanym przez Województwo Łódzkie oraz Ministerstwo Rozwoju, dotyczącego przyznania dotacji na przygotowanie programów rewitalizacji (2016).

Wstępne wyznaczenie obszaru nastąpiło na podstawie analiz, obserwacji zjawisk, wniosków wyciągniętych z uwag zgłaszanych przez mieszkańców oraz z rozmów z liderami społecznymi i grupami przedstawicielskimi.

W sferze funkcjonalno-przestrzennej obszar tej strefy wymaga istotnych interwencji. Należy zwrócić uwagę, że sytuacja miasta Złoczew w zakresie sfery funkcjonalno-przestrzennej, czyli dysfunkcja centrum miasta wymaga naprawy. Dodatkowym efektem degradacji tej sfery przekładającej się na problemy w sferze gospodarczej utrudniając rozwój gospodarczy obszaru.

delimitacja: centrum miasta Złoczewa wyznaczone przebiegiem ulic: Opłotki, Ogrodowa, Cmentarna, Działkowa, Burzenińska - część, Spółdzielcza-część, Błaskowska, Sieradzka, Lututowska – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 114 ha

liczba mieszkańców obszaru: 1787

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	68	98	18	19	14	TAK
% w skali obszaru	3,8	5,5	1,1	1,1	0,8	
% w skali miasta	1,9	2,8	0,5	0,5	0,4	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	
powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	TAK	TAK	TAK	NIE	TAK	

Strefa I jest obszarem, w którym w ujęciu liczbowym występuje największą koncentrację negatywnych zjawisk, skutkujących objęciem osób i rodzin pomocą społeczną. Liczba środowisk i zamieszkujących w nim osób, objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa i bezrobocia jest największa nie tylko w skali samego miasta ale także na tle całej gminy Złoczew. Zjawiskom tym towarzyszą inne problemy, najczęściej alkoholizm ale dane pokazane w tabeli 11 mogą też sugerować, że problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz związane z potrzebą ochrony macierzyństwa mogą być ich konsekwencją. W STREFIE I w 2015 roku po raz pierwszy w mieście Złoczew stwierdzono też przypadek bezdomności.

Zasadność wskazania potwierdza fakt, iż ponad 70% obszaru miasta zlokalizowanego w wyznaczonej STREFIE I jest wskazane jako obszar wymagający rewitalizacji, są to m.in.:

- STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA I GMINY ZŁOCZEW ,
- WOJEWÓDZKI PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM NA LATA 2016-2019.

Dodatkowo obszar w granicach STREFY I poddawany był działaniom rewitalizacyjnym na podstawie założeń LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA ZŁOCZEWA NA LATA 2008-2015 – założenia programu nie zostały zrealizowane w całości a istnienie problemów zdiagnozowanych na etapie prac nad LPR 2008-2015 potwierdzono na etapie prac diagnostycznych nad niniejszym Programem.

STREFA 2

delimitacja: obszar miasta Złoczew obejmujący ciąg obszarów zurbanizowanych wzdłuż ulic: Błaskowska, Rolnicza, Cegielniana, Leśna, Przylesie, Sadownicza (część) – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 284 ha

liczba mieszkańców obszaru: 295 os

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	7	32	3	14	4	NIE
% w skali obszaru	6,4	10,8	1,0	4,7	1,4	
% w skali miasta	0,2	0,9	0,1	0,4	0,1	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	
powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	TAK	TAK	NIE	TAK	TAK	

STREFA 3

delimitacja: obszar miasta Złoczew obejmujący ciąg obszarów zurbanizowanych wzdłuż ulic: Sadownicza (część), Sieradzka – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 211 ha

liczba mieszkańców obszaru: 330 os

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	13	15	5	8	4	NIE
% w skali obszaru	3,9	4,5	1,5	2,4	1,2	
% w skali miasta	0,4	0,4	0,1	0,2	0,1	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK	
powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	TAK	NIE	NIE	TAK	TAK	

STREFA 4

delimitacja: obszar miasta Złoczew obejmujący ciąg obszarów zurbanizowanych wzdłuż ulic: Parkowa (część), Spokojna, Burzenińska – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 169 ha

liczba mieszkańców obszaru: 339 os

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	0	9	8	5	7	NIE
% w skali obszaru	0	2,7	2,3	1,5	2,1	
% w skali miasta	0	0,4	0,2	0,1	0,2	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	

powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	
--	-----	-----	-----	-----	-----	--

STREFA 5

delimitacja: obszar miasta Złoczew obejmujący ciąg obszarów zurbanizowanych wzdłuż ulic: Wodna, Działkowa, Cmentarna (część), Wyzwolenia, Wieluńska, Starowiejska (część) – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 388 ha

liczba mieszkańców obszaru: 316 os

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	7	13	8	7	4	NIE
% w skali obszaru	2,2	4,1	2,5	2,2	1,3	
% w skali miasta	0,2	0,4	0,2	0,2	0,1	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	
powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	NIE	NIE	TAK	NIE	TAK	

STREFA 6

delimitacja: obszar miasta Złoczew obejmujący ciąg obszarów zurbanizowanych wzdłuż ulic: Starowiejska (część), Dolna, Łukowa, Lututowska (część) – zgodnie z zasięgiem oznaczonym na RYC 14.

powierzchnia obszaru: 213 ha

liczba mieszkańców obszaru: 288 os

wskaźnik	W1	W2	W3	W4	W5	W6
	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – ubóstwo	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – bezrobocie	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – niepełnosprawność	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – długotrwała choroba	Liczba osób w trudnej sytuacji życiowej – alkoholizm	Wskazanie ponad 70% powierzchni obszaru w innym dokumencie jako wymagającego rewitalizacji
wartość wskaźnika	7	7	2	2	0	NIE
% w skali obszaru	2,4	2,4	0,7	0,7	0	

% w skali miasta	0,2	0,2	0,1	0,1	0	
powyżej wartości referencyjnej w skali miasta	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	
powyżej wartości referencyjnej w skali gminy	NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	

6. OBSZAR ZDEGRADOWANY

Na podstawie powyższych prac diagnostycznych dotyczących w pierwszej kolejności obszaru gminy Złoczew a następnie obszaru miasta Złoczew (diagnoza pogłębiona) dokonano delimitacji obszaru zdegradowanego w granicach gminy Złoczew.

Obszar zdegradowany w gminie Złoczew charakteryzuje się **koncentracją negatywnych zjawisk społecznych** (patrz rozdział 5) oraz występowaniem zjawisk kryzysowych w sferach: przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej, gospodarczej oraz technicznej (patrz rozdział 4). Obejmuje część miasta Złoczew w granicach STREFY 1 – wg analiz opisanych w Rozdziale 5 niniejszego Programu (POGŁĘBIONA DIAGNOZA SPOŁECZNA).

7. OBSZAR REWITALIZACJI

7.1. ZASIĘG PRZESTRZENNY

Obszar zdegradowany – zgodnie z opisem zawartym w rozdziale 6 – wskazano w niniejszym programie jako obszar rewitalizacji. **Granice obszaru rewitalizacji pokrywają się zatem z granicami obszaru zdegradowanego, w którym stwierdzono koncentrację zjawisk kryzysowych.**

Obszar rewitalizacji to obszar, w którym zakłada się prowadzenie działań rewitalizacyjnych wskazanych w ramach programu. Zlokalizowany jest w centralnej części miasta Złoczew i wyznaczony przebiegiem ulic: Oplotki, Ogrodowa, Cmentarna, Działkowa, Burzenińska - część, Spółdzielcza-część, Błaszowska, Sieradzka, Lututowska.

Z uwagi na znaczenie obszaru rewitalizacji dla obszaru całej gminy – zgodnie z zasadą koncentracji – realizacja działań rewitalizacyjnych wpływa na wyprowadzenie ze stanu degradacji obszarów, dla których zdiagnozowano stan kryzysowy.

Szczegółowo zasięg obszaru rewitalizacji przedstawiono na mapie stanowiącej ZAŁĄCZNIK NR 1 do niniejszego Programu.

Obszar rewitalizacji wyznaczony na etapie diagnozy pogłębionej przeprowadzonej na etapie niniejszego dokumentu jest komplementarny przestrzennie z obszarami wyznaczonymi w dokumentach obowiązujących dla obszaru Gminy Złoczew opisanymi we wcześniejszych rozdziałach.

7.2. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ OBSZARU REWITALIZACJI

Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi około 114 ha. Stanowi to ok 1% powierzchni gminy Złoczew (117 km²). **Założenia niniejszego programu spełniają zatem założenia dotyczące udziału powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni całościowej gminy (≤ 20% gminy).**

Liczba ludności obszaru rewitalizacji wynosi 1787 osób. Stanowi to ok 23% ludności gminy Złoczew wynoszącej 7426 osób. **Założenia niniejszego programu spełniają założenia dotyczące liczby ludności obszaru rewitalizacji (≤ 30% mieszkańców gminy).**

8. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI

Celem poniższej analizy – wynikającej w treści analiz opisanych w poprzednich rozdziałach Programu - jest uzyskanie obrazu potrzeb i możliwości prowadzenia działań rewitalizacyjnych na obszarze gminy Złoczew. W sposób szczególny skupiono się na analizie kwestii społecznych oraz możliwościach podjęcia działań wyprzedzających, których celem będzie zahamowanie rozwoju stanu kryzysowego w tym zakresie.

S / strengths / MOCNE STRONY

- dobra lokalizacja obszaru w sieci połączeń komunikacyjnych w skali województwa i regionu,
- unikalne wartości zabytkowe obszaru (zabytkowe struktury przestrzenne i obiekty),
- możliwość korzystania z proekologicznych rozwiązań infrastrukturalnych (ciepłownia),
- bogate zasoby przyrodnicze obszaru (ZPK „Parki Złoczewskie”),
- zaangażowana kadra pedagogiczna szkół zlokalizowanych na obszarze,
- zaangażowanie Parafii Rzymskokatolickiej w rozwiązywanie problemów społecznych występujących na obszarze,
- zaangażowanie personelu Miejskiego Ośrodka Kultury w aktywizację dzieci i młodzieży z obszaru centrum Złoczewa, ,
- tradycje sportowe w obszarze;

W/ weaknesses / SŁABOŚCI

- wysoki poziom ubóstwa powodowanego pozostawaniem bez pracy,
- utrzymująca się liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej z terenu obszaru
- migracje osób wykształconych w poszukiwaniu odpowiednich do posiadanego wykształcenia miejsc pracy,
- niski poziom wykształcenia ludności obszaru,
- uboga oferta kulturalna skierowana do społeczeństwa obszaru, nie stanowiąca oferty spędzania czasu wolnego,
- zaniedbane przestrzenie publiczne w centrum miasta, nie zachęcające do aktywności fizycznej, zwłaszcza dla dzieci i młodzieży,
- pogarszające się perspektywy demograficzne obszaru,
- przestarzała struktura gospodarki lokalnej,
- znaczny stopień przestępczości i związany z tym brak poczucia bezpieczeństwa w obszarze,
- wzrost liczby osób wymagających pomocy społecznej,
- wymagające wzmocnienia instytucje udzielające pomocy społecznej na obszarze,
- niewystarczający stan infrastruktury drogowej (komunikacja piesza i kołowa),
- niewystarczająca dostępność komunikacyjna obiektów użyteczności publicznej,
- niewystarczające warunki wypełnienia funkcji usługowej obszaru (w tym zły stan targowiska),
- nie spełniający w pełni funkcji i wymogów bezpieczeństwa stan stadionu miejskiego,
- pogarszające się wyniki edukacyjne,

- niski stopień integracji społeczeństwa,
- bezrobocie mieszkańców, zmuszające ich do migracji poszukiwaniu pracy,
- ubóstwo, będące konsekwencją braku pracy lub niskich dochodów,
- współwystępowanie problemu z nadużywania alkoholu w środowiskach objętych pomocą społeczną, co może sugerować podobne problemy w innych rodzinach,
- stosunkowo duża liczba środowisk, w których występują problemy związane ze sferą zdrowia, m.in. niepełnosprawnością.

O / opportunities / SZANSE

- konsekwencja w planowaniu i realizacji działań rewitalizacyjnych prowadzonych na obszarze rozpoczętych w latach poprzednich,
- możliwości ożywienia gospodarczego wynikające z lokalizacji złoża surowców naturalnych w nieznacznej odległości od obszaru,
- wskazanie centrum Złoczewa jako obszaru prowadzenia działań rewitalizacyjnych w dokumentach strategicznych w skali regionalnej,
- możliwy wzrost liczby użytkowników obszaru wynikający z mobilności mieszkańców regionu związanej z rozwojem sieci komunikacji w regionie,
- możliwości naprawcze (zwłaszcza w sferze gospodarczej i kulturowej) wynikające z otwartości innych jednostek samorządu terytorialnego na współpracę z Gminą Złoczew,
- niewysokie ceny nieruchomości zachęcające do inwestycji w obszarze,
- wiedza przyjezdnych dotycząca inwestycji planowanych w gminie zachęcająca do zainteresowania obszarem;

T / threats / ZAGROŻENIA

- konkurencyjność centralnych obszarów ośrodków miejskich w gminach sąsiednich tworzących unikalne struktury przestrzenno-funkcjonalne, cieszące się zainteresowaniem potencjalnych nowych mieszkańców i turystów
- odpływ mieszkańców do większych ośrodków miejskich i za granicę,
- brak dużych zakładów produkcyjnych o sąsiedztwie obszaru,
- brak wykwalifikowanej siły roboczej (branże wynikające z planowanych inwestycji),
- brak podmiotów ekonomii społecznej,
- niewystarczający stan infrastruktury obszaru (brak wykorzystania możliwości korzystania z istniejącej infrastruktury)
- niewystarczająca promocja walorów zabytkowych obszaru,
- mało urozmaicona oferta rekreacyjno – kulturalna.

9. POTRZEBY REWITALIZACYJNE

W wyniku diagnozy, której wyniki przedstawiono w poprzednich rozdziałach Programu, zdefiniowano następujące potrzeby rewitalizacyjne.

POTRZEBY W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

- stworzenie warunków prowadzenia działalności usługowej w obszarze, w tym rozwój usług społecznych między innymi poprzez zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w otwartych konkursach ofert poprzez angażowanie podmiotów ekonomii społecznej,
- zwiększenie świadomości społecznej w zakresie posiadanych na obszarze gminy walorów przyrodniczych, zwiększenie skali działań promocyjnych w tym zakresie,

- przeciwdziałanie ujemnemu przyrostowi naturalnemu obszaru ze wzmocnieniem potencjału przyciągania mieszkańców gminy do zamieszkania w centralnej części Złoczewa,
- przeciwdziałanie problemom wynikającym z ubóstwa i bezrobocia,
- wsparcie mieszkańców obszaru w zakresie zmniejszenia skali ubóstwa i bezrobocia,
- wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i jego ukierunkowanie na zdobywanie środków zewnętrznych na realizację ponadstandardowych programów i świadczeń w ramach opieki społecznej,
- rozwój przedsiębiorczości społecznej,
- podniesienie jakości edukacji publicznej,
- wykorzystanie rozwoju gospodarczego obszaru związanego z planami uruchomienia kopalni węgla w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru;

POTRZEBY W SFERACH PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ

- przeprowadzenie rewitalizacji centrum miasta wraz z historycznym układem urbanistycznym
- rewaloryzacja zespołu pałacowo-parkowego i innych obiektów zabytkowych,
- poprawa jakości przestrzeni publicznych poprzez ich porządkowanie,
- zwiększenie bezpieczeństwa w obszarze,
- poprawa estetyki, zmiana funkcji i kształtowanie powiązań funkcjonalnych z poprawą stanu dróg i parkingów,
- poprawa dostępu do obiektów użyteczności publicznej,
- poprawa jakości targowiska zlokalizowanego w mieście Złoczew – głównej przestrzeni targowej gminy Złoczew, ważnego miejsca prowadzenia działalności handlowej przez mieszkańców gminy,
- stworzenie możliwości podłączenia obiektów zabudowy mieszkalnej do sieci ciepłej (sieci osiedlowej) co poprawi warunki ekonomiczne zamieszkania oraz w znaczny sposób wpłynie na stan środowiska gminy (czystość powietrza),
- poddanie działaniom rewitalizacyjnym obszarów zielonych z umożliwieniem im pełnienia istotnych funkcji w ramach tworzenia przyjaznego środowiska życia mieszkańców,
- utrzymanie istniejących obiektów rekreacyjnych i realizacja nowych (głównie przy placówkach związanych z przebywaniem dzieci),
- zapewnienie obiektu rekreacyjnego (istniejącego stadionu) na poziomie spełniającym wymogi funkcjonalne i bezpieczeństwa,

Wśród potrzeb wyróżniono te, które dodatkowo potwierdzone zostały w prowadzonym na etapie realizacji Programu procesie konsultacji społecznych.

10. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ZJAWISK

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe tj. integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, lokalnych: gospodarki, przestrzeni, środowiska i infrastruktury. Według definicji określonej przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju rewitalizacja jest procesem wieloletnim, który prowadzonym we współpracy z lokalną społecznością.

Cele programu rewitalizacji wynikają z diagnozy przeprowadzonej w pierwszej części dokumentu. Niejednokrotnie wyznaczone cele wykraczają poza rozwiązanie wskazanych problemów, ale – bazując na zdiagnozowanym potencjale – zakładają prowadzenie działań zapobiegającym pojawianiu się kolejnych zagrożeń oraz wychodzą naprzeciw przyszłym wyzwaniom.

Cel główny Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023:

WZROST POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW REALIZOWANY POPRZEZ AKTYWNAŃ REWITALIZACJĘ Z WYKORZYSTANIEM POTENCJAŁU WYNIKAJĄCEGO Z WALORÓW KULTUROWYCH I LOKALIZACYJNYCH MIEJSCA.

Osiągnięcie celu głównego programu rewitalizacji może nastąpić tylko poprzez działania we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzennej, środowiskowej i infrastrukturalnej. W dalszej części programu wyodrębniono dwa obszary (komponenty), dla których przyporządkowane zostały **cele szczegółowe**:

POPRAWA W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ

CEL 1 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE

CEL 2 - AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

CEL 3 - WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

POPRAWA W SFERACH PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ

CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

CEL 7 - PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Zdefiniowane cele do osiągnięcia mogą zostać zrealizowane tylko poprzez odpowiednie działania ukierunkowane na poprawę aktualnej sytuacji gminy. Poniżej przedstawiono **kierunki działań** odpowiadające celom rewitalizacji.

POPRAWA W SFERZE SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WRAZ Z

POTRZEBAMI REWITALIZACJI

**CEL 1
POPRAWA
JAKOŚCI ŻYCIA W
MIEŚCIE**

⇒ działania ukierunkowane na wspieranie oraz tworzenie dogodnych warunków zamieszkania w centrum obszaru poprzez rewitalizację zdegradowanej zabudowy, poprawa jakości istniejącej zabudowy, stosowanie proekologicznych rozwiązań, uzupełnianie tkanki miejskiej o nowe obiekty wkomponowane w zabytkowy układ urbanistyczny, tworzenie oferty usługowej zaspokajającej potrzeby bytowe mieszkańców obszaru;

⇒ przeciwdziałanie ujemnemu przyrostowi naturalnemu obszaru ze wzmocnieniem potencjału przyciągania mieszkańców gminy do zamieszkania w centralnej części Złoczewa
⇒ przeciwdziałanie problemom wynikającym z ubóstwa i bezrobocia,
⇒ wsparcie mieszkańców obszaru w zakresie zmniejszenia skali ubóstwa i bezrobocia,
⇒ wykorzystanie rozwoju gospodarczego obszaru związanego z planami uruchomienia kopalni węgla w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru
⇒ zapewnienie obiektu rekreacyjnego (istniejącego stadionu) na poziomie spełniającym wymogi funkcjonalne i bezpieczeństwa,

<p>CEL 2 AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA</p>	<p>⇒ działania ukierunkowane na wzmacnianie lokalnej tożsamości i przywiązania do gminy, promowanie i wspierania działalności organizacji pozarządowych, tworzenie miejsc spotkań, włączanie grup wykluczonych społecznie, monitoring potrzeb i dostosowanie pomocy społecznej do realnych potrzeb, zaangażowanie społeczności do aktywności na rzecz obszaru, aktywizacja poprzez wspieranie podmiotów ekonomii społecznej (PES), działania aktywizacyjne wzmagające rozwój współpracy z NGO i PES, wzmacnienie potencjału istniejących organizacji pozarządowych, wzmacnianie działań ukierunkowanych na tworzenie miejsc pracy w PES;</p>	<p>⇒ rozwój przedsiębiorczości społecznej ⇒ wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i jego ukierunkowanie na zdobywanie środków zewnętrznych na realizację ponadstandardowych programów i świadczeń w ramach opieki społecznej, ⇒ podniesienie jakości edukacji publicznej, ⇒ wykorzystanie rozwoju gospodarczego obszaru związanego z planami uruchomienia kopalni węgla w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru ⇒ utrzymanie istniejących obiektów rekreacyjnych i realizacja nowych (głównie przy placówkach związanych z przebywaniem dzieci), ⇒ zapewnienie obiektu rekreacyjnego (istniejącego stadionu) na poziomie spełniającym wymogi funkcjonalne i bezpieczeństwa,</p>
<p>CEL 3 WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZO ŚCI</p>	<p>⇒ działania ukierunkowane na wspieranie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej) tworzenie popytu na lokalne usługi, promowanie lokalnych produktów i usług, tworzenie miejsc prowadzenia działalności wkomponowanych w otoczenie, uwzględniających jego walory kulturowe, wspieranie współpracy przedsiębiorców – w celu wymiany wiedzy, inicjowanie powstania lokalnych grup przedsiębiorców, tworzenia powiązań gospodarczych na obszarze, tworzenie miejsc prowadzenia działalności, w tym przez podmioty ekonomii społecznej, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości społecznej, jako elementu lokalnej gospodarki;</p>	<p>⇒ stworzenie warunków prowadzenia działalności usługowej w obszarze, w tym rozwój usług społecznych między innymi poprzez zlecenie zadań organizacjom pozarządowym w otwartych konkursach ofert poprzez angażowanie podmiotów ekonomii społecznej ⇒ wykorzystanie rozwoju gospodarczego obszaru związanego z planami uruchomienia kopalni węgla w celu aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru ⇒ poprawa jakości targowiska zlokalizowanego w mieście Złoczew – głównej przestrzeni targowej gminy Złoczew, ważnego miejsca prowadzenia działalności handlowej przez mieszkańców gminy</p>
<p>CEL 4 ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY</p>	<p>⇒ działania ukierunkowane na zachowanie i ochrona obiektów kulturowych obszaru, w tym ochrona obiektów zabytkowych, zagospodarowanie otoczenia</p>	<p>⇒ przeprowadzenie rewitalizacji centrum miasta wraz z historycznym układem urbanistycznym</p>

DZIEDZICTWA KULTUROWEGO	zabytków, przywrócenie historycznych elementów układu, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wartości kulturowe obszaru;	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ rewaloryzacja zespołu pałacowo-parkowego i innych obiektów zabytkowych ⇒ poprawa jakości przestrzeni publicznych poprzez ich porządkowanie
POPRAWA W SFERACH: PRZESTRZENNEJ, INFRASTRUKTURALNEJ I ŚRODOWISKOWEJ Z POTRZEBAMI REWITALIZACJI		
CEL 5 PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ	⇒ działania ukierunkowane na poprawę estetyki i jakości przestrzenno-funkcjonalnej obszaru, wprowadzenie nowych funkcji na obszarach ogólnodostępnych, zagospodarowanie terenów zielonych obszaru jako ważnych w systemie przestrzeni publicznych obszaru, poprawa estetyki pierzei ulic i placów w ramach prowadzonych remontów, tworzenie funkcjonalnego przedpola obiektów usługowych obszaru;	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ zwiększenie bezpieczeństwa w obszarze ⇒ poprawa dostępu do obiektów użyteczności publicznej ⇒ zapewnienie obiektu rekreacyjnego (istniejącego stadionu) na poziomie spełniającym wymogi funkcjonalne i bezpieczeństwa,
CEL 6 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY	⇒ działania ukierunkowane na rozwój i poprawę dostępu do sieci infrastrukturalnych obszaru, rozbudowę sieci i zapewnienie do nich dostępu, wdrażanie proekologicznych rozwiązań, poprawę bezpieczeństwa obiektów i rozwiązań zapewniających połączenia komunikacyjne na obszarze, zapewnienie obiektom dostępu do mediów;	<ul style="list-style-type: none"> ⇒ poprawa estetyki, zmiana funkcji i kształtowanie powiązań funkcjonalnych z poprawą stanu dróg i parkingów, ⇒ poprawa jakości targowiska zlokalizowanego w mieście Złoczew – głównej przestrzeni targowej gminy Złoczew, ważnego miejsca prowadzenia działalności handlowej przez mieszkańców gminy ⇒ stworzenie możliwości podłączenia obiektów zabudowy mieszkalnej do sieci ciepłej (sieci osiedlowej) co poprawi warunki ekonomiczne zamieszkania oraz w znaczny sposób wpłynie na stan środowiska gminy (czystość powietrza), ⇒
CEL 7 PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA	⇒ działania ukierunkowane na niwelowanie zagrożeń dla środowiska, zapewnienie wysokiej jakości terenów zielonych w obszarze, wdrażanie proekologicznych rozwiązań w celu ograniczenia negatywnego wpływu funkcjonowania obiektów na środowisko, odtworzenie historycznych obszarów zielonych.	⇒ zwiększenie świadomości społecznej w zakresie posiadanych na obszarze gminy walorów przyrodniczych, zwiększenie skali działań promocyjnych w tym zakresie

11. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Z uwagi na specyfikę procesu rewitalizacji – procesu ciągłego i mogącego podlegać modyfikacjom w odpowiedzi na czynniki zewnętrzne występujące w toku realizacji programu – wizję obszaru rewitalizacji sformułowano jako wizję obszaru podlegającego ciągłemu rozwojowi – bazującemu na zdiagnozowanym potencjale miejsca.

Wizja stanowi obraz pożądanego stanu, jaki społeczność lokalna i inne podmioty chcą osiągnąć na koniec wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 – kierunków rozwoju z wykorzystaniem lokalnych potencjałów. Ponadto wizja wskazuje zasadniczy kierunek działania jaki stoi przed gminą oraz jest zobrazowaniem pożądanego przyszłości, która z założenia motywuje jej twórców i adresatów do działań na rzecz jej realizacji.

Zgodnie z założeniami dokumentu jako horyzont wizji przyjęto rok 2023.

WIZJA OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

W 2023 roku przebywając w centralnej części Złoczewa, przebywamy w miejscu urokliwym i zadbanym. Pierzeje ulic zachwycają architekturą budynków. Po remoncie zyskały nowy blask. Wzdłuż ulic otwierają się nowe sklepy i punkty usługowe. Większość z nich to inicjatywa mieszkańców Złoczewa, który bez obaw rozpoczynają tu swoją działalność. Wiedzą, że Złoczew czas lekkiego uśpienia ma już za sobą i że znajdują tu odbiorców swoich usług.

Wzrasta poczucie dumy u mieszkańców. „Mieszkam w Złoczewie” brzmi świetnie. Już zapomnieli o czasach, gdy miasto było trochę szare i nie wszyscy mieli pewność, że to się zmieni. Znaczna grupa mieszkańców wiedziała, że miasto może wypięknąć a konsekwencja w działaniu musi przynieść skutek. Teraz są szczęśliwi i w dalszym ciągu angażują się w jego tworzenie przy każdej możliwej okazji. Bez nich nie byłoby możliwe to wszystko co się w Złoczewie dzieje – wydarzenia kulturalne, artystyczne. Mieszkańcy angażują się w sprawy miasta, aktywność obywatelska stanowi jeden z ważniejszych motorów jego rozwoju.

Starsi mieszkańcy są zadowoleni, że w końcu widać bogatą historię miejsca. Wypiękniały zabytkowe budowle, parki. Kościół i klasztor wyglądają pięknie. Podobnie pałac – po uporządkowaniu terenu wokół jest prawdziwie reprezentacyjnym obiektem. Chętnie spędzają czas w przypałacowym parku.

Ulicami spacerują uśmiechnięci ludzie. Widać, że dobrze się tu czują. Rozmawiają spacerując wyremontowanymi chodnikami, siedząc na ławkach i przy stolikach ulicznych kawiarni. Część z nich to przedsiębiorcy, którzy swoje firmy ulokowali w Złoczewskiej Strefie Inwestycyjnej. Przyjechali, aby zjeść dobry obiad w atmosferze urokliwego miasteczka. Poprawa układu komunikacyjnego sprawiła, że przyjeżdżają tu chętnie i często, ku dużej radości prowadzących działalność w centrum. Słychać rozmowy w obcych językach, intensywne dyskusje. Centrum miasta żyje.

Najważniejsze problemy społeczne – ubóstwo i bezrobocie zostały rozwiązane poprzez działania związane ze sferą gospodarczą. Mieszkańcy miasta Złoczewa nie muszą już migrować w poszukiwaniu pracy, a zarobki jakie uzyskują pracując w miejscu swojego zamieszkania pozwalają im na godne życie. Poprawa warunków życia wpłynęła też na zmianę modelu spędzania czasu wolnego i nadużywanie alkoholu nie jest już problemem wśród mieszkańców. Zrewitalizowane i przyjazne przestrzenie spowodowały też, że osoby niepełnosprawne oraz cierpiące z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby wyszły z domów i cieszą się z nowych form spędzania czasu.

12. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE PLANOWANE DO REALIZACJI

12.1. PROJEKTY PODSTAWOWE

LISTA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH

Poniżej zamieszczono charakterystykę planowanych projektów podstawowych. Szczegółowe założenia zostaną zweryfikowane na etapie przygotowywania projektów i mogą ulec modyfikacji np. z uwagi na zmianę uwarunkowań oraz bieżących zdiagnozowanych potrzeb.

Tabela 14 – Wykaz planowanych projektów podstawowych ze wskazaniem oddziaływania efektów ich realizacji (opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Złoczewie)

l.p.	NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty
1	<p>REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO</p> <p>OPIS / Pierwszy z projektów podstawowych pilotażowych skupia się na naprawie centrum miasta Złoczew. Celem projektu jest odtworzenie historycznego układu urbanistycznego centrum Złoczewa z zdynamizowaniem rozwoju jego funkcji handlowej i pobudzeniem do rozwoju funkcji usługowej, z wykreowaniem wysokiej jakości przestrzeni publicznej, co wyptynie ma na standard życia mieszkańców obszaru objętego rewitalizacją. Planowane działania, mają wpływać na zahamowanie rozwoju oraz rozprzestrzenianie się zdiagnozowanych zjawisk kryzysowych takich jak bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach realizacji projektu przewidziano w szczególności przeprowadzenie następujących prac: dostosowanie istniejącej zabudowy do odtwarzanej historycznej kompozycji urbanistycznej tworząc w miejscu obecnie istniejącego parkingu – centralną płytę rynku z miejscem na realizację przedsięwzięć kulturalnych, poprawę estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych poprzez zagospodarowanie jej z udziałem obiektów małej architektury tj.: ławki, kwietniki, kosze, oświetlenie oraz utworzeniem miejsc postojowych, zmianę organizacji ruchu (opcjonalnie), zmianę lokalizacji dotychczasowych obiektów usługowych, poprawę jakości infrastruktury drogowej i okołodrogowej (poprawa jakości nawierzchni ulic, chodników i placu poprzez zastosowanie ujednoliconego materiału) na odcinku ok 700 m.</p> <p>Poprzez odtworzenie tradycyjnego układu rynku, stworzenie urbanistycznego centrum miasta, z atrakcyjnie zagospodarowaną przestrzenią publiczną wytworzy się miejsce popularne, uczęszczane – strefa rekreacyjno - kulturalna, która ożywi ten obszar i zdynamizuje powstanie obiektów handlowych i usługowych, nie tylko w obrębie samego centrum ale w obszarze kilkudziesięciu metrów – obejmując teren przyległy do ul. Zielonej i Lututowskiej, zaplanowany w Planie Zagospodarowania Przestrzennego jako obszar pod działalność handlowo – usługową.</p> <p>Nadanie temu obszarowi nowych możliwości rozwoju, w tym wprowadzenia nowych funkcji, przyczynić się wprost do rozwiązania zdiagnozowanych na obszarze problemów: bezrobocie, ubóstwo, doprowadzi także do wyparcia z tego obszaru miejsc, które obecnie są mekką dla osób uzależnionych od alkoholu. Obszar ten niewątpliwie może pozytywnie oddziaływać na rozwój gminy.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>... w sferze społecznej: uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej, rozwój oferty handlowo – usługowej, tworzenie zachęty do integracji społecznej z wykorzystaniem przestrzeni centrum miasta, poprawa bezpieczeństwa obszaru, wyeliminowanie miejsc będących siedliskiem patologii społecznej, aktywizowanie społeczności w zakresie przedsiębiorczości w tym przedsiębiorczości społecznej, ożywienie społeczności lokalnej, stworzenie zachęty do dbałości o walory kulturowe obszaru, stworzenie przestrzeni umożliwiającej realizację działań kulturalnych;</p> <p>... w sferze gospodarczej: zachęta do rozwoju przedsiębiorczości w obszarze, poprawa jakości otoczenia funkcjonujących już obiektów usługowych i stworzenie możliwości do powstawania nowych podmiotów handlowo - usługowych, wsparcie popytu na lokalne usługi, możliwość inicjowania współpracy przedsiębiorców prowadzących przedsiębiorstwa na zrewitalizowanym obszarze, możliwość oferowania nowych miejsc pracy, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wysoką jakość przestrzeni i gamę usług funkcjonujących w obszarze;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości zabudowy obszaru, podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej, poprawa jakości ciągów komunikacyjnych; niwelowanie zagrożeń wynikających z niewystarczającej jakości obiektów budowlanych obszaru;</p> <p>... w sferze środowiskowej: ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania obszaru na środowisko poprzez poprawę jakości układu komunikacyjnego obszaru, stworzenie warunków rozwoju komunikacji pieszej co przyczyni się do ograniczenia ruchu samochodowego w centrum miasta, poprawa jakości powietrza poprzez wprowadzenie nowych nasadzeń w obszarze;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez zapewnienie sprawnie funkcjonującego układu komunikacji, poprawa estetyki obszaru;</p>
2	<p>REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK)</p> <p>OPIS / Projekt przewiduje przeprowadzenie prac naprawczych mających na celu zabezpieczenie ważnego obiektu historycznego w przestrzeni miasta jakim jest zespół klasztorny oraz przeprowadzenie prac w jego otoczeniu. Od 1947r. klasztor i kościół pobernardyński służą Zakonowi Sióstr Kamedułek. To jeden z 2 zakonów zamkniętych w Polsce, gdzie obowiązuje reguła milczenia. Tajemniczość tego miejsca od lat przyciąga wielu turystów. Rewaloryzacja obiektu i jego otoczenia, wpłynęłoby na zwiększenie ruchu turystycznego. Podniosłoby atrakcyjność nie tylko samego obiektu ale również całego miasta. Dałoby możliwość stworzenia w obszarze rewitalizacji obiektów zaspokajających potrzeby turystów, to z kolei wpłynęło by na wzrost zatrudnienia w obszarze turystyki i ożywienie w lokalnym handlu – i usługach. W bezpośredni sposób miałyby przełożenie na co najmniej dwa zdiagnozowane problemy: ubóstwo i bezrobocie. Uwzględnienie przy rewitalizacji potrzeb osób niepełnosprawnych uczyniłoby obiekt dostępnym dla tej grupy społecznej. Dzięki rewaloryzacji obiektu, zyska również zlokalizowana na terenie Zespołu Klasztornego Pustelnia Świętego Romualda – obiekt o charakterze hotelowym, której prężne funkcjonowanie może również być szansą na zatrudnienie dla wielu bezrobotnych.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach realizacji projektu przewidziano wykonanie niezbędnych robót utrzymaniowych oraz zabezpieczających wraz z zagospodarowaniem terenu wokół zespołu klasztornego oo. Bernardynów (obecnie Mniszek Kamedułek), m.in. wymianę konstrukcji dachu, wymianę drewnianej stolarki okiennej i drzwiowej, renowację murów kościoła i klasztoru, renowacja kościoła wewnątrz, odrestaurowanie historycznych malowideł, renowacja parku przyklasztornego wraz z ogrodzeniem.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>... w sferze społecznej: realizacja projektu otworzy nowe możliwości związane z zatrudnieniem, budowanie poczucia dumy z bycia mieszkańcem obszaru w oparciu o jego wartości kulturowe, stworzenie warunków funkcjonowania Zgromadzenia;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości przestrzeni tej części miasta wpływająca na jego pozytywne postrzeganie w oczach inwestorów, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wysoką jakość przestrzeni i stan obiektów kulturowych;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości zabudowy obszaru, poprawa przedpola obiektu zabytkowego;</p> <p>... w sferze środowiskowej: ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania obiektu na środowisko poprzez poprawę efektywności energetycznej obiektu, poprawa jakości przestrzeni zielonej wokół obiektu;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez poprawę estetyki obiektu i jego otoczenia, poprawa jakości zabytkowej tkanki obszaru</p>
<p style="text-align: center;">3</p>	<p>TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA ZŁOCZEW</p> <p>OPIS / Przedmiotem prac jest uatrakcyjnienie przestrzeni miejskiej poprzez wzbogacenie miasta Złoczew o architekturę miejską. Budowa obiektów rekreacyjnych m.in. nowych placów zabaw, skatepark'u, rozbudowa siłowni miejskiej, przebudowa boisk, plaża miejska, kino letnie itp. ma służyć ograniczeniu zjawisk patologicznych występujących na obszarze rewitalizacji. Celem tworzenia miejsc rekreacji jest stworzenie alternatywy do bezproduktywnego spędzania czasu, najczęściej „przy piwie”. Chcemy aktywizować sportowo dzieci, młodzież, dorosłych, tworząc miejsca do rekreacji rodzinnej. Wpłyne to na umacnianie więzi rodzinnych, poprzez stworzenie okazji do kontaktów międzyludzkich pomoże wyjść z marazmu, depresji i innych zjawisk sprzyjających rozwojowi uzależnień. Pośrednio, miejsca rekreacji, mogą pozytywnie wpływać na ograniczanie zjawiska alkoholizmu. Bezpośrednio podniosą atrakcyjność obszaru rewitalizowanego co w konsekwencji pobudzi rynek handlu i usług.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach projektu powstaną obiekty architektury rekreacyjnej tj. place zabaw, skatepark, plaża miejska, kino letnie, boisko do boule, wzbogacone o architekturę parkową i nasadzenia;</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: stworzenie przestrzeni rekreacyjnej będącej odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców obszaru – w szczególności dzieci i młodzieży, budowanie poczucia dumy z bycia mieszkańcem obszaru w oparciu o jego ofertę rekreacyjną, integracja mieszkańców w oparciu o funkcje przestrzeni publicznych obszaru, poprawa estetyki przestrzeni publicznych obszaru, poprawa jakości zamieszkania w obszarze,</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości przestrzeni wpływająca na jego pozytywne postrzeganie w oczach inwestorów, budowanie oferty turystycznej obszaru w oparciu o wysoką jakość przestrzeni publicznej;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości zniszczonej i niefunkcjonalnej przestrzeni publicznej obszaru, tworzenie wysokiej jakości rozwiązań z zakresu oferty rekreacyjnej obszaru;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości przestrzeni zielonej obszaru;</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
4	<p>ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY</p> <p>OPIS / Celem projektu jest poprawa jakości funkcjonowania miasta poprzez poprawę jakości infrastruktury obszaru</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach projektu zaplanowano budowę nowych odcinków sieci ciepłowniczej wraz z przyłączami do odbiorców indywidualnych. Celem jest eliminacja lokalnych źródeł ciepła, emitujących zanieczyszczenia oraz pogarszających jakość życia mieszkańców.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: poprawa warunków zamieszkania na obszarze;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa możliwości funkcjonowania zabudowy mieszkaniowej na obszarze co przyczynić się może do wzrostu aktywności mieszkańców, poprawa warunków ekonomicznych zamieszkania na obszarze;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa stanu infrastruktury technicznej obszaru;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości funkcjonowania środowiska obszaru poprzez zapewnienie dostępu do proekologicznych rozwiązań;</p> <p>... w sferze technicznej: stworzenie dostępu do infrastruktury technicznej zapewniającej bezpieczeństwo użytkowania i dobry efekt ekonomiczny;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez poprawę jego funkcjonowania i wsparcie rozwoju funkcji mieszkaniowych;</p>
5	<p>REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH</p> <p>OPIS / Projekt ma na celu stworzenie nowej przestrzeni publicznej poprzez odtworzenie historycznego założenia urbanistycznego zespołu pałacowo-parkowego w Złoczewie. W obszarze rewitalizacji nie ma zbyt wielu uporządkowanych przestrzeni zielonych, stanowiących miejsce do rekreacji i wypoczynku. Zespół Pałacowo – Parkowy jest jednym z trzech obiektów pełniących funkcje turystyczno – historyczne znajdującym się w obszarze rewitalizacji, wpisany do rejestru zabytków powinien być reprezentacyjnym obiektem nie tylko w obszarze rewitalizacji ale i Gminy Złoczew, w pałacu bowiem mieści się Urząd Miejski. Niestety park okalający Pałac z roku na rok wygląda coraz gorzej, oficyny przypałacowe są zniszczone, poprzez to miejsce to nie pełni swojej reprezentacyjnej funkcji. Niewątpliwie zrealizowanie projektu, nie tylko znacząco podniesie estetykę miasta, ale zagospodarowanie przestrzeni i odtworzenie nasadzeń parkowych, stworzenie tu obszaru zielonego, pozytywnie wpłynie na czystość i jakość powietrza. Zrealizowanie projektu podniesie prestiż Złoczewa, przełoży się na pozytywne postrzeganie miasta jako przyjaznego dla życia i osiedlania się. Podniesie jakość terenów publicznych co przełoży się na postrzeganie Miasta i Gminy w oczach potencjalnych inwestorów- a to z kolei będzie wymiarowało powstaniem nowych podmiotów gospodarczych co z kolei nie pozostanie bez wpływu na zmniejszenie bezrobocia i sakli ubóstwa.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / Planowane działania to budowa ścieżek parkowych, dokonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów, budowa obiektów małej architektury oraz urządzeń rekreacyjnych i tzw. mebli miejskich, budowa parkingu, przeprowadzenie remontu elewacji oficyn przypałacowych oraz muru łączącego oficyny z pałacem, remont pozostałości bramy wjazdowej tj. kolumn.</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: poprawa warunków zamieszkania w centrum obszaru wraz z poprawą dostępu do centralnego obiektu administracyjnego obszaru i gminy, tworzenie impulsu do integracji i aktywizacji społecznej w tym rozwoju PES z wykorzystaniem zielonych przestrzeni centrum miasta, poprawa bezpieczeństwa obszaru, budowanie poczucia dumy z bycia mieszkańcem obszaru, stworzenie zachęty do dbałości o walory kulturowe obszaru;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa możliwości funkcjonowania zabudowy administracyjnej na obszarze co przyczynia się do poprawy wizerunku obszaru i zaufania do Władz Gminy, wpłynie na ocenę Miasta i Gminy Złoczew i może stymulować wzrost w zakresie działalności gospodarczej a to przełoży się na wzrost zatrudnienia co pozwoli zniwelować problem bezrobocia i ubóstwa wśród mieszkańców obszaru re witalizowanego;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa stanu zabytkowej zabudowy obszaru i zatrzymanie procesu jego degradacji;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości funkcjonowania środowiska obszaru poprzez dbałość o zielone przestrzenie publiczne;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości tkanki miejskiej, poprawa stanu obiektów zabytkowych obszaru, ochrona walorów kulturowych obszaru;</p>
6	<p>REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ</p> <p>OPIS / Projekt ma na celu poprawę jakości zabytkowego obiektu ważnego zarówno w perspektywie przestrzennej jak również kulturowej Gminy Złoczew. W ramach prac zaplanowano wykonanie niezbędnych robót utrzymaniowych oraz zabezpieczających wraz z zagospodarowaniem terenu wokół Kościoła pw. Św. Andrzeja Ap. w Złoczewie.</p> <p>Remont podniesie walory estetyczne obiektu, co wpłynie na wzrost zainteresowania zabytkiem co będzie miało przełożenie na popyt na handel i usługi zlokalizowane w pobliżu obiektu, na obszarze rewitalizacji. W remont Kościoła i pomoc zaangażowała się lokalną społeczność co niewątpliwie wpłynęło na integrację mieszkańców obszaru zdegradowanego oraz poczucie wspólnoty mieszkańców obszaru.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W szczególności w skład prac w ramach projektu wchodzi: położenie kamiennej posadzki, wymiana instalacji elektrycznych i odgromowych, malowanie wnętrza kościoła i elewacji zewnętrznej, założenie дренаżu zewnętrznego, remont ogrodzenia okalającego kościół oraz zagospodarowanie terenu wokół kościoła ze szczególnym uwzględnieniem poprawy dostępności obiektu poprzez budowę miejsc postojowych</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: budowanie poczucia dumy z bycia mieszkańcem obszaru w oparciu o jego wartości kulturowe, stworzenie lepszych warunków funkcjonowania kościoła (w tym wykonywanie zadań z zakresu wsparcia społecznego) poprawa dostępności obiektu,</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości przestrzeni tej części miasta wpływająca na jego pozytywne postrzeganie w oczach inwestorów, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wysoką jakość przestrzeni i stan obiektów kulturalnych;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości zabudowy obszaru, poprawa przedpoła obiektu zabytkowego, niwelowanie zagrożeń wynikających z niewystarczającej jakości części elementów budowlanych obiektu oraz jego otoczenia</p> <p>... w sferze środowiskowej: ograniczenie negatywnego wpływu funkcjonowania obiektu na środowisko poprzez poprawę efektywności energetycznej obiektu, poprawa jakości przestrzeni zielonej wokół obiektu;</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez podniesienie estetyki obiektu i jego otoczenia, polepszenie jakości zabytkowej tkanki obszaru;</p>
<p>7</p>	<p>POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA OBIEKTÓW SPORTOWYCH W ZŁOCZEWIE</p> <p>OPIS / Ideą projektu jest przeprowadzenie poprawy jakości i uzupełnienia infrastruktury obiektu sportowo-rekreacyjnego w gminie - boiska w Złoczewie.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W planach jest modernizacja budynku stadionowego, odnowienie istniejącej murawy, realizacja trybuny oraz oświetlenia na stadionie miejskim w Złoczewie. Zakłada się przeprowadzenie remontu i modernizacji budynku wraz z wyposażeniem tj. wyposażenie szatni piłkarskich, sanitariatów, stworzenie ogólnodostępnej siłowni, budowa częściowo zadaszonych trybun na 50 miejsc siedzących, wykonanie tzw. „ławek zmian”, budowa nowego ogrodzenia i modernizacja oświetlenia. Poddany rewitalizacji obiekt ma znacznie wpłynąć na poprawę oferty rekreacyjnej gminy – w szczególności skierowanej do jej mieszkańców. Planowane działania nie polegają na realizacji obiektu nowego a jedynie poprawie stanu funkcjonowania boiska już istniejącego.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: tworzenie oferty usługowej będącej odpowiedzią na potrzeby mieszkańców obszaru, poprawa jakości rozwoju mieszkańców obszaru – w szczególności dzieci i młodzieży, tworzenie warunków integracji społecznej;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości przestrzeni tej części miasta wpływająca na jego pozytywne postrzeganie w oczach inwestorów, budowanie oferty turystycznej w oparciu o obiekty rekreacyjne;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości najważniejszego obiektu rekreacyjnego obszaru z zapewnieniem bezpieczeństwa jego funkcjonowania;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości przestrzeni zielonej wokół obiektu;</p> <p>... w sferze technicznej: niwelowanie zagrożeń wynikających z niewystarczającej jakości obiektów budowlanych obiektu i jego otoczenia;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez poprawę estetyki obiektu i jego otoczenia, poprawa jakości obiektów użyteczności publicznej obszaru;</p>
<p>8</p>	<p>ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO</p> <p>OPIS / Celem projektu jest poprawa jakości targowiska miejskiego – miejsca ważnego z punktu widzenia zaspokojenia potrzeb bytowych mieszkańców gminy, istotnego z punktu widzenia kulturowego.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach prac planowane są prace polegające na utwardzeniu, realizacji oświetlenia, przyłączenia do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, deszczowej i elektroenergetycznej. Targowisko wyposażone zostanie w zorganizowane stoiska targowe z zadaszaniem, węzeł sanitarny. Wyznaczone zostaną miejsca postojowe (szacuje się ok 50 miejsc). Planowane działania nie polegają na realizacji obiektu nowego a jedynie poprawie stanu funkcjonowania targowiska już istniejącego. Planuje się, że funkcjonowanie targowiska oparte zostanie również na współpracy z NGO i PES.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>... w sferze społecznej: tworzenie oferty usługowej będącej odpowiedzią na potrzeby mieszkańców obszaru, tworzenie warunków integracji społecznej w oparciu o przestrzenie publiczne obszaru, rozwój drobnej przedsiębiorczości w tym przedsiębiorczości społecznej;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości przestrzeni tej części miasta wpływająca na jego pozytywne postrzeganie w oczach inwestorów, tworzenie warunków prowadzenia działalności w zrewitalizowanych obszarze, budowanie oferty turystycznej w oparciu ofertę usługową obszaru opartą o lokalne produkty i usługi</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości głównych przestrzeni usługowych miasta z zapewnieniem bezpieczeństwa ich funkcjonowania;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości funkcjonowania przestrzeni w tym poprzez organizację połączeń komunikacyjnych;</p> <p>... w sferze technicznej: niwelowanie zagrożeń wynikających z niewystarczającej jakości przestrzeni w centrum miasta;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez poprawę estetyki obiektu i jego otoczenia, poprawa jakości ważnych funkcjonalnie przestrzeni obszaru;</p>
9	<p>AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY</p> <p>OPIS / Celem projektu jest stworzenie dla dzieci i młodzieży miejsc w obszarze rewitalizacji, w których będzie realizowana praca wychowawcza i psychoterapeutyczna.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / W ramach projektu planuje się zagospodarowanie czasu wolnego dzieci z obszaru rewitalizacji poprzez organizację zajęć rekreacyjnych, artystycznych i kulturalnych. Prowadzone będą także działania profilaktyczne z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz prowadzenia zdrowego i bezpiecznego stylu życia. Organizowane będą spotkania z osobami, które poprzez pracę nad sobą zrealizowały swoje cele życiowe, czy też wyszły z uzależnień. Dla dzieci organizowane będą zajęcia profilaktyczne w formie zabawy i warsztatów. Planuje się, że zadania będą realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, częściowo w formule zadań zleconych.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, uświadomienie dzieci i młodzieży o skutkach uzależnień i niwelowanie zagrożenia;</p>
10	<p>AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMATYKĄ OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZĄ</p> <p>OPIS / Wsparciem planuje się objąć rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji. Aktywizacja członków tych rodzin będzie miała formę zajęć psychologicznych z elementami terapeutycznymi. Zajęcia dla rodziców będą także ukierunkowane na aktywizację zawodową i zdrowotną.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / Zorganizowane zostaną zajęcia motywujące i skierowane na poprawę stanu. Przeprowadzone zostaną warsztaty oszczędnego i zdrowego gotowania oraz dodatkowe zajęcia edukacyjne o tematyce ekonomicznego prowadzenia gospodarstwa domowego. Ponadto zorganizowane zostaną szkolenia zawodowe oraz zajęcia z doradcą, zmierzające do przekwalifikowania zgodnie z indywidualnymi predyspozycjami odbiorców projektu. W ramach projektu przeprowadzone zostaną działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie profilaktyki uzależnień oraz problematyki przemocy w rodzinie. Do rodzin zakwalifikowanych jako niewydolne wychowawczo lub zagrażające odebraniem im dzieci skierowany zostanie asystent rodziny. W zrewitalizowanej przestrzeni publicznej przeprowadzone zostaną pikniki dla wszystkich uczestników projektu z licznymi konkursami, pokazami i występami. Planuje się, że zadania będą realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, częściowo w formule zadań zleconych.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p>

l.p.	<p style="text-align: center;">NAZWA PROJEKTU opis, rezultaty</p>
	<p>... w sferze społecznej: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – w szczególności objętych pomocą społeczną, zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, uświadomienie dzieci i młodzieży o skutkach uzależnień i niwelowanie zagrożenia</p> <p>... w sferze gospodarczej: aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych mogąca skutkować powstawaniu nowych inicjatyw na obszarze;</p>
<p>11</p>	<p>DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ</p> <p>OPIS / Projekt jest odpowiedzią na problemy z utożsamianiem się mieszkańców obszarów rewitalizacji z miejscem pobytu. Przestrzeń publiczna kojarzona jest jako „bezpąńska”, a zadaniem projektu jest zbudowanie więzi pomiędzy mieszkańcami obszaru rewitalizowanego a swoim najbliższym otoczeniem.</p> <p>DZIAŁANIA W RAMACH PROJEKTU / Projekt polega na zaangażowaniu mieszkańców z obszaru rewitalizacji do prac społecznych na rzecz swojego otoczenia swojej wspólnoty. Projekt opiera się na zaproszeniu mieszkańców do projektowania i aranżowania małych przestrzeni publicznych – ławki, kosze, lampy (wandaloodporne) oraz niewielkie nasadzenia. Planuje się, że zadania będą realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi, częściowo w formule zadań zleconych.</p> <p>REZULTATY / poprawa stanu obszaru</p> <p>... w sferze społecznej: poprawa jakości zamieszkania w centrum miasta, tworzenie zachęty do integracji społecznej przy okazji wspólnej na rzecz miasta, poprawa bezpieczeństwa obszaru, budowanie poczucia dumy z bycia mieszkańcem obszaru, stworzenie zachęty do dbałości o walory estetyczne obszaru;</p> <p>... w sferze gospodarczej: poprawa jakości otoczenia funkcjonujących już obiektów usługowych i zachęta do tworzenia nowych, budowanie oferty turystycznej w oparciu o wysoką jakość przestrzeni;</p> <p>... w sferze technicznej: poprawa jakości przestrzeni publicznej obszaru, poprawa jakości ciągów komunikacyjnych;</p> <p>... w sferze środowiskowej: poprawa jakości powietrza poprzez wprowadzenie nowych nasadzeń w obszarze;</p> <p>... w sferze technicznej: niwelowanie zagrożeń wynikających z degradacji elementów przestrzeni;</p> <p>... w sferze funkcjonalno-przestrzennej: poprawa jakości obszaru poprzez zapewnienie sprawnie funkcjonującej przestrzeni publicznej, poprawa estetyki obszaru;</p>

CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW PODSTAWOWYCH

Poniżej umieszczono charakterystykę projektów podstawowych opisanych w Tabeli 13 ze wskazaniem podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji.

Tabela 15 – Charakterystyka planowanych projektów rewitalizacyjnych podstawowych (opracowanie własne na podstawie materiałów Urzędu Miejskiego w Złoczewie)

l.p.	NAZWA PROJEKTU, miejsce realizacji projektu, opis							
	okres realizacji	podmiot realizujący	szacunkowa wartość [w PLN]	potencjalne źródła finansowania ze wskazaniem wysokości środków [w PLN]	zakładane wskaźniki rezultatu	sposób oceny rezultatów projektu	grupa docelowa	lokalizacja w obszarze rewitalizacji
1	REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, obszar ograniczony ulicami: Kilińskiego, Starowieluńską, Lututowską i Kościelną							
	2019 - 2023	Gmina Złoczew	9 450 000	EFRR: 5 859 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 3 591 000 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 0	— liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanym obszarze (w tym przedsiębiorstw społecznych) (12) — liczba nowo utworzonych miejsc pracy (5) — liczba osób korzystających z nowo powstałej infrastruktury rocznie (1000/mc) — liczba inicjatyw kulturalnych na zrewitalizowanym obszarze rocznie (1)	analiza ilości przedsiębiorstw na obszarze, ilości nowo utworzonych miejsc pracy, badanie obserwacyjne/ankietowe, analiza ilości inicjatyw kulturalnych	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru Gminy Złoczew i regionu	TAK
2	REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK) miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, ul. Sieradzka 3							
	2017-2020	Zgromadzenie Mniszek Kamedułek	4 300 000	EFRR: 3 400 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 300 000 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 600 000	— liczba osób, które uzyskają zatrudnienie (co najmniej 3)	analiza ilości nowo utworzonych miejsc pracy	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru	TAK

l.p.	NAZWA PROJEKTU, miejsce realizacji projektu, opis							
	okres realizacji	podmiot realizujący	szacunkowa wartość [w PLN]	potencjalne źródła finansowania ze wskazaniem wysokości środków [w PLN]	zakładane wskaźniki rezultatu	sposób oceny rezultatów projektu	grupa docelowa	lokalizacja w obszarze rewitalizacji
							Gminy Złoczew i regionu	
3	TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA I GMINY ZŁOCZEW miasto Złoczew, obszar rewitalizacji							
	2017	Gmina Złoczew	270 000	EFRR: 167 400 EFS: 0 FS: nie dot środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 102 600 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 0	— liczba osób, które otrzymają możliwości zarobkowania (2) — wzrost liczby osób korzystających z architektury rekreacyjnej	analiza ilości nowo utworzonych miejsc pracy, badanie obserwacyjne/ankietowe,	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednio: mieszkańcy i użytkownicy obszaru Gminy Złoczew	TAK
4	ROZBUDOWA OSIEDLWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, rejon ulic: Szerokiej, Kilińskiego, Cmentarnej							
	2016-2020	Gmina Złoczew	6 200 000	EFRR: 1 134 000 EFS: 0 FS: nie dot środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 1 066 000 inne środki publiczne: 4 000 000 środki prywatne: 0	— wzrost liczby gospodarstw domowych korzystających z osiedlowej sieci ciepłej	analiza decyzji dot. przyłączenia gospodarstw do sieci osiedlowej	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji	TAK
5	REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, rejon ulic: Szkolna, Parkowa, Burzeńska							
	2018-2019	Gmina Złoczew	2 140 000	EFRR: 1 326 800 EFS: 0 FS: nie dot środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 213 200 inne środki publiczne: 600 000 środki prywatne: 0	— wzrost liczby osób korzystających z obiektu	badanie obserwacyjne/ankietowe	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednio: mieszkańcy i użytkownicy obszaru Gminy Złoczew	TAK
6	REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, ul. Wieluńska							
	2017	Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Andrzeja AP w Złoczewie	1 800 000	EFRR: 1 574 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 0 inne środki publiczne: 0	— wzrost liczby osób korzystających z obiektu	badanie obserwacyjne/ankietowe	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji	TAK

l.p.	NAZWA PROJEKTU, miejsce realizacji projektu, opis							
	okres realizacji	podmiot realizujący	szacunkowa wartość [w PLN]	potencjalne źródła finansowania ze wskazaniem wysokości środków [w PLN]	zakładane wskaźniki rezultatu	sposób oceny rezultatów projektu	grupa docelowa	lokalizacja w obszarze rewitalizacji
				środki prywatne: 700 000			pośrednio: mieszkańcy Gminy Złoczew	
7	POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA OBIEKTÓW SPORTOWYCH W ZŁOCZEWIE miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, ul. Lututowska							
	2021	Gmina Złoczew / Klub Sportowy Złoczevia Złoczew	1 500 000	EFRR: 930 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 400 000 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 170 000	— liczba osób korzystających z obiektu tygodniowo (100) — liczba nowych przedsiębiorców - w obszarze zrewitalizowanym (1)	badanie obserwacyjne/ankietowe, analiza danych dot. przedsiębiorców prowadzących działalność związanych z obiektem	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednio: mieszkańcy Gminy Złoczew	TAK
8	ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, ul. Spółdzielcza							
	2022	Miejska Spółka Komunalna	2 000 000	EFRR: 1 700 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 100 000 inne środki publiczne: 200 000 środki prywatne: 0	— liczba przedsiębiorców korzystających z obiektu (30) — liczba nowych przedsiębiorców (w tym podmiotów przedsiębiorczości społecznej) korzystających z obiektu - w obszarze zrewitalizowanym (10)	analiza danych dot. przedsiębiorców prowadzących działalność w ramach obiektu	bezpośrednia: mieszkańcy i użytkownicy obszaru rewitalizacji pośrednio: mieszkańcy Gminy Złoczew	TAK
9	AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY miasto Złoczew, obszar rewitalizacji, ul. Spółdzielcza							
	2017-2023	Gmina Złoczew/ Placówki Oświatowe Gminy Złoczew	70 000	EFRR: 0 EFS: 59 500 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 10 500 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 0	— liczba przeprowadzonych zajęć (5/rok)	analiza danych dot. funkcjonowania placówki	bezpośrednia: mieszkańcy obszaru rewitalizacji – w szczególności z rodzin objętych wsparciem GOPS	TAK
10	AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI miasto Złoczew, obszar rewitalizacji							

l.p.	NAZWA PROJEKTU, miejsce realizacji projektu, opis							
	okres realizacji	podmiot realizujący	szacunkowa wartość [w PLN]	potencjalne źródła finansowania ze wskazaniem wysokości środków [w PLN]	zakładane wskaźniki rezultatu	sposób oceny rezultatów projektu	grupa docelowa	lokalizacja w obszarze rewitalizacji
	2017-2023	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	120 000	EFRR: 0 EFS: 108 000 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 12 000 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 0	— liczba przeprowadzonych zajęć (5/rok)	analiza danych dot. funkcjonowania placówki	bezpośrednio: mieszkańcy obszaru rewitalizacji – w szczególności z rodzin objętych wsparciem GOPS	TAK
11	DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ miasto Złoczew, obszar rewitalizacji							
	2017-2023	Gmina Złoczew	100 000	EFRR: 62 000 EFS: 0 FS: 0 środki Budżetu Państwa: 0 środki Budżetu Gminy: 38 000 inne środki publiczne: 0 środki prywatne: 0	— liczba mieszkańców zaangażowanych w prace (30/rok)	analiza danych wg zgłoszeń do projektu	bezpośrednio: mieszkańcy obszaru rewitalizacji – w szczególności z rodzin objętych wsparciem GOPS	TAK

12.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH RODZAJÓW PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH (PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE)

Z uwagi na specyficzną złożoność procesu rewitalizacji oraz fakt, iż działania prowadzone są w oparciu o potrzeby zdiagnozowane w kilku sferach powiązanych ze sobą, lecz mogące podlegać zmianom – zakłada się możliwość bieżącej modyfikacji programu.

Modyfikacja programu polegać może na zaplanowaniu do realizacji projektów uzupełniających, które na etapie tworzenia programu nie są możliwe do precyzyjnego wskazania a potrzeba ich realizacji zostanie zdiagnozowana na późniejszym etapie – w szczególności w oparciu o wnioski płynące z analizy efektów realizacji projektów podstawowych wskazanych w rozdziale poprzednim.

W ramach postępu realizacji programu – przyjmowane do realizacji będą projekty spełniające jednocześnie następujące kryteria dostępu:

- projekty realizowane w wyznaczonym obszarze rewitalizacji lub takie realizowane poza obszarem, których realizacja służy realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji - realizujące kierunki działań, mających na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk powodujących sytuację kryzysową,
- projekty realizujące zasadę komplementarności programu,
- rodzaje projektów realizujące co najmniej dwa z celów szczegółowych programu:

CEL 1 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE

CEL 2 - AKTYWIZACJA I INTEGRACJA SPOŁECZNA

CEL 3 - WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

CEL 7 - PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA

Każdorazowo projekty te stanowią będą projekty **komplementarne** – stanowiące **uzupełnienie bądź kontynuację** projektów wskazanych w grupie projektów podstawowych.

Poniżej scharakteryzowano rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych jakie mogą być realizowane w uzupełnieniu działań wskazanych w Tabelach 13 i 14.

RODZAJ 1

Projekty nakierowane na utrzymanie dobrego stanu obiektów zabytkowych, edukację mieszkańców z zakresu posiadanego dziedzictwa, zaangażowanie społeczeństwa w funkcjonowanie i popularyzację obiektów zabytkowych.

Szacunkowe źródła finansowania projektów:

- środki własne Gminy Złoczew: 0,1 mln,
- środki pozostałe (krajowe i zagraniczne): 0,1 mln.

RODZAJ 2

Projekty nakierowane na poprawę warunków zamieszkania i stanu obiektów budowlanych na obszarze, poprawa otoczenia obiektów (ogródki, mała architektura) z udziałem technik partycypacji społecznej (warsztaty, konkursy dot. zagospodarowania przestrzeni)

Szacunkowe źródła finansowania projektów:

- środki własne Gminy Złoczew: 3,0 mln
- środki pozostałe publiczne (krajowe i zagraniczne): 5,0 mln,
- środki prywatne: 1,0 mln.

RODZAJ 3

Projekty nakierowane na poprawę jakości funkcjonowania placówek oświatowych w obszarze (szkolenie kadry, wyjazdy zagraniczne dla dzieci, dokształcanie), wyposażanie w elementy infrastruktury towarzyszącej (pracownie, place zabaw, urządzenie sportowe).

Szacunkowe źródła finansowania projektów:

- środki własne Gminy Złoczew: 1,0 mln
- środki pozostałe publiczne (krajowe i zagraniczne): 0,5 mln.

RODZAJ 4

Projekty nakierowane na przeciwdziałanie patologiom społecznym – tworzenie programów o charakterze kulturalnym, sportowym angażujących młodzież, z uwzględnieniem aktualnych trendów i w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby.

Szacunkowe źródła finansowania projektów:

- środki własne Gminy Złoczew: 0,5 mln,
- środki pozostałe publiczne (krajowe i zagraniczne): 0,2 mln.

RODZAJ 5

Projekty nakierowane na promocję walorów obszaru – przygotowanie i organizacja ogólnopolskich konkursów architektonicznych dotyczących przemian w centrum miasta, popularyzujących Złoczew i przynoszącym efekty w postaci nowatorskich rozwiązań przestrzennych, udział w targach i wystawach.

Szacunkowe źródła finansowania projektów:

- środki własne Gminy Złoczew: 0,1 mln
- środki pozostałe publiczne (krajowe i zagraniczne): 0,1 mln.

13. MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI MIĘDZY POSZCZEGÓLNYMI PRZEDSIĘWZIĘCIAMI REWITALIZACYJNYMI ORAZ POMIĘDZY DZIAŁANAMI RÓŻNYCH PODMIOTÓW I FUNDUSZY

13.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Niniejszy program spełnia wszelkie wymogi komplementarności przestrzennej. Jego głównym założeniem jest **ukierunkowanie** efektów realizacji zaplanowanych działań **na obszar nasilenia występowania zjawisk kryzysowych**. Program Rewitalizacji Gminy Złoczew ma na celu zahamowanie postępu negatywnych zjawisk - w szczególności **zapobieganie ich rozprzestrzeniania poza zdiagnozowany obszar problemowy**. Wszystkie przedsięwzięcia zaplanowane w ramach programu realizowane będą w obszarze **występowania zjawisk kryzysowych**.

Komplementarność przestrzenną projektów z grupy projektów uzupełniających zapewnią:

- konieczność uwzględnienia kryteriów dostępu określonych niniejszym programie – w szczególności w zakresie lokalizacji i obszarów oddziaływania projektów,
- konieczność uwzględnienia wytycznych dokumentów strategicznych gminy.

13.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023, w zakresie działań na obszarze miasta Złoczew z założenie kontynuuje cele wyznaczone w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Złoczew na lata 2008-2015. W poniższej tabeli wskazano cele programów pod kątem ich zbieżności.

LPR	Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023
<p>Cel: Podniesienie jakości przestrzeni publicznej</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa użyteczności i wprowadzenie właściwej funkcji przestrzeni miejskich, 2. Porządkowanie tkanki urbanistycznej poprzez odpowiednie zagospodarowywanie przestrzeni w harmonii z otoczeniem. <p>W ramach Programu Rewitalizacji przewiduje się reorganizację oraz podniesienie rangi przestrzennej i walorów estetycznych miasta. Na terenie obszaru planuje się odnowę centrum miasta.</p>	<p>CEL 1 POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W CENTRUM ZŁOCZEWA</p> <p>CEL 5 PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ</p> <p>CEL 6 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY</p>
<p>Cel: Rozwój kultury i turystyki w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego</p> <p>Działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rewaloryzacja obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym, 2. Przebudowa i remonty publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, kulturalnych. <p>W ramach Programu ważnym elementem będzie podniesienie rangi najcenniejszych historycznie elementów struktury miejskiej, poprawę ich otoczenia, zwłaszcza obiektów istotnych dla jakości życia mieszkańców i atrakcyjności turystycznej miasta. W ramach Programu przewiduje się m.in. modernizację budynku amfiteatru, Zespołu pałacowo – parkowego oraz Klasztoru.</p>	<p>CEL 1 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE</p> <p>CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNYCH</p> <p>CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY</p>
<p>Cel: Rozwój infrastruktury (obiektów i miejsc) rekreacyjnych</p> <p>Infrastruktura rekreacyjna znajdująca się na terenie Złoczewa jest w niezadowalającym stanie. W ramach Lokalnego Programu</p>	<p>CEL 1 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE</p> <p>CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO</p> <p>CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ</p>

Rewitalizacji planuje się prace modernizacyjne na terenie obiektów i miejsc rekreacyjnych takich jak parki, skwerki czy ogródki działkowe	CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY CEL 7 - PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA
Cel: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	CEL 1 - POPRAWA JAKOŚCI ŻYCIA W MIEŚCIE CEL 3 - WSPARCIE ROZWOJU PRZEDSIĘBIORCZOŚCI CEL 4 - ROZWÓJ KULTURY I TURYSTYKI W OPARCIU O ZASOBY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO CEL 5 - PODNIESIENIE JAKOŚCI PRZESTRZENI PUBLICZNEJ CEL 6 - ROZWÓJ INFRASTRUKTURY CEL 7 - PRZECIWDZIAŁANIE I OGRANICZENIA ZAGROŻEŃ DLA DEGRADACJI ŚRODOWISKA
Na wzrost przedsiębiorczości na terenie miasta wpłynie modernizacja, przebudowa i odnowa miejsc i obiektów związanych z kulturą oraz turystyką, a także obiektów przyrodniczych. Istotne znaczenie ma również ogólny wzrost estetyki centralnej części miasta.	

Niniejszy program spełnia wymogi komplementarności problemowej – zarówno pod kątem spójności merytorycznej jak i wpisywania się przyjętych celów i działań w ogólny system zarządzania gminą.

Założenia Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2023 spójne są z dokumentami strategicznymi dla obszaru gminy i regionu.

W programie opisano wizję obszaru po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji, wskazano listę planowanych, **podstawowych projektów rewitalizacyjnych** (tj. takich bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji) wraz z ich opisami. W programie określono również zasady doboru **projektów rewitalizacyjnych uzupełniających** – realizujących cele rewitalizacji i dopełniających efekty oddziaływania projektów podstawowych.

Dobór projektów rewitalizacyjnych zaplanowanych w ramach niniejszego programu zapewniają zachowanie zasady **komplementarności problemowej**. Zaplanowane projekty dopełniają się tematycznie i zapewniają oddziaływanie programu na obszar wymagający wsparcia we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno - funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym). Poniżej wskazano cele programu w odniesieniu do redukcji zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach.

PROJEKTY POWIĄZNE W ZAKRESIE REDUKCJI NEGATYWNYCH ZJAWISK W SFERZE SPOŁECZNEJ:

PROJEKT 1: REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO, **PROJEKT 2:** REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK), **PROJEKT 3:** TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA ZŁOCZEW, **PROJEKT 4:** ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY, **PROJEKT 5:** REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH, **PROJEKT 6:** REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ, **PROJEKT 7:** POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE, **PROJEKT 8:** ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO, **PROJEKT 9:** AKTYWIZACJA DZIECI I MŁODZIEŻY, **PROJEKT 10:** AKTYWIZACJA RODZIN Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI, **PROJEKT 11:** DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

PROJEKTY POWIĄZNE W ZAKRESIE REDUKCJI NEGATYWNYCH ZJAWISK W GOSPODARCZEJ:

PROJEKT 1: REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO, **PROJEKT 2:** REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK), **PROJEKT 3:** TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA ZŁOCZEW, **PROJEKT 4:** ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY, **PROJEKT 5:** REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH, **PROJEKT 6:** REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ, **PROJEKT 7:** POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE,

PROJEKT 8: ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO, **PROJEKT 11:** DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

PROJEKTY POWIĄZANE W ZAKRESIE REDUKCJI NEGATYWNYCH ZJAWISK W SFERZE FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ:

PROJEKT 1: REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO, **PROJEKT 2:** REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK), **PROJEKT 4:** ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY, **PROJEKT 5:** REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH, **PROJEKT 6:** REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ, **PROJEKT 7:** POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE, **PROJEKT 8:** ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO, **PROJEKT 11:** DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

PROJEKTY POWIĄZANE W ZAKRESIE REDUKCJI NEGATYWNYCH ZJAWISK W SFERZE TECHNICZNEJ:

PROJEKT 1: REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO, **PROJEKT 2:** REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK), **PROJEKT 3:** TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA ZŁOCZEW, **PROJEKT 4:** ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY, **PROJEKT 5:** REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH, **PROJEKT 6:** REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ, **PROJEKT 7:** POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE, **PROJEKT 8:** ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO, **PROJEKT 11:** DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

PROJEKTY POWIĄZANE W ZAKRESIE REDUKCJI NEGATYWNYCH ZJAWISK W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ:

PROJEKT 1: REWITALIZACJA HISTORYCZNEGO CENTRUM MIASTA – ODTWORZENIE HISTORYCZNEGO UKŁADU URBANISTYCZNEGO, **PROJEKT 2:** REWALORYZACJA ZESPOŁU KLASZTORNEGO OO. BERNARDYNÓW (OBECNIE MNISZEK KAMEDUŁEK), **PROJEKT 3:** TWORZENIE MIEJSC REKREACJI NA TERENIE MIASTA ZŁOCZEW, **PROJEKT 4:** ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI CIEPLNEJ WRAZ Z REALIZACJĄ PRZYŁĄCZY, **PROJEKT 5:** REWALORYZACJA ZESPOŁU PAŁACOWO-PARKOWEGO WRAZ Z ODTWORZENIEM ZNISZCZONEJ SUBSTANCJI PARKU ORAZ BUDYNKÓW PRZYPAŁACOWYCH, **PROJEKT 6:** REMONT KOŚCIOŁA PW. ŚW. ANDRZEJA AP. W ZŁOCZEWIE WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM TERENU WOKÓŁ, **PROJEKT 7:** POPRAWA JAKOŚCI FUNKCJONOWANIA BOISKA W ZŁOCZEWIE, **PROJEKT 8:** ZAGOSPODAROWANIE TARGOWISKA MIEJSKIEGO, **PROJEKT 11:** DBAŁOŚĆ O PRZESTRZEŃ PUBLICZNĄ

13.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

PROGRAM REWITALIZACJI W OGÓLNYM SYSTEMIE ZARZĄDZANIA GMINĄ

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 jest programem, który ma za zadanie pomóc Władzom Gminy w ustaleniu, koordynacji oraz realizacji projektów, które w efekcie mają przynieść skutek w postaci poprawy sytuacji w sferach problemowych. Tworzenie takiego programu ułatwia Gminie zarządzanie rozwojem i rewitalizacją, ustala pewne ramy finansowe, czasowe oraz realizacyjne. Wydzielenie konkretnych obszarów polityki rozwojowej w gminach, jest powszechnie stosowaną metodą na rzecz modernizacji oraz inwestowania na ich terenach. Przyczynia się to pozytywnie do porządkowania regulacji prawnych, własnościowych oraz aktywizacji sfer rozwojowych. Dzięki

programom rewitalizacji władze gminy wyznaczają kierunki działań oraz cele, do których w najbliższych latach będą dążyć. Program wpływają istotnie na poprawę standardów życia mieszkańców, przyczyniają się do zwiększenia zatrudnienia, rozwoju gminy w różnych sferach, co prowadzi również do wzrostu atrakcyjności Gminy Złoczew.

Program realizuje tym samym kilka obszarów zarządzania gminą:

- **ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE I FINANSOWE**

Program jest pewnego rodzaju strategią, jaką władze gminy przyjmują do realizacji. Program musi być komplementarny z dokumentami innych szczebli. W tym przypadku jest to m.in. Strategia Rozwoju Gminy Złoczew. Cały program jest również przemyślany pod kątem planu finansowania, na lata jego realizacji co pozwala na dobre wykorzystanie budżetu gminy oraz korzystania z finansowania zewnętrznego.

- **PARTYCYPACJA SPOŁECZNA I STYMULOWANIE ROZWOJU SPOŁECZNEGO**

Partycypacja jest jednym z najważniejszych zagadnień rewitalizacja, której głównym celem jest poprawa warunków bytowych mieszkańców oraz wzrost atrakcyjności gminy. Czynny udział samych zainteresowanych jest niezbędny, ponieważ to w ich otoczeniu są realizowane projekty.

Powyższe cele będą realizowane m.in. przez: zlecenie zadań organizacjom pozarządowym i PES w ramach wybranych projektów, stosowanie klauzul społecznych preferujących jako podwykonawców lub wykonawców podmioty lokalne, podmioty ekonomii społecznej, podmioty angażujące osoby zagrożone wykluczeniem społecznym, włączanie w projekty inwestycyjne działań społecznych (np. w ramach crossfinansingu) w formie małych projektów aktywizujących społeczności lokalną, tworzenie partnerstw projektowych z udziałem NGO i PES

- **STYMULOWANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO**

Działania rewitalizacyjne wpływają również w dużej mierze na wzrost liczby zatrudnionych czy na wzrost ilości podmiotów gospodarczych. Poprzez wprowadzania projektów rewitalizacyjnych, obszar gminy staje się bardziej atrakcyjny pod kątem inwestycyjnym. Wszystkie te działania wpływają na rozwój gospodarczy, który decyduje w dużej mierze o tym jak postrzegana jest gmina, jakie standardy oferuje oraz jak atrakcyjna jest dla turystów i przyjezdnych.

- **ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI**

Dzięki programom rewitalizacji wszystkie projekty rewitalizacyjne uzyskują swoje ramy czasowe, finansowe, system wdrażania, monitorowania, oceny i realizacji. Gmina ma podstawę oraz opracowaną strategię realizowania założonych projektów, wybranych na podstawie analiz zdegradowanych sfer oraz partycypacji społecznej.

Program rewitalizacji pełni istotną rolę w systemie zarządzania gminą. Zawiera kompleksowe wytyczne dotyczące stworzenia możliwości rozwoju gminy w wielu aspektach, pozwalające zaplanować działania długoterminowe.

SPÓJNOŚĆ PROCEDUR

System zarządzania procesem rewitalizacji będzie elementem ogólnego systemu zarządzania Gminą. W szczególności spójność procedur będzie zapewniona przez:

- uwzględnianiu wypracowanych założeń programu na etapie podejmowania decyzji dotyczących rozwoju gminy (w tym na etapie tworzenia aktów prawa miejscowego),
- uczestnictwo na każdym z etapów tworzenia programu co najmniej osób odpowiedzialnych w gminie za sfery: **społeczną, przestrzenną, techniczną, środowiskową oraz finansową**,

- koordynację działań na każdym etapie przez wyznaczonego spośród pracowników Urzędu Miejskiego w Złoczewie **koordynatora projektu**,
- zapewnienie kontroli nad rozliczeniem projektu poprzez wyznaczenie **specjalisty ds. rozliczeń i obsługi księgowej** programu,
- zapewnienie prawidłowości realizacji programu poprzez wyznaczanie **specjalisty ds. zamówień publicznych** w projekcie.

EFEKTYWNE WSPÓŁDZIAŁANIE

Do realizacji projektów w ramach programu zaangażowane zostaną – oprócz Gminy Złoczew - podmioty spoza sektora finansów publicznych. Zakłada się efektywne współdziałanie przy dążeniu do osiągnięcia celów programu, co zapewni realizacja w ramach programu projektów partnerskich.

Przewiduje się realizację projektów partnerskich w oparciu o następujące modele:

- **projekty zintegrowane** - co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje; koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu;
- **projekty partnerskie** – projekty realizowane w ramach partnerstwa utworzonego przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie;
- **projekty hybrydowe** – projekty realizowane wspólnie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, utworzone w celu realizacji inwestycji infrastrukturalnej;
- **projekty grantowe** – projekty, w ramach których beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców.

Typy projektów opisano w oparciu o ustawę z dnia 11 lipca 2014 r o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 z późn. zm)

13.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Wiele przedsięwzięć realizowanych w Gminie Złoczew ma swoją kontynuację w kolejnym okresie programowania. Jest to o tyle ważne, że wnioski z ewaluacji mogą posłużyć jako sygnalizacja zmian do wprowadzenia przy projektach programowanych na lata 2014-2020. Wynikają z potrzeb zmian systemu wdrażania dla ich lepszego oraz bardziej efektywnego zarządzania. Doświadczenia z poprzednich okresów finansowania wpłynęły na wsparcie przewidzianych projektów w obecnej perspektywie finansowej.

Wybrane do realizacji w ramach niniejszego programu projekty są spójne pod względem celów z przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze Gminy Złoczew w poprzednim okresie programowania. Realizujący projekty wynikające z niniejszego Programu będą korzystał z doświadczeń zdobytych przy realizacji projektów w latach ubiegłych. Poniżej ich wykaz.

Tytuł projektu	Okres realizacji projektu	Opis projektu	Z doświadczenia skorzysta projekt
"Przebudowa systemu zaopatrzenia w ciepło Miasta Złoczew wraz z sieciami ciepłymi i węzłami z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii".	2012-2013	Projekt polegał na przebudowie systemu zaopatrzenia w ciepło. W ramach działań wymieniono wyeksploatowane węzły ciepłne, które powodowały duże straty ciepła. Dzięki wymianie uzyskały lepszą sprawność. Zastosowano OZE, które pozwoliło na zredukowanie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Projekt rozliczony terminowo.	4
"Utworzenie ogródka dydaktycznego przy Publicznym Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego w Złoczewie"	2013	W wyniku realizacji projektu powstał ogródek dydaktyczny przy Publicznym Gimnazjum im. Andrzeja Ruszkowskiego w Złoczewie. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	3, 9,11
„Droga do sukcesu”	2009	Projekt polegał na wyrównaniu szans edukacyjnych uczniów z obszaru gminy. Celem projektu było wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	9, 10, 11
„Budowa kanalizacji deszczowej w mieście Złoczew”	2009	W wyniku realizacji projektu wykonano kanalizację deszczową w mieście Złoczew. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	4
„Przebudowa boiska istniejącego przy szkole podstawowej w Złoczewie na boisko wielofunkcyjne”	2011	W wyniku realizacji projektu przebudowano boisko zlokalizowane przy szkole podstawowej w Złoczewie na boisko wielofunkcyjne. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	3,7
„Przebudowa boiska istniejącego przy szkole podstawowej w Stolcu na boisko wielofunkcyjne”	2011	W wyniku realizacji projektu przebudowano boisko zlokalizowane przy szkole podstawowej w Stolcu na boisko wielofunkcyjne. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	3,7
„Przebudowa boiska istniejącego przy szkole podstawowej w Unikowie na boisko wielofunkcyjne”	2011	W wyniku realizacji projektu przebudowano boisko zlokalizowane przy szkole podstawowej w Unikowie na boisko wielofunkcyjne. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	3,7
„Rewitalizacja Zespołu Pałacowo – Parkowego wraz z zagospodarowaniem terenu wokół amfiteatru i wykonaniem widowni - etap I wykonanie widowni”	2010	W wyniku realizacji projektu zrewitalizowano zabytkowy Zespół Pałacowo-Parkowy. Zagospodarowano teren wokół amfiteatru, wykonano nasadzenia, oraz widowni w amfiteatrze. Projekt zakończony, rozliczony terminowo.	1, 2, 3, 5, 6

13.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

P. Rozdział 14

13.6. KOMPLEKSOWOŚĆ

O kompleksowym charakterze niniejszego Programu stanowią jego następujące cechy:

- zaplanowane w ramach programu projekty mają **różnorodny charakter** a ich dobór zapewnia wyprowadzenie zdiagnozowanego obszaru problemowego obszaru z sytuacji kryzysowej z uwzględnieniem redukcji zjawisk kryzysowych w sferach społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;

- zaplanowane w ramach programu projekty będą **finansowane lub współfinansowane z różnych źródeł**, także oraz środków beneficjentów niepublicznych (takich jak przedsiębiorcy, mieszkańcy, stowarzyszenia);
- zaplanowane w ramach programu projekty **wzajemnie się uzupełniają** i są ze sobą powiązane (zarówno w odniesieniu do ich celów i charakteru jak i kryteriów realizacji);
- oprócz projektów podstawowych przewidziano realizację **projektów uzupełniających**, których szczegółowe parametry będą określone na podstawie potrzeb zdiagnozowanych na etapie realizacji programu;
- w ramach programu opracowano wstępny **harmonogram realizacji projektów**, który wskazuje projekty priorytetowe na czas tworzenia programu (w toku jego realizacji, w wyniku reagowania na zmiany w otoczeniu poszczególne jego etapy mogą ulec przemodelowaniu);
- zgodnie z określonymi w programie kryteriami dostępu **realizacja projektów poza obszarem rewitalizacji jest uzasadniona** i ile służy realizacji celów wynikających z programu rewitalizacji – decyzja o włączeniu takich projektów do programu winna być każdorazowo uzasadniona na etapie szczegółowego opisu projektu.

14. PLAN FINANSOWY PROGRAMU REWITALIZACJI

Plan finansowy programu zakłada **komplementarność źródeł finansowania** co wprost oznacza zaangażowanie w realizację projektów środków finansowych z różnych źródeł. Głównym źródłem będą środki pomocowe Unii Europejskiej dedykowane prowadzeniu działań rewitalizacyjnych i służące poprawie sytuacji w obszarach tego wymagających. Istotną będzie umiejętna koordynacja finansowania za pomocą środków pomocowych z funduszy europejskich ze środkami przeznaczonymi na działania w ramach instrumentów krajowych.

Zasada dodatkowości przejawiać się będzie w elastycznym zaangażowaniu środków publicznych pochodzących z budżetu państwa, z budżetu gminy, ale również w uczestnictwie osób fizycznych i innych osób prawnych w finansowaniu części przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Rolą Gminy Złoczew – operatora i organizatora procesu rewitalizacji będzie współpraca z interesariuszami procesu zaangażowanymi w jego prowadzenie i wsparcie ich – także w budowaniu montażu finansowania przedsięwzięć. Plan finansowy Programu Rewitalizacji dla Gminy Złoczew obejmuje propozycję źródeł finansowania wybraną na podstawie oceny dostępności i możliwości oraz charakteru projektów składających się na program. Dla finansowania projektów rewitalizacji zakłada się możliwość realizacji z różnych dostępnych źródeł. Na kolejność realizacji wskazanych w Programie Rewitalizacji przedsięwzięć będą mieć również wpływ terminy aplikowania i rozstrzygnięć konkursów w ramach programów operacyjnych i innych konkursów, czy też możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

Na potrzeby programu został stworzony przybliżony plan finansowy dotyczący realizacji projektów podstawowych. Określa on ramy czasowe realizacji poszczególnych projektów, nazwy jednostek zgłaszających i realizujących projekt, planowane źródła finansowania.

Na etapie prac nad programem deklaracje współpracy w finansowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych złożyli deweloperzy działający na terenie gminy.

Oznacza to, iż w realizację całości procesu zaangażowane zostaną następujące środki:

- środki publiczne:
 - środki publiczne wspólnotowe,
 - środki publiczne krajowe,
 - środki publiczne gminy, sołectw i stowarzyszeń.
- środki prywatne - środki sektora biznesu.

Poniżej w przedstawiono ramy finansowe realizacji programu. Poniższe dane dotyczą jedynie działań z grupy projektów podstawowych i zostaną doprecyzowane na etapie przygotowania projektów do realizacji. Założenia finansowe programu zostaną ostatecznie zweryfikowane po uwzględnieniu danych na etapie realizacji projektów – w tym nie ujętych w sposób szczegółowy na tym etapie projektów uzupełniających.

Zakłada się, iż wydatki w ramach programu rewitalizacji powinny wpłynąć pośrednio na uruchomienie równoległego strumienia wydatków prywatnych (inwestycji remontowych oraz innych będących wynikiem rozwoju gospodarczego obszaru).

Tabela 16 – Szacunkowe podsumowanie uproszczonego planu finansowego programu (opracowanie własne)

PROJEKTY PODSTAWOWE	PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE	SUMA
szacowana całkowita wartość		
28 424 000 PLN	18 600 000 PLN	47 024 000 PLN
w tym:		
szacowany wkład z Budżetu Gminy Złoczew		
5 833 300 PLN	4 700 000 PLN	10 533 300 PLN
szacowany wkład pozostały – środki publiczne		
21 120 700 PLN	5 900 000 PLN	27 020 700 PLN
szacowany wkład pozostały – środki prywatne		
1 470 000 PLN	1 000 000 PLN	2 470 000 PLN

Zakłada się, iż wydatki w ramach programu rewitalizacji powinny wpłynąć pośrednio na uruchomienie równoległego strumienia wydatków prywatnych (inwestycji remontowych oraz innych będących wynikiem rozwoju gospodarczego obszaru).

15. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI

Głównym efektem, jaki powinien zostać osiągnięty w procesie rewitalizacji jest poprawa standardów życia mieszkańców danego obszaru. Dla osiągnięcia założonego celu niezbędne jest włączenie do całego procesu interesariuszy, do których adresowany jest program. Dzięki takim działaniom, możliwe jest trafne zdefiniowanie problemów z jakimi na co dzień spotykają się użytkownicy obszaru oraz sformułowanie jakie są ich potrzeby.

Partycypacja publiczna (społeczna) to uczestnictwo obywateli w procesie zarządzania publicznego. Konglomerat metod i mechanizmów, które różnią się zakresem wpływu mieszkańców (także zrzeszonych) na podejmowane decyzje zależy od gotowości władz publicznych do uznania mieszkańców jako współzadających. Partycypacja ma charakter stopniowalny – od informowania, wyjaśniania decyzji, konsultowania do wypracowywania wspólnych decyzji i delegowania zadań.

Paweł Orłowski, w latach 2011-2015 Wiceminister Rozwoju Regionalnego, I Regionalne Forum Eksperckie, Łódź, luty 2016, organizator: PHENO HORIZON (za Zielona Księga Wsparcia Partycypacji Publicznej w Polsce, ISP W-wa 2013)

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023 realizuje zasadę partnerstwa i partycypacji społecznej poprzez angażowanie interesariuszy na każdym z etapów jego tworzenia:

- przygotowania (w tym diagnozowania problemów),
- tworzenia założeń programu,
- wdrażania programu a następnie monitorowania efektów.

Ważnym aspektem realizacji programu będzie stworzenie możliwości realizacji przedsięwzięć w ramach programu w partnerstwie. Partnerami w procesie mogą być: mieszkańcy i odwiedzający gminę **użytkownicy obszaru** rewitalizacji, **organizacje pozarządowe**, **partnerzy instytucjonalni**, **inwestorzy prywatni**.

Niniejszy Program adresowany jest głównie do mieszkańców Gminy Złoczew i to oni zostali w najwyższym stopniu zaangażowani w proces tworzenia dokumentu. Jednakże pod uwagę brane były również opinie interesariuszy, którzy ściśle są związani z gminą – z powodów innych niż miejsce zamieszkania. Proces partycypacji społecznej został zaplanowany w sposób zapewniający **możliwość uczestnictwa interesariuszy na każdym etapie procesu rewitalizacji** – na etapie przygotowywania, prowadzenia a także oceny wyników procesu rewitalizacji.

Zastosowano następujące mechanizmy włączenia grup interesariuszy w proces tworzenia programu:

- akcja informacyjna dotycząca aktualnego stanu prac prowadzona w kanałach informacyjnych gminy na każdym etapie procesu rewitalizacji,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej - badania ankietowego,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej - spotkania konsultacyjnego,
- wykorzystanie techniki partycypacji społecznej - spaceru badawczego.

TECHNIKA	OPIS METODY	UZASADNIENIE WYBORU TECHNIKI	UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA
ETAP OPRACOWYWANIA DIAGNOZY PROGRAMU			
BADANIE ANKIETOWE	Metoda polegająca na przeprowadzeniu anonimowej ankiety, dzięki której mieszkańcy mogą przedstawić swoje stanowisko na temat stanu gminy, ocenę stanu kryzysowego czy propozycje rozwiązania problemów.	Potrzeba uzyskania opinii szerszej grupy interesariuszy, poznania ich opinii na temat potrzeb rewitalizacyjnych gminy, ich realnych oczekiwań. Anonimowa forma wypowiedzi pozwala na uzyskanie szczerych wypowiedzi.	Technika zapewnia otwarty udział mieszkańców oraz interesariuszy związanych z gminą. Metoda często stosowana w badaniach prowadzonych wśród społeczności lokalnej, z reguły nie budząca niechęci społecznej.
SPOTKANIE INFORMACYJNE	Metoda polegająca na przeprowadzeniu odpowiednio przygotowanego merytorycznie spotkania z mieszkańcami i interesariuszami procesu, umożliwiając im zapoznanie się z metodologią prowadzonego procesu. Metoda pozwala na wyjaśnienie mieszkańcom trudnych kwestii, omówienie założeń „językiem niespecjalistycznym”, ukazanie istniejących zagrożeń mogących stanąć na drodze realizacji działań naprawczych, potrzeb rozwojowych oraz zakładanych efektów planowanych działań.	Potrzeba prezentacji planowanych działań i omówienia ich z interesariuszami. Możliwość wysłuchania uwag i propozycji mieszkańców. Szacuje się, że ok 80% społeczeństwa nie potrafi zrozumieć założeń programu (specjalistyczna forma dokumentu).	Technika zapewnia otwarty udział mieszkańców oraz innych interesariuszy procesu. Zastosowanie techniki dowodzi otwartości władz gminy (organizatorów procesu rewitalizacji) na społeczeństwo, zapewnia „transparentność” prowadzonego procesu.
WIZJA TERENOWA Z ELEMENTAMI SPACERU BADAWCZEGO	Metoda pozwalająca na konfrontację z problemami w „przestrzeni” ich występowania, przy udziale użytkowników przestrzeni. Spacer badawczy umożliwia bezpośredni kontakt z interesariuszami projektu, badanie ich odczuć i potrzeb, pozwala na zebranie informacji i bezpośrednie doświadczenie badanej przestrzeni.	Potrzeba bezpośredniego kontaktu z interesariuszami programu, możliwość spotkania z nimi w „ich środowisku” co zapewni swobodę rozmowy.	Technika zapewnia otwarty udział mieszkańców badanego obszaru. Spotkanie badaczy z mieszkańcami w obszarze ich zamieszkania pozwala na zniwelowanie barier komunikacyjnych, minimalizuje nieufność społeczną, jaka może się pojawić przy tego typu działaniach.
ETAP OPRACOWYWANIA ZAŁOŻEŃ PROGRAMU			
SPOTKANIE INFORMACYJNE	Metoda polega na przeprowadzeniu odpowiednio przygotowanego merytorycznie spotkania bezpośredniego z mieszkańcami i interesariuszami procesu, umożliwiając im zapoznanie się z problemami, ograniczeniami i możliwymi rozwiązaniami. Metoda pozwala na wyjaśnienie mieszkańcom złożonych zagadnień dotyczących realizacji procesu, ukazanie zakładanych efektów planowanych działań.	Potrzeba prezentacji planowanych działań i omówienia ich z interesariuszami. Możliwość wysłuchania uwag i propozycji mieszkańców dotyczących proponowanych rozwiązań.	Technika zapewnia otwarty udział mieszkańców. Zapewniona jest także pełna dostępność informacji o prowadzonym procesie.
SPOTKANIE KONSULTACYJNE - WARSZTAT STRATEGICZNY	Metoda polega na przeprowadzeniu spotkania z interesariuszami procesu, umożliwiając im uczestnictwo w ocenie wypracowanych rozwiązań oraz ich weryfikację. Metoda zapewnia faktyczny udział interesariuszy procesu (mieszkańców, przedsiębiorców, lokalnych liderów) w pracach nad danym problemem. Dzięki jej zastosowaniu wykorzystana jest wiedza mieszkańców i zweryfikowane są ich realne potrzeby.	Potrzeba prezentacji planowanych działań z jednoczesnym poznaniem opinii interesariuszy na temat wypracowywanych rozwiązań.	Technika zapewnia otwarty udział interesariuszy procesu w pracach nad programem, skorzystanie z ich wiedzy, silne ich zaangażowanie oraz weryfikację realnych potrzeb.

ETAP WDRAŻANIA PROGRAMU

działania planowane

KONFERENCJA PODSUMOWUJĄCA	Zorganizowanie spotkania w formie konferencji z udziałem ekspertów i zaangażowanych przedstawicieli Urzędu Miasta (organizatorów procesu) umożliwi przedstawienie całości wypracowanego planu prac oraz pozwoli na prezentację planowanych efektów.	Forma konferencji, do uczestnictwa w której zaproszone będą grupy interesariuszy zaangażowane w proces pozwoli na wzmocnienie rangi procedowanego procesu, będzie miała charakter „nobilizujący” osoby w niego zaangażowanie.	Technika zapewnia otwarty udział interesariuszy procesu w pracach nad programem, rodzaj wyróżnienia i podziękowania wszystkim zaangażowanym w proces na dotychczasowym etapie jego prowadzenia.
--------------------------------------	---	---	---

Dzięki zastosowaniu powyższych metod w proces udało się zaangażować szeroką grupę interesariuszy procesu: mieszkańców i użytkowników obszaru, społeczność obszarów rewitalizacji, przedsiębiorców – na każdym z etapów tworzenia programu.

Poniżej przedstawiono opis procesu przygotowania programu rewitalizacji ze wskazaniem na udział w nim różnych grup interesariuszy.

Z uwagi na specyfikę niniejszego Programu dobrano następujące techniki konsultacji społecznych: badanie ankietowe, spotkanie konsultacyjne, spacer badawczy. Szczegółowy opis technik zawarto w tabeli poniżej.

Opis przebiegu procesu partycypacji społecznej przeprowadzonej na etapie sporządzania programu stanowi ZAŁĄCZNIK NR 2 do niniejszego Programu.

Wnioski wypracowane podczas badania ankietowego zostały wzięte pod uwagę podczas tworzenia założeń Programu.

16. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Do realizacji Programu Rewitalizacji służą następujące instrumenty:

- organizacyjne, związane ze wskazaniem zadań podmiotów realizujących Program Rewitalizacji,
- finansowe, związane z wprowadzeniem zadań do planów i budżetów gminy, budżetów i planów innych jednostek oraz uzyskania wsparcia zewnętrznego,
- prawno - administracyjne, związane z uwzględnieniem odpowiednich przepisów przy realizacji zadań,
- informacyjne, związane z promocją.

System wdrażania Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew powiązany będzie ściśle ze strukturą organizacyjną Urzędu. Generalna zasada realizacji programu polega na przypisaniu zadań i kompetencji poszczególnym organom gminy, podległym im komórkom organizacyjnym Urzędu Gminy oraz jednostkom organizacyjnym gminy na każdym etapie funkcjonowania programu.

PRZYJĘCIE PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Gminy Złoczew jest uchwalany przez Radę Miejską w Złoczewie. Każda zmiana treści programu, w tym aktualizacja zapisów, w związku m.in. z wynikami monitoringu i oceny, również wymaga przyjęcia w trybie uchwały Rady.

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM REWITALIZACJI

Najważniejszą instytucją zarządzającą i wdrażającą Program Rewitalizacji jest Burmistrz Złoczewa, któremu Rada Miejska poprzez przyjęcie Programu Rewitalizacji w drodze uchwały powierza jego realizację. Burmistrz wprowadza w życie zapisy uchwały za pomocą dostępnych mu instytucji oraz przysługujących prawem rozporządzeń. Burmistrz podejmuje decyzje o przystąpieniu do realizacji poszczególnych przedsięwzięć opisanych w programie.

Wszelkie działania są podejmowane z zachowaniem ogólnych zasad zarządzania gminą, co zabezpiecza zachowanie spójności procedur, efektywne współdziałanie z innymi instytucjami powołanymi w Gminie Złoczew

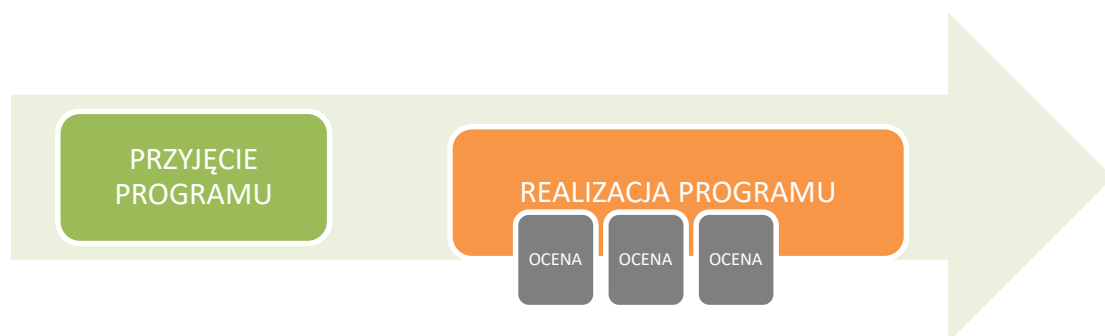
Dodatkowo powołany zostanie społecznie działający **Komitet Sterujący ds. Rewitalizacji**. W jego skład wejdą mieszkańcy gminy, interesariusze procesów rewitalizacji oraz osoby zaangażowane w działania społeczne, lokalni eksperci oraz pracownicy Urzędu Miejskiego w Złoczewie.

Głównymi zadaniami Komitetu będą:

- monitorowanie działań rewitalizacyjnych na obszarze objętym Programem Rewitalizacji Gminy Złoczew,
- zapewnienie odpowiednich rozwiązań w zakresie realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych,
- opracowywanie projektów aktualizacji programu,
- współpraca z partnerami zewnętrznymi - interesariuszami działań rewitalizacyjnych,
- promocja działań rewitalizacyjnych.

17. SYSTEM MONITORINGU I OCENY SKUTECZNOŚCI DZIAŁAŃ I SYSTEM WPROWADZANIA MODYFIKACJI W REAKCJI NA ZMIANY W OTOCZENIU PROGRAMU

Zaplanowany proces monitorowania programu umożliwi dokonywanie pomiarów wskaźników osiągnięcia celów programu w założonych odstępach czasu, co pozwoli na ocenę skutków realizacji programu. Monitorowanie to proces regularnego zbierania, a następnie analizowania wiarygodnych informacji finansowych i statystycznych dotyczących realizowanych projektów. Celem monitorowania jest zapewnienie zgodności realizacji działań rewitalizacyjnych z wcześniej zatwierdzonymi założeniami.



Zadania monitorowania, oceny i komunikacji społecznej dotyczącej Programu Rewitalizacji powierza się Burmistrz Złoczewa. W jej kompetencji będzie opracowywanie: **raportów z realizacji założonych kierunków i przedsięwzięć, raportów z osiągniętych skwantyfikowanych wskaźników oraz rezultatów poszczególnych działań, raportów z podejmowanych działań partycypacji społecznej rewitalizacji.**

W gestii Burmistrza pozostaje również podejmowanie okresowych inicjatyw promocji i komunikacji wśród mieszkańców gminy z realizacji programu.

W szczególności monitorowanie programu realizowane będzie w dwóch wymiarach:

- **rzeczowym** – ocena stanu realizacji programu
- **finansowym** – analiza danych finansowych dotyczących realizacji programu.

Zadania Burmistrza Złoczewa:

- przygotowanie zasad systemu monitoringu (w tym propozycji treści raportów),
- przygotowywanie cyklicznych raportów z realizacji programu;

Zadania Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji:

- weryfikacja i przyjęcie zasad systemu monitoringu,
- przyjmowanie raportów z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew.

Zgodnie z zasadą **partycypacji społecznej** (zapewnienie udziału interesariuszy w realizacji programu) informacje dotyczące procesu realizacji programu będą udostępniane do publicznej wiadomości.

Regularne monitorowanie stanu realizacji programu powinno być określone precyzyjnie poprzez wskazanie osoby odpowiedzialnej w Urzędzie Miejskim w Złoczewie. Jej zadaniem będzie regularne kwartalne raportowanie do Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji. Zakres raportów powinien obejmować co najmniej:

- opis aktualnego stanu wykonania programu, ze wskazaniem stopnia realizacji założonego harmonogramu,
- wskazanie osiągniętych wskaźników realizacji programu,
- wielkość poniesionych wydatków,
- problemy utrudniające realizację programu (o ile występują)
- proponowane działania naprawcze.



RAPORT

z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Żłoczew 2016-2023

okres objęty raportem:

1. opis aktualnego stanu wykonania programu, ze wskazaniem stopnia realizacji założonego harmonogramu:
.....
2. wskazanie osiągniętych wskaźników realizacji programu:
.....
3. wielkość poniesionych wydatków
.....
4. problemy utrudniające realizację programu (o ile występują)
.....
5. proponowane działania naprawcze
.....

Raport sporządził:

RYC 15 – Minimalna zawartość Raportu z realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Żłoczew
(opracowanie własne)

Ocena osiągnięcia celów Programu Rewitalizacji Gminy Żłoczew będzie dokonywana w systemie rocznym. Oparta będzie na wskaźnikach przypisanych do poszczególnych celów programu. Rozpoczęcie realizacji programu poprzedzone będzie opracowaniem wartości wskaźników o odniesieniu do poszczególnych projektów. Jako efekt procesu monitorowania rekomenduje się coroczną ewaluację programu we współpracy z agencją audytującą. Po zakończeniu realizacji Programu dokonana zostanie ocena końcowa.

Ocena okresowa ma na celu zbadanie efektywności zarządzania realizacją programem oraz jego skuteczności (postępy w realizacji przyjętych celów). Okresowe oceny pozwolą na: sprawdzenie, czy zaplanowane działania faktycznie prowadzą do osiągnięcia założonych celów, identyfikację problemów i zaplanowanie działań naprawczych/zaradczych, usprawnienie realizacji w przypadku działań powtarzających się okresowo.

Ocena końcowa pozwoli z kolei na ocenę wszystkich działań, skorelowanych ze sobą w ramach realizacji programu, na wszystkich poziomach zarządzania. Wnioski z tej oceny zostaną uwzględnione w planowaniu i realizacji przyszłych działań Urzędu Miejskiego w Żłoczewie (wnioski na przyszłość). Ważne jest by monitorowanie, poprzez tworzenie ocen okresowych oraz oceny końcowej, powstawało

również w oparciu o partycypację społeczną, poprzez m.in. wyrażenie opinii społeczeństwa na temat zmian i skuteczności działań w ramach Programu Rewitalizacji.

Każde podejmowane na bazie założeń programu nowe działanie winno posiadać z góry określonych beneficjentów oraz interesariuszy projektu.

Ocena skuteczności działań w ramach programu rewitalizacji wypracowana poprzez przeprowadzenie ankiet ewaluacyjnych stanie się narzędziem systemowym dla koordynatorów projektów.

Przykładowe pytania ankiety ewaluacyjnej powinny badać czy respondent:

1. jest bezpośrednim beneficjentem lub Interesariuszem projektu ?
2. zna korzyści i rezultaty projektu ?
3. otrzymuje korzyści jakie niesie ze sobą realizacja projektu ?
4. w jakim stopniu jest z nich zadowolony ?
5. ocenia osiągnięte rezultaty jako ważne dla niego ?

Raport przedkładany Komitetowi Sterującemu przez koordynatora powinien zawierać wyniki badania oraz wnioski z tego płynące.

W prowadzonym procesie rewitalizacji konieczne jest okresowe badanie poziomu wskaźników. Pozwala to na poznanie aktualnego stanu osiągnięcia efektów prowadzonych działań. Weryfikacja wskaźników będzie jednym z zadań do realizacji na etapie **wdrażania i oceny programu**. Na tym etapie dokonywane będą mogły być korekty założeń programu a także zgłaszane nowe projekty realizujące jego cele.

Z uwagi na długofalowość procesu i główny cel programu – jego głównym rezultatem będzie szeroko rozumiana poprawa jakości życia w obszarze.

W Tabeli 14 przedstawiono proponowane wskaźniki dla poszczególnych działań rewitalizacyjnych podejmowanych w ramach programu. Wskaźniki winny być weryfikowane na etapie realizacji programu co najmniej w ramach rozszerzania grupy projektów o projekty uzupełniające. **Wskaźniki osiągnięcia celów programu winny być weryfikowane każdorazowo na etapie przygotowywania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.**

Według przyjętego schematu ocena osiągnięcia wskaźników przebiega „zero - jedyńkowo”. Osiągnięcie realizacji wszystkich wskaźników oznacza realizację celów Programu Rewitalizacji Gminy Złoczew na lata 2016-2023.

System monitorowania procesu przygotowania i realizacji programu umożliwi dokonywanie oceny i pomiarów wskaźników w przyjętych odstępach czasu, co pozwoli na ocenę efektywności realizowanych przedsięwzięć.

Wszystkie zaproponowane do realizacji projekty mają za zadanie po etapie realizacji wykazać, skuteczność pozytywnego wpływu na dany problem, wyznaczony na etapie diagnozy obszarów kryzysowych. Dla każdego z projektów wskazano odbiorcę, który będzie mógł ocenić, na ile wcześniej

zasygnalizowany problem, uległ rozwiązaniu. Takie badania określają, czy program został należycie stworzony, czy z diagnozy oraz konsultacji zostały wyciągnięte trafne wnioski i finalnie czy program

Podstawą działania systemu monitoringu oraz oceny realizacji programu będzie ciągły dialog pomiędzy interesariuszami procesu rewitalizacji.

Cechą procesu rewitalizacji jest złożoność z czym wiąże się możliwość dynamicznych, nieprzewidywalnych zmian. Analizy prowadzone na etapie wdrażania programu mające na celu ocenę aktualności programu i stopnia osiągnięcia założonych celów. Ideą programu jest otwartość na zgłaszanie w ramach projektów uzupełniających nowych pomysłów rewitalizacyjnych zgodnych z celami projektu.

W przypadku stwierdzenia konieczności możliwa jest aktualizacja programu. Aktualizacja programu rewitalizacji dokonywana jest w takim trybie w jakim sporządzany był program rewitalizacji. W ramach aktualizacji możliwa jest zmiana zasięgu obszaru rewitalizacji.

Każdorazowo informacje dotyczące konieczności aktualizacji programu będą przekazywane przez koordynatora procesu rewitalizacji Burmistrz Złoczewa a następnie – Radzie Miejskiej. Informacje przekazywane będą wraz z uzasadnieniem – wskazaniem obszaru nasilenia negatywnych zjawisk w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej czy technicznej.

Założenia zmodyfikowanego programu muszą bezwzględnie wpisywać się w główny cel programu, realizować jego wizję i uwzględniać założenia obowiązujących dokumentów strategicznych obowiązujących dla obszaru gminy.

Wszelkie modyfikacje niniejszego Programu Rewitalizacji powinny wprowadzane w przypadku zasadniczych zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój społeczny, gospodarczy, techniczny oraz przestrzenno-funkcjonalny gminy.

W ramach realizacji procesu rewitalizacji w gminie Złoczew mogą wystąpić niepożądane zjawiska zewnętrzne niosące ze sobą ryzyko niepowodzenia, do głównych zaliczyć należy:

- zmiany legislacyjne, które pociągną za sobą konieczność sporządzenia zmian i uzupełnień w dokumencie Programu Rewitalizacji,
- przesunięcia czasowe w realizacji poszczególnych projektów Programu Rewitalizacji wynikające z przyczyn zewnętrznych,
- utrudniona współpraca z partnerami społecznymi i prywatnymi.

Istotnym elementem monitorowania Programu Rewitalizacji jest jego ewaluacja pod kątem zmian w ustawodawstwie polskim i wspólnotowym, a także zmian w dokumentach programowych dotyczących Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020, a także innych wytycznych i dokumentów odnoszących się do Programów Operacyjnych.

Zadaniem Burmistrz Złoczewa oraz utworzonego Komitetu Sterującego ds. Rewitalizacji jest bieżąca identyfikacja i reakcja na zmiany w otoczeniu mające wpływ na Program Rewitalizacji przez cały okres jego obowiązywania, do których zalicza się m.in.:

- zmiany w prawie wspólnotowym,
- zmiany w prawie krajowym,
- zmiany w dokumentach programowych dotyczących funduszy europejskich na szczeblu krajowym,
- wejście w życie nowych aktów prawnych dotyczących problematyki rewitalizacji,
- zmiany dokumentów strategicznych i planistycznych obowiązujących dla obszaru gminy,
- pojawienie się nowych projektów kwalifikujących się do objęcia Programem Rewitalizacji,
- pojawienie się konieczności zmiany obszarów rewitalizacji oraz wystąpienie nieoczekiwanych rezultatów i oddziaływań w związku z realizacją Programu Rewitalizacji.

W przypadku wystąpienia istotnych zmian w otoczeniu, Burmistrz Złoczewa we współpracy z Komitetem Sterującym ds. Rewitalizacji opracowuje projekt aktualizacji Programu Rewitalizacji, które przedstawi Radzie Miejskiej w Złoczewie celem podjęcia stosownej uchwały.

Podmioty zainteresowane realizacją nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszają swoje propozycje do Burmistrz Złoczewa. Burmistrz we współpracy z Komitetem dokona weryfikacji zgłoszonego przedsięwzięcia, a następnie wydaje opinie odnośnie jego włączenia do programu. Następnie decyzją Burmistrz podejmuje się wprowadzenie zmian do Programu Rewitalizacji zgodnie z powyższą procedurą.

18. ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI PROGRAMU

Zgodnie z regulacjami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz 353 ze zm) przyjęcie programu rewitalizacji winno być poprzedzone analizą uwarunkowań uzasadniających przeprowadzenie lub odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zaplanowanych w ramach programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Rodzaje projektów dokumentów, które winny być poddane strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko wskazano w art. 46 i 47 cytowanej ustawy.

Nie przewiduje się, aby inwestycje planowane w ramach niniejszego Programu mogły zaliczać się do którejś z grup przedsięwzięć oddziałujących na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych.

W związku z powyższym nie istnieją podstawy prawne do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko bądź wystąpienie z wnioskiem do właściwych: regionalnego dyrektora ochrony środowiska i wojewódzkiego inspektora sanitarnego o uzgodnienie odstąpienia od jej przeprowadzenia.

Informacja o treści j/w wraz z projektem dokumentu została przesłana powyższym organom przez Burmistrza Złoczewa wraz z pismami:

Znak: RL.062.02.10.kms.2016

Znak: RL.062.02.11.kms.2016

